



СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК СО ТОПОЛА

Година ММХХШ

Број 39

Топола

13. Децембар 2023. године

-1-

На основу члана 40. став 1. тачка 45. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број 2/2019) и члана 3. и 36. Пословника о раду Привременог органа општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број 3/2019),

Привремени орган општине Топола на седници одржаној дана **13.12.2023.** године, донео је

О Д Л У К У

Члан 1.

УСВАЈА СЕ ПРОГРАМ РАЗВОЈА ТУРИЗМА ОПШТИНЕ ТОПОЛА за период 2023-2025 година, као у тексту предлагача – Туристичке организације „Опленац“ Топола, број 470/33 од 9.11.2023. године.

Члан 2.

Саставни део ове Одлуке је Програм развоја туризма општине Топола за период 2023-2025 година.

Члан 3.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику СО Топола“.

**ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН
ОПШТИНЕ ТОПОЛА**
Број: 370-2/2023-05-1
Дана: 13.12.2023. године

**ПРЕДСЕДНИК
ПРИВРЕМЕНОГ ОРГАНА**
Драган Јовановић, с.р.

ПРОГРАМ РАЗВОЈА ТУРИЗМА ОПШТИНЕ ТОПОЛА 2023-2025.

УВОД

Топола са Опленцем је препознатљива туристичка дестинација која чини јединствени туристички простор кога карактерише конкурентна и атрактивна туристичка понуда, првенствено заснована на материјалном и нематеријалном културно-историјском наслеђу, гастрономији, манифестационом туризму и сеоском туризму са великим потенцијалом. Топола се налази на винској рути и својом понудом одговара потребама најзахтевнијих винских туриста. Вински туризам такође има велики потенцијал за даљи развој и сврставање Тополе међу најразвијеније дестинације винског туризма. Повољан геостратешки положај на рути магистралног пута и на раскршћу путева кроз Шумадију даје основу за развој транзитног туризма. На територији општине се налази више локалитета са дефинисаним туристичким производима и туристичким потенцијалом, од којих неки имају и национални значај. Најзначајнији туристички догађај у Тополи је привредно – туристичка манифестација „Опленачка берба“ која се налази у рангу 5 најзначајнијих манифестација у Србији, како по посећености тако и по континуитету и квалитету садржаја.

Туристички производи који су заступљени на територији општине Топола су:

- културни туризам
- рурални туризам
- вински туризам
- манифестациони туризам
- ловни туризам
- транзитни туризам

Топола, заједно са Аранђеловцем, представља једну од 18 главних туристичких дестинација Србије, као што је дефинисано Стратегијом развоја туризма Републике Србије за период 2016. до 2025. године („Сл. гласник РС”, бр. 98/2016). Према проценама изнетим у Стратегијском маркетинг плану туризма Републике Србије до 2025 (извор: Министарство туризма и омладине, <https://mto.gov.rs/tekst/177/strategije.php>) дестинација је оцењена као средње развијена, а највише простора за развој налази се у домену развијености смештајних капацитета, квалитета промоције и јасно дефинисаног брэнда.

Програм развоја туризма општине Топола за период 2023-2025, даје смернице за улагање у туризам у трогодишњем периоду, у складу са расположивим буџетом општине и могућностима за апсорпцију средстава из спољних извора. Основу програмирања и одређивања приоритета чине стручне анализе капацитета, потенцијала, оцена квалитета производа и налази радне групе коју чине сви кључни актери развоја туризма у општини Топола.

1. Методологија рада

Документ Програм развоја туризма општине Топола 2023 - 2025 је израђен коришћењем партиципативног приступа који подразумева укључење у процес свих заинтересованих страна. Укључењем шире заједнице (јавног, приватног и НВО сектора) обезбеђује се побољшање квалитета донесених одлука, а одговорност за имплементацију се повећава.

У процес израде Програма укључене су све заинтересоване стране у које спадају:

- представници локалне самоуправе и комуналних предузећа
- јавне институције
- регионалне институције
- приватни сектор
- удружења и невладине организације.

Локална самоуправа је формализовала овај процес доношењем решења о образовању Радне групе за израду програма у складу са општинским регулативама.

Одабрани чланови су представници кључних релевантних области друштвено-економског развоја: туризам, локални и економски развој, пољопривреда и рурални развој, урбанизам, култура, образовање, инфраструктура, просторно планирање и заштита животне средине и финансије.

Састав радне групе:

- Љиљана Годоровић, ВД директора Туристичке организације „Опленац“ Топола, координатор
- Милан Вукићевић, запослен у општинској управи општине Топола – ЛЕР, члан
- Маријана Андрић, главни урбаниста општине Топола, члан
- Бојана Радојевић, запослена у општинској управи општине Топола, члан
- Радослав Матић, запослен у општинској управи општине Топола, одељење за привреду, члан
- Ивана Радовић, запослена у Агенцији за рурални развој општине Топола, члан
- Ема Стевановић, ВД директора Културног центра општине Топола, члан
- Слађана Митровић, директор Библиотеке у општини Топола, члан
- Драган Рељић, „Задужбина Краља Петра Првог Карађорђевића“, члан
- Снежана Маринковић, заступник Удружења жена „Опленац“, члан
- Милош Петковић, директор Средње школе „Краљ Петар I“ Топола, члан
- Марија Обрадовић, директор Основне школе „Живко Томић“ Доња Шаторња, члан
- Сања Чоловић, директор ЈКСП Топола, члан.

Стручну подршку локалној самоуправи у процесу израде Програма дала је Регионална агенција за економски развој Шумадије и Поморавља.

Документ је израђен у складу са Законом о туризму („Сл. гласник РС“, бр. 17/2019), Законом о угоститељству („Сл. гласник РС“, бр. 17/2019), као и Правилником о садржини и начину израде програма развоја туризма („Службени гласник РС“, број 86 од 19. јуна 2020.). Анализа је вршена на основу података локалне самоуправе и туристичке организације Оплецац, Топола и јавно доступних података о туристичком промету. Важан сегмент програмирања и одређивања приоритета представља прикупљање података и стручног мишљења путем упитника о степену развијености и квалитету туристичких производа. Такође су у анализи коришћени резултати истраживања задовољства туриста, које је обављено пре пандемије Ковид 19. Истраживање је обављено путем упитника који садржи основна питања о мотиву доласка, начину путовања и информисања и степену задовољства туристичком понудом, као и предлозима за унапређење понуде. Обухватио је узорак од 24 испитаника – страних и домаћих туриста у Тополи.

У процесу израде Програма одржане су две радионице са члановима Радне групе у проширеном саставу и директни састанци са представницима Туристичке организације Општине Топола и Канцеларије за локални економски развој.

Програм се односи на период 2023 - 2025. година, током којег ће се, путем усвојене листе предлога пројеката, стимулирати позитивне промене у општини у сектору туризма.

У циљу подстицања развоја и конкурентности дефинисани су развојни модели, циљеви и пројекције одрживог туризма у оквиру њих туристички производи и услуге као и неопходне активности на изградњи и одржавању путне и друге комуналне инфраструктуре, туристичке инфраструктуре и супраструктуре.

2. Плански основ за израду Програма развоја туризма општине Топола

Програм развоја туризма општине Топола 2023 – 2025 је комплементаран и усаглашен са следећим националним и локалним планским и стратешким документима:

- Стратегија развоја туризма Републике Србије за период 2016 – 2025. („Службени гласник РС“, бр. 98/2016)
- Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014 - 2024. године („Службени гласник РС“, бр. 85/2014-30)
- План развоја општине Топола 2021-2031 (Службени гласник СО Топола, бр. 6-2021)
- Програм развоја туризма општине Топола 2017-2021 (Службени гласник СО Топола, бр. 11-2017)
- Стратегија пољопривреде и руралног развоја општине Топола, за период 2017-2027 (Службени гласник СО Топола, бр. 7-2017)
- Просторни план општине Топола, Прва измена и допуна просторног плана општине Топола, усвојено 04.04.2023. (Службени гласник СО Топола, бр. 16-2023.)
- Стратешки мастер план одрживог развоја планине Рудник од 2014. до 2024. године
- Стратегијски маркетинг план туризма Републике Србије до 2025. године

Развојни модели, циљеви и пројекције одрживог туризма у оквиру Програма развоја туризма општине Топола 2023 – 2025. дефинисани су у складу са приоритетима наведених планских и стратешких докумената, а посебно у складу са Планом развоја општине Топола 2021-2031.

Правни основ је Закон о туризму Републике Србије ("Сл. гласник РС", бр. 17/2019) и Закон о локалној самоуправи ("Сл. гласник РС", бр. 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 - др. закон, 47/2018 и 111/2021 - др. закон).

3. Опште информације о општини Топола

Подручје општине Топола налази се у средишњој Србији, у североисточном делу Шумадијског округа који чини 7 општина, са центром у Крагујевцу. Системом државних путева, Топола је повезана са суседним општинама Крагујевац (40 км), општином Подунавског округа: Смедеревска Паланка (30 км), Општином Града Београда: Младеновац (25 км), и са општином Горњи Милановац (40 км) који припада Моравичком округу.

Кроз територију општине Топола пролазе важни државни путеви интегрисање у шире просторне целине, као и повезивање са непосредним окружењем.

Општина Топола обухвата 31 насеље, од чега је 30 сеоских. Укупна површина административне општине Топола износи 356,45 км² и подељена је на 29 катастарских општина. Према попису становништва из 2011. године, општина Топола је имала 22.329 становника. Према попису из 2022. године, општина топола има 19.134 становника.

Повољни природни услови учинили су да је у овом пределу људско присуство забележено још у најранијим временима. На 12 км западно од Тополе, на брду Рисовача налази се истоимена пећина, станиште палеолитског човека. Уз реку Кубршницу, у селу Бања, на 5 км од Тополе налази се људско станиште које припада неолиту.

Налазишта у овом крају потврђују да су у античко доба овде обитавали Келти, затим Римљани, Грци, а до доласка Словена, романизована племена и етничке групе.

Након Боја на Косову почиње померање српског народа на север, а Шумадија добија на значају - у њу се слива српско становништво са свих страна и она постаје пренасељена.

Стари назив Тополе био је Каменица, по речици која кроз њу протиче.

Топола је у историју "ушла" са српском устанком 1804 године. Вођа устанка Карађорђе Петровић, рођен је у оближњем селу Вишевац и на том месту су га затекли дани Првог српског устанка. Поставши вожд, Карађорђе је од Тополе начинио своје седиште – политичко административни центар ослобођеног дела Србије.

На развој општине значајно су утицали друштвени процеси који су се дешавали крајем 20. и почетком 21. века. У општини Топола се приградско становништво традиционално бави виноградарством, повртарством и сточарством, док је градски део становништва запослен у неколико мањих фирми. Због великих туристичких потенцијала који се не користе у довољној мери, Топола би могла да се сврста у веома интересантну туристичку дестинацију. Општина је еколошки погодна место за туризам и има веома добру путну инфраструктуру.

Табела 1. Општи подаци, Топола 2022. године

Општи подаци за анализу туризма, Индикатор (извор)	Топола	Србија
Површина, км ² (Републички завод за статистику - РЗС, публикација Општине и региони у Србији)	357	88499
Број насеља (Закон о територијалној организацији РС, 2014)	31	6158
Група развијености општине (Уредба о утврђивању јединствене листе развијености региона и ЈЛС)	II	

Број становника, попис 2022. (РЗС)	19.134	6.647.003
Просечна старост становника (РЗС, Књига Старост и пол, попис 2022.)	46,19	43,85
Број запослених 2022. (Агенција за привредне регистре - АПР)	5.797	2.310.035
Број запослених у сектору услуга смештаја и исхране, годишњи просек (РЗС, Статистички годишњак, Општине и региони у Србији, 2022)	154	86738
Број незапослених 2022. године (АПР)	1.198	427.152
Број активних привредних друштава 2022. године (АПР)	248	136.360
Број активних предузетника 2022. године (АПР)	863	303.579
Заштићена природна добра (Завод за заштиту природе Србије)	Меморијални природни споменик Парк Оплепац	
Заштићени објекти културног наслеђа, број (Завод за заштиту споменика културе)	6	
Музеји и галерије	2/4	

3.1. Природни ресурси

Рељеф - Најкарактеристичнији облик рељефа је долина Јасенице и њених притока. Речна долина Јасенице одликује се тањирастим обликом попречног профила. Овакав долински тип одликује ниску Шумадију. Територији тополске општине припада горњи и средњи део долине Јасенице који се састоји из више сужења и проширења због којих има композитно обележје.

Планине - У југозападном делу територије општине Топола налази се планина Рудник са Цвијићевим врхом на 1.132 м надморске висине, највиша и највећа од шумадијских планина.

Највиша тачка на територији општине налази се на Руднику, на извору Скакавац и Добре воде на апсолутној надморској висини од 1.080 метара надморске висине.

Воде - На територији општине, због различитог утицаја геолошког састава, рељефа, климе, вегетације и деловања људи, разноврсне су хидролошке одлике. Заступљене су подземне и површинске воде.

Укупна дужина свих водотокова износи око 410 км, а на основу вредности коефицијената густине хидрографске мреже може се закључити да је она на територији општине средње развијена.

Јасеница је најдужа и највећа река у Шумадији. Укупна дужина тока Јасенице кроз територију општине Топола је око 45 км. Кубршница је највећа и најзначајнија притока Јасенице. Дужина њеног тока који је неуравнотеженог водостаја је 47 км и има карактер праве равничарске реке.

Клима - Поднебље територије општине карактерише регионални тип климата средњег дела Шумадије тј. умерено континентална клима. Већи део тополског климата одликује се релативно хладнијим зимама, јесенима топлијим од пролећа и умерено топлим летима.

Укупна инсолација у току године износи 1.956 часова, у просеку 5,36 часова дневно. Ветрови се јављају из правца SE – југоисточни ветар кошава са вишедневним трајањем од 7-10 дана, NW – северозападни ветар у току зиме, са трајањем 2-3 дана, E- источни ветар, краткотрајан, у току пролећа и јесени. Лети су могући олујни ветрови који су краткотрајни и понекад са градом.

Општи климатски показатељи су следећи:

- Средња годишња температура ваздуха 10,7 °С
- Средња температура ваздуха у вегетационом периоду 10,8 °С
- Најхладнији месец јануар -15,0 °С
- Најтоплији месец јул 35,0 °С
- Апсолутни температурни максимум 41,2 °С
- Апсолутни температурни минимум -28,4 °С
- Просечна годишња количина падавина 750,0 mm
- Релативна влажност ваздуха 80,7 %
- Последњи пролетњи мразеви април месец
- Први јесењи мразеви новембар месец
- Сушни периоди август-септембар месец
- Дебљина снежног покривача 40 cm
- Број снежних дана 30

Шуме - Плодно земљиште и погодни климатски фактори омогућили су развој природног биљног света, нарочито шумског, по коме је област добила име. Шумске површине захватају свега 5.205 ха или 15% укупне површине тополске општине. Највеће пространство заузимају букове шуме. Од дрвенастих врста најчешће су сем букве, храст, граб, јасен, јавор. Воћкарице су заступљене како у шумама тако и поред путева, а најчешћа су дивља трешља, дивља јабука, дивља крушка. Жбунасте врсте су бројне: леска, дрен, зова, глог. Травна вегетација је после шумске најзаступљенији тип вегетације.

Руде - У економске сврхе на подручју општине Топола експлоатише се грађевински материјал. Поред ових кречњака експлоатишу се и срматски кречњаци у Горовичком гробљу, погодни за обаду, употребљавају се за фасадне елементе у грађевинарству.

Минерали, минералне, геотермалне воде и други потенцијални ресурси - Налазиште неметалних руда које се користе као грађевински материјал налази се на више локалитета на територији Општине. Најпознатији је мајдан у Липовцу. Као резултат тога, на територији општине Топола постоје неколико предузећа која се баве прерадом овог минерала.

Заштићена природна добра на подручју Просторног плана општине Топола

Према Регистру заштићених природних добара Завода за заштиту природе Србије, на подручју ГП Топола 2025, налази се меморијални природни споменик Парк Оплепац, проглашен Законом о проглашењу парка Оплепац за просторни меморијални природни споменик од стране Скупштине СРС 08.06.1967. године.

Влада РС донела је Одлуку о проглашењу Карађорђевог Топола са Опленцем за Просторну културно-историјску целину од изузетног значаја за Републику, „Сл. гласник РС“, бр. 88/06. Оплепац карактеришу три типа култура - врх брда и северна падина су парковска површина у којој су смештени споменици културе, западна падина, према реци Каменици је обрасла аутохтоном храстовом са енклавом која је затрављена и формираним расадником, на источној и јужној страни, према Јасеници, је опленачко виногорје, чија је обнова и ревитализација започета. Парковска површина се простире на око 20,00 ха, док је површина шуме са необраслим енклавама око 63,00 ха.

Остала заштићена добра на подручју просторног плана општине Топола су:

- заштићене врсте (строго заштићене дивље врсте, заштићене дивље врсте);
- покретна заштићена природна документа.

Зеленило

Укупна површина зеленила је 158,95 ха, тако да на територији ППР Топола има око 276м²/ст. зеленила. У поређењу са просеком на нивоу ЕУ (уређене зелене површине по глави становника) може се закључити да је овај параметар знатно изнад просека (10 пута је већи) али ово треба узети са резервом јер "Парк шума Оплепац" и "Градски парк" нису у потпуности уређени и не постоји податак колики је део уређеног зеленила. Податак на нивоу општине такође не постоји. Укупна површина зеленила ППР Топола (односно постојећег и планираног стања) је повећана за око 35ха, али укупан удео зелених површина у односу на територију ППРа је смањен за око 4%.

Највише недостаје скверова, мада више треба обратити пажњу на уређење већ постојећих (неуређених) зелених површина.

3.2. Демографија

Површином од 356 km² Топола представља управно-административно седиште истоимене општине у чији састав улази 31 насеље, од којих је само општински центар Топола градског, односно урбаног типа, а преосталих 30 сеоског карактера. У административно-територијалном погледу, општина Топола улази у састав Шумадијског округа, са укупно 19.134 становника и просечном густином насељености од 53,75 становника на 1 km².

Просечна годишња стопа раста становништва је негативна, што указује на присуство проблема депопулације у скоро свим насељима општине. У последњем међупописном периоду, запажа се смањење броја становника на нивоу општине за 14,30%.

Степен урбанизације показује да је у највећој мери, односно, као основна привредна делатност у општини Топола, пољопривреда, с обзиром да пољопривредно земљиште заузима 76% од укупне површине. Исељавања из појединих делова општине, првенствено је било ка граду и индустријској зони и условило је значајну концентрацију становништва у општинском центру и све веће диференцирање општине у погледу густине насељености.

У општини Топола у 6.458 домаћинстава живи 19.134 становника претежно српске националности 94,2%. Полна структура општине Топола указује на исти удео женског становништва у односу на мушко, по попису 2022. године: 50% од укупног становништва чине жене (9.567), и 50% мушкарци (9.567).

Табела 2. Полна и старосна структура становништва према попису 2022. године

Подручје	Пол		0-19		20-39		40-59		60≤	
			Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%
Општина	Укупно	19134	3342	17,46	4098	21,42	5152	26,92	6542	34,19
	М	9567	1731	9,04	2202	11,51	2651	13,85	2983	15,59

Топола	Ж	9567	1611	8,42	1896	9,91	2501	13,07	3559	18,60
--------	---	------	------	------	------	------	------	-------	------	-------

Извор података - Републички завод за статистику, публикација Старост и пол, 2022.

Према подацима о демографској старости и по критеријумима за њихово одређивање, становништво општине Топола, спада у категорију дубоке демографске старости, што потврђују подаци да је 17,46% од укупног становништва млађе од 20 година, 21,42% становништва је старости од 20-39 година старости, 26,92% становништва припада старосној групи од 40-59 и 34,19% од укупног становништва је старије од 60 година.

3.3. Саобраћајна и комунална инфраструктура

Путна мрежа - Општина Топола има повољан саобраћајно - географски положај што је допринело развоју друмских саобраћајница на њеној територији. Од посебног значаја за саобраћај општине јесте магистрални путни правац М-23 Крагујевац - Топола - Београд који је до изградње аутопута Београд - Ниш био главна веза Крагујевца са Београдом. Поред тога, посебну важност имају и регионални путни правци Топола - Јарменовци - Горњи Милановац, Аранђеловац - Шаторња - Страгари и Наталинци - Смедеревска Паланка.

Укупна дужина путне мреже на територији општине Топола износи 261 км, од чега 82% има карактер савременог коловоза. У структури путне мреже највеће учешће узимају локални путеви – 65% од којих је 73% под савременим коловозом.

Путну мрежу општине Топола чине:

- државни путеви – 85,7км
- општински путеви – 138,2км
- улице у Варош Тополи – 45км
- некатегорисани путеви – око 700км

Повољност гео-стратешког положаја насеља општине посебно се огледа у проласку државних путева I и II реда кроз подручје општине који га повезују са ужим и ширим регионалним окружењем (што је утицало и на концентрацију и развој насеља у овом потезу). Међутим, повољан географски положај није саобраћајно валоризован у мери која му одговара (недовољан квалитет саобраћајне инфраструктуре; неадекватна инфраструктурна опремљеност).

Паркинг простори - У градском центру нарочито (као и у приградским деловима града) недостају паркинг простори. Сво паркирање је улично и због дневних миграција у централној урбаној зони се јавља пребукираност. У Тополи се годишње одвија више туристичко - културних манифестација, а највећа је Опленачка берба. У току трајања Опленачке бербе нерешеност паркинг зона највише долази до изражаја. Неопходност за паркинг просторима је изузетно изражена.

Водопривреда - Доминантни систем водоснабдевања је гравитациони.

За послове снабдевања домаћинства водом и обављање комуналних делатности на територији општине задужено је ЈКСП Топола.

Укупан број прикључака на водоводну мрежу је 3500, а покривеност општине водоводном мрежом је нешто испод 40%. Укупна дужина примарне мреже градског водовода је 20 км. У сеоским срединама је у великој мери присутно снабдевање домаћинства водом из сопствених бунара, каптажа мањих капацитета.

Комунална инфраструктура и отпадне воде - Када говоримо о канализацији на територији општине, треба истаћи да је регистровано 1546 прикључака, а да покривеност канализационом мрежом није задовољавајућа – свега 10%. Укупне дужине примарних мрежа фекалне и кишне канализације износе, у оба случаја, мање од 10 км.

Постоје делови града који немају канализациону мрежу. На систем канализације у градском делу није прикључено 15% становништа (1900 прикључака). Кишна канализација има покривеност 12км.

Поред депоније Торови на територији општине постоје и две регистроване дивље депоније: на простору испод насеља на Камењаку и поред тзв. Жабарачког пута.

Одржавање чистоће - ЈКСП Топола се бави сакупљањем неопасног комуналног опада, његовим одвожењем и безбедним одлагањем, сакупљањем ПЕТ амбалаже, складиштењем и третманом (балирањем), чишћењем дивљих депонија, као и сакупљањем кабастог отпада, шута, грања, пепела, покошене траве.

У току године, ЈКСП Топола на територији градског подручја, сакупи и одвезе око 3.000 тона комуналног отпада и око 200 тона кабастог отпада и шута. Отпад се одлаже на (несанитарну) депонију Торови, која се налази у истоименом насељу на периферији Тополе на површини од 4ха и на којој нису обезбеђене рециклажа и разврставање отпада.

Енергетика - Главни извор електричне енергије је електроенергетски систем „Електромереже“ Србије са трансформаторском станицом „Топола“ 110/35/10 kV која је везана у прстену DV 110 kV и то DV 110 kV 123/3 Крагујевац 2 – Топола и DV 110 kV 123/2 Топола – Аранђеловац.

На територији општине Топола има 215 Т.С. 10/0,4 kV из којих се напаја нисконапонска мрежа 0,4 kV која је углавном израђена као надземна, а незнатан део је изведен кабловским водовима. Велики део постојеће

нисконапонске мреже је на дрвеним стубовима и са недовољним пресеком проводника, што изазива губитке електричне енергије, што захтева нужну реконструкцију.

Гасификација - На територији општине Топола изграђена је гасоводна инфраструктура која подразумева потребне мерно-регулационе станице као и разводну мрежу цеви. Укупно уграђена мрежа цеви на територији целе општине је 250км, са могућношћу проширења мреже за још 170 км. Гасификација је спроведена до сваке месне заједнице и створене су могућности за прикључење како физичких лица, тако и привредних субјеката.

ПТТ саобраћај - На територији општине Топола има 6 пошта док је број телефонских претплатника, према подацима Републичког завода за статистику, на крају 2018. године био 6232, а на крају 2021. је 5570.

Општина Топола има једну чворну аутоматску телефонску централу на коју је везано 10 крајњих централа у насељима општине.

Услуге кабловске телевизије и интернета обезбеђује национални дистрибутер КДС Коперникус д.о.о. из Београда. Поред тога, приступ интернету омогућен је и преко АДСЛ и Диал-уп конекција.

Просторно планирање - Просторни План Општине Топола усвојен је Одлуком СО Топола бр. 35-18/2011-05-I од 29.12.2011. године и објављен у „Сл. Гласник СО Топола“ 16/2011. На седници скупштине општине 04.04.2023. године усвојена је Прва измена и допуна просторног плана општине Топола (Службени гласник СО Топола 16/2023).

Територију општине Топола чини 31 насеље, са 29 целих катастарских општина административне општине Топола, укупне површине 356,45 km².

Стратегија развоја мреже насеља заснована је на принципу концентрисане децентрализације. Према тренутно важећем Просторном Плану Општине Топола, будући развој општине Топола засниваће се на валоризацији и коришћењу компаративних предности саобраћајно - географског положаја.

3.4. Привреда

Друштвени производ, национални доходак и просечна плата по становнику на простору општине Топола је испод републичког просека. Доминатна привредна делатност је пољопривреда са обзиром да пољопривредно земљиште заузима 76% укупне површине општине. Захваљујући плодном земљишту и клими пољопривредне културе покривају око 27.835ha, те се већина становништва традиционално бави воћарством, виноградарством, повртарством, ратарством и сточарством. Гаји се и прерађује винова лоза и многе воћне врсте (шљива, јабука, бресква, вишња) које дају квалитетан род. У Краљевом и приватним винским подрумима производе се квалитетна вина. Велики део воћарске производње се извози на руско и тржиште других европских земаља или прерађује у Фабрици за прераду воћа и поврћа „Јарменовци А.Д“. Заступљени су и прерада метала и камена и хемијска индустрија. У селу Липовац је минерално налазиште калцијум карбоната. Веће приходе бележи и трговина, чиме привредна структура добија на диверзификацији.

Према подацима АПР-а у Регистру Мере подстицаја и регионалног развоја (мапе), са стањем на дан 30.06.2022. године, на територији општине Топола је регистровано 248 привредна друштва, 863 предузетника, 140 удружења и 4 задужбине.

Највише предузетника присутно је у секторима трговина и занатство. Следе грађевинарство, саобраћај и пољопривреда. У делатности туризма запослено је 40 предузетника (податак из 2018.године).

3.4.1. Запосленост

Према подацима Агенције за привредне регистре, број запослених на територији општине Топола 2022. године (стање за период 01.01. до 31.12.2022.) је 5.797, а број незапослених 1.198.

Број запослених у односу на претходну годину је порастао. Укупан број запослених на територији општине Топола 2021. године износио је 4.844 лица (од тога 52,22% су запослени у правним лицима 23,10% су приватни предузетници и запослени код њих, а 24,66% регистровани индивидуални пољопривредници).

Табела 3. Запосленост у општини Топола, према општини рада, 2018-2022.

Година	Укупан број запослених	Запослени у правним лицима	Предузет.	Пољоприв.	Процењен број становника	Запослени у односу на број становника
2022.	5.797	-	-	-	19.134	30,3%
2021.	4.844	2.530	1.119	1.195	19.525	24,80%
2020.	4.853	2.493	1.046	1.314	19.858	24,43%
2019.	4.867	2.423	981	1.463	20.144	24,16%
2018.	4.849	2.294	944	1.611	22.329	21,71%

Извор Републички завод за статистику

Стопа запослености према општини пребивалишта Топола у односу на број становника према попису 2022. године (19.134) износи 30,3%, док стопа незапослености износи 6,26%.

Процент запослених у односу на процењен број становника се значајно повећао са 13,17% у 2013. на 24,16% у 2019. и 30,3% у 2022. години због пораста укупног броја запослених са једне и смањења броја становника са друге стране.

3.4.2. Незапосленост

Према подацима Националне службе за запошљавање укупан број незапослених лица на територији општине Топола на крају 2022. године износио је 1.198 лица. На крају 2021. године тај број је износио 1.376.

Од укупног броја незапослених 2022. године 28,3% су лица без квалификација, док је тај број 2021. године износио 32,6%.

Табела 4. Структура незапослених лица, 2018-2022. године

Година	Укупно	Први пут траже запослење		Без квалификација		Жене		На 1000 становн.
		свега	%	свега	%	свега	%	
2022.	1.198	-	-	339	28,3	-	-	62,6
2021.	1.376	607	44,1	448	32,6	812	59	70
2020.	1.376	581	42,2	438	31,8	820	59,6	69,3
2019.	1.471	615	41,8	456	31,0	880	59,8	73
2018.	1.614	520	32,2	526	32,6	952	59,0	79

Извор: Републички завод за статистику

3.5. Пољопривреда

Према структурним типовима руралних подручја Републике Србије, подручје општине Топола припада Средишњем руралном подручју - Поморавље и Шумадија (тип 2), у оквиру Шумадијске области. Ова подручја су традиционално зависна од пољопривреде и њој сродних делатности, али је присутно повећање учешћа непољопривредних активности, као што су индустрија, рурални туризам и услужне делатности. Агроеколошки услови у општини Топола су врло повољни за пољопривредну производњу. Обрадиво земљиште представља један од најважнијих природних ресурса и чини базу организоване пољопривредне производње. На територији општине Топола пољопривреда је важна привредна делатност, која са 50% учествује у формирању националног дохотка.

Према Попису пољопривреде из 2012. године, укупан број пољопривредних газдинстава на територији општине Топола је 4.371. Учешће пољопривредних газдинстава у укупном броју домаћинстава износи 82%. Укупан број регистрованих пољопривредних газдинстава на територији општине према подацима Управе за трезор-експозитура Крагујевац износи 3.585.

У већем делу општине постоји дуга традиција и велико знање у гајењу воћа и винове лозе. Воћарство и виноградарство представљају две основне гране пољопривредне производње у великом делу општине. На подручју општине Топола годишње се произведе око 50.000 тона воћа и око 3.995 тона грожђа највишег квалитета. Воће се већим делом пласира на тржиште Русије и Западне Европе. Последњих година уложени су велики напори у обнову воћарске и виноградарске производње.

3.6. Стање животне средине

На подручју општине Топола није успостављен је мониторинг животне средине, па се процена стања животне средине може дати на основу увида на терену. Главни узроци и извори загађења животне средине, на основу процене стања на терену, су комуналне и технолошке отпадне воде, инфилтрационе воде са пољопривредних површина, неконтролисаних депонија и сметлишта, индивидуална ложишта и котларнице, саобраћаја и утицаји из зона експлоатације ресурса. Идентификовани проблеми и еколошки конфликти су:

- загађивање река Јасенице, Кубршнице, Каменице, Раче и њихових притока комуналним, технолошким и осталим отпадним водама;
- деградација земљишта и загађење ваздуха у зони експлоатације неметала „Липовац“;
- недовољна развијеност канализационе мреже на урбаном и сеоском подручју;
- неразвијена и неизграђена атмосферска канализација;
- недостатак уређаја и постројења за предtretман технолошких и третман комуналних вода;
- појаве директног и индиректног упуштања отпадних вода у водотокове и приобаља као и на земљишта унутар и изван појединачних радних и осталих изграђених комплекса;
- непрописно изграђене септичке јаме (расути тачкасти извори загађивања);
- депонија „Горови“ не испуњава минимум услова заштите животне средине;
- неконтролисана одлагалишта и депонија отпада и осталих материјала;
- загађивање изворишта воде на територији општине Тополе.

Недовољна је пошумљеност градског центра (дрвореди, уређене зелене површине...) Непостојање паркинга узрокује емисију штетних гасова и доводи до повећања температуре у централним зонама града.

С обзиром на недовољно развијен систем управљања отпадом, појаве сметлишта и нелегалног одлагања отпада, односно прваљења депонија нарочито у сеоским подручјима, праве се топлотне зоне релативно великих емисија. Поред тога, градска депонија, несанитарна депонија Торови је извориште највећег топлотног загађења услед емисије штетних гасова.

3.7. Култура и културно-историјско наслеђе

Делатност културе на подручју општине Топола одвија се преко институција општинског (локалног значаја) и републичког (надрегионалног) значаја. На подручју градског насеља Топола налазе се следећи објекти и институције:

- Културни центар са биоскопом
- Библиотека „Радоје Домановић“
- Музеј и галерија „Карађорђева Топола“ – Опленац

Објекти који су везани за просторну и културно-историјску целину „Карађорђева Топола“, задужбину краља Петра I Карађорђевића (у центру Тополе и на Опленцу), имају шири, републички значај. Већи број објеката у оквиру ових целина, обављају делатност културе: Библиотека, Карађорђев конак који је у функцији музеја са сталном меморијалном поставком „Вожд Карађорђе“, затим Музеј и галерија.

На сеоском подручју делатност културе обављају домови културе различитог карактера и капацитета. У 17 насеља постоји објекат ове намене, а 9 објеката је грађено наменски – у насељима: Доња Шаторња, Наталинци, Доња Трнава, Јунковац, Пласковац, Шуме, Овсиште и Винча, укупне површине око 3.500 m². Остали домови културе (насеља: Блазнава, Горња Трнава, Жабаре, Клока, Крћевац, Светлић, Божурња, Маскар и Рајковац), налазе се у оквиру објеката других намена (задружни домови, месне канцеларије, школе и др.), са површином од око 1620m².

Влада Републике Србије је 2006. године донела Одлуку о највишем степену заштите просторно-културно историјске целине „Карађорђева Топола са Опленцем“ која обухвата уже језгро Тополе, и Опленац са свим културно-историјским објектима на њему.

По свом културно-историјском наслеђу општина Топола спада међу најбогатије општине у Србији. Ова тврдња је оправдана улогом коју је Топола имала у току Првог српског устанка и касније за време владавине династије Карађорђевић.

Од историјског наслеђа посебно се издваја комплекс Задужбине краља Петра I Карађорђевића који у свом саставу обухвата како историјске знаменитости из времена Карађорђа (Карађорђев град, Карађорђеву касарну и цркву Рођења Пресвете Богородице), тако и заоставштину краља Петра I и краља Александра I Карађорђевића на Опленцу (цркву Светог Ђорђа са пратећим објектима).

Бројне културне и туристичке манифестације које се одржавају током целе године, окупљају велики број грађана са читаве територије општине Топола као и туристе из земље и света.

Објекти културно-историјског наслеђа који представљају значајне туристичке локалитете представљени су у табели бр. 5.

Табела 5. Значајни туристички локалитети

Локација	Стање инфраструктуре	Намена
Црква Светог Ђорђа	добро	храм
Петрова кућа	добро	музеј-галерија
Краљева вила	добро	објекат у надлежности Владе Србије
Краљичина вила	добро	објекат у надлежности Владе Србије
Виноградарева кућа	добро	галерија
Карађорђев град	добро	изложбени простор и црква
Краљев подрум	добро	музеј
Манастир Никоље	добро	манастир
Црква талпара Павловац	добро	црква

Извор: Туристичка организација „Опленац“ Топола

4. АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА РАЗВОЈА ТУРИЗМА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

4.1. Дестинација Аранђеловац и Топола

Општина Топола је националном стратегијом развоја туризма за период 2016. до 2025. године сврстана међу главне туристичке дестинације Републике Србије заједно са општином Аранђеловац као јединствена туристичка дестинација Аранђеловац и Топола. У оквиру Стратегијског маркетинг плана туризма Републике Србије до 2025. године, вршене су анализе развијености главних туристичких дестинација, према којима дестинација Аранђеловац и Топола спада у средње развијене дестинације.

Анализа перформанси приоритетних туристичких дестинација у Републици Србији спроведена је на основу секундарних података о приоритетним туристичким дестинацијама, анкетног истраживања с локалним туристичким организацијама и ТОС-ом, и обухватила је пет кључних критеријума развоја дестинације:

- Степен развоја туристичких производа;
- Степен развоја туристичке инфраструктуре;
- Степен развоја смештајних капацитета (узимајући у обзир квалитет и квантитет);
- Квалитет промоције и маркетинг активности;
- Процену постојања јасно дефинисаног бренда.

Процена стања је рађена на скали од 1 (веома лоше) до 5 (одлично)

Табела 6. Анализа перформанси дестинације Аранђеловац и Топола

Средње развијена дестинација Аранђеловац и Топола	
КРИТЕРИЈУМ	ОЦЕНА
Процена развоја туристичких производа	3
Туристичка инфраструктура	3
Смештајни капацитети	2
Промоција и маркетинг активности	3
Постојање јасно дефинисаног бренда	2,5
<i>ПРОСЕЧНА ОЦЕНА</i>	
2,7	

Извор Стратегијски маркетинг план туризма Републике Србије до 2025.

Анализа перформанси средње развијених дестинација указује да постоји велики простор за напредак у домену свих анализираних критеријума, с тим што су најниже оцењени елементи у које треба највише улагати: **развијеност смештајних капацитета, квалитет промоције и јасно дефинисан бренд**. Иако код већине средње развијених дестинација развој производа и туристичка инфраструктура још увек нису на нивоу врло добрих и одличних, ови елементи показују знатно боље перформансе у поређењу са истим елементима код слабо развијених дестинација, што значи да постоји добар основ за даљи развој туристичке понуде.

У односу на укупну оцену дестинације, за Тополу се може рећи да има јаче дефинисан бренд (у односу на оцену 2,5), док се за промоцију и маркетинг активности може рећи да постоји више простора за напредак (више од 2 на скали од 1 до 5).

4.2. Туристичке предеоне целине општине Топола

Осим што је део понуде дестинације Аранђеловац и Топола, туристичка понуда Тополе представља део понуде регије централне Србије. Територија се може поделити на следеће туристичке предеоне целине:

- „Карађорђева Топола са Опленцем“, заштићена као непокретно културно добро.
- планина Рудник и подруднички крај (шуме, пашњаци, воћњаци) са потенцијалом за развој ловног, спортског и здравствено - рекреативног туризма, а такође и верског туризма чија је главна туристичка дестинација манастир Никоље.
- подручје десне обале Јасенице од потеза Калуђерица до Божурачке косе, као природни резерват богат шумом, бројном дивљачи, изворском водом и dobrим видиковцима са спомен – кућом Радоја Домановића у близини.

Предуслов за развој, односно активирање туристичких целина и комплекса је функционално повезивање свих туристичких предеоних целина општине, као и повезивање са туристичким целинама у окружењу. То подразумева развој специфичне туристичке понуде и њено обједињавање, формирањем комбинованих туристичких токова, уз побољшање квалитета саобраћајних веза.

4.3. Кључни показатељи туристичког промета за период 2018. до 2022. год.

Табела 7. Кључни показатељи туристичког промета за период 2018 – 2022. год.

	2022.	2021.	2020.	2019.	2018.
Доласци туриста - укупно	3970	2915	1580	2962	3818
Домаћи	3179	2449	1405	1921	2504
Страни	791	466	175	1041	1314
Ноћења туриста - укупно	8121	4989	3107	5316	6551
Домаћи	6715	4283	2743	3280	4156
Страни	1406	706	364	2036	2395
Просечана дужина боравка туриста, у данима – укупно	2,0	1,7	1,96	1,8	1,7
Домаћи	2,1	1,7	2	1,7	1,7
Страни	1,8	1,5	2,1	2	1,8

Извор: Републички завод за статистику (од 2018. до 2020. године); и

<https://data.stat.gov.rs/Home/Result/220205?languageCode=sr-Latn> (за 2021. и 2022. годину)

У периоду од 2018. до 2022. године примећује се опадање броја долазака туриста од 2019. године, а знатно мањи број у односу на 2018. годину је био 2020. године, што је било последица пандемије Ковид19. У 2019. години је дошло до пада укупног броја долазака туриста за 22,4% у односу на 2018. годину. Број долазака домаћих туриста је 2019. године био 23,3% мањи у односу на 2018. годину, а број долазака страних туриста 2019. године 20,7% мањи у односу на 2018. годину. 2020. године је пад броја укупног броја долазака туриста већи у односу на 2018. годину. Укупан број долазака туриста је опао за 58,6%. Од 2021. године се укупан број долазака туриста видно повећава, да би 2022. укупан број долазака туриста био већи од укупног броја долазака туриста 2018, с тим што се број долазака домаћих туриста повећава, док је број долазака страних туриста око 60% од броја долазака страних туриста 2018. године.

Број посетилаца у Тополи се може мерити по броју продатих карата за посету Маузолеју на Опленцу, као незаобилазној дестинацији посете Тополи. Према податку о броју продатих карата за посету Маузолеју, 2022. године, закључно са 1. новембром, Тополу је посетило 59.984 посетилаца.

4.4. Организације туристичког сектора

Слика бр. 1 Визиторски центар, Топола



Извор: Туристичка организација „Опленец“

У циљу валоризације, очувања и заштите туристичких вредности на територији општине као туристичке дестинације, 2000. године основана је **Туристичка организација „Опленец“ – Топола**, као јавна служба Општине Топола.

Делатност Туристичке организације "Опленец" - Топола је усмерена ка позиционирању туристичког производа на домаћем и иностраном тржишту и туристичкој валоризацији компаративних предности Тополе, као што је њен геостратешки положај, историјски, културни и природни интегритет. Број запослених 2023. године је 7.

Послови туристичке организације су:

- 1) Промоција и развој туризма јединице локалне самоуправе;
- 2) Координација активности и сарадње између привредних и других субјеката у туризму који непосредно и посредно делују на унапређење, развој и промоцију туризма и рад на програмима усавршавања вештина запослених у туризму;
- 3) Доношење годишњег програма рада и плана промотивних активности у складу са Стратешким маркетинг планом, плановима и програмима ТОС-а;
- 4) Обезбеђивање и унапређивање информативно-пропагандног материјала којим се промовишу туристичке вредности јединице локалне самоуправе (штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, он лине средства промоције – интернет презентација, друштвене мреже и пратеће дигиталне активности, сувенири, итд);
- 5) Прикупљање и објављивање информација о целокупној туристичкој понуди на својој територији, као и друге послове од значаја за промоцију туризма;
- 6) Организовање и ућешће у организацији туристичких, научних, спортских, културних и других скупова и манифестација;
- 7) Организовање туристичко – информативних центара (за прихват туриста, пружање бесплатних информација туристима, прикупљање података за потребе информисања туриста, упознавање туриста са квалитетом туристичке понуде, упознавање надлежних органа са притужбама туриста и др.);
- 8) Послови управљача туристичког простора;
- 9) Посредовање и пружање услуга у домаћој радиности и сеоском туристичком домаћинству;
- 10) Подстицање реализације програма изградње туристичке инфраструктуре и уређење простора;
- 11) Израде, учешћа у изради, као и реализације домаћих и међународних пројеката из области туризма;
- 12) Припреме и прикупљање података, састављање упитника, анализа и других информација;
- 13) У вези са обављањем привредне делатности, као и друге активности у складу са законом, оснивачким актом и статутом.

Туристичка организација локалне самоуправе је дужна да годишњи програм рада и план промотивних активности, пре њиховог усвајања, достави ТОС-у на прибављање претходне сагласности у делу плана промотивних активности.

Поред Туристичке организације Опленец Топола, организацију туристичких и културних манифестација обављају установе културе Културни центар Топола и Задужбина Краља Петра I у сарадњи са туристичком организацијом и општином Топола.

4.5. Анализа понуде угоститељских објеката за смештај

У евиденцији централног информационог система еТуриста, на територији општине Топола се у јулу 2023. године налази укупно 43 објекта за смештај: 1 хотел, 7 кућа, 5 апартмана, 7 соба, 18 сеоских домаћинстава, 4 коначишта и 1 одмаралиште. Објекти су са укупно 168 смештајних јединица, капацитета 250 кревета, односно 331 индивидуалних лежаја. Од тога се у сеоским домаћинствима налазе 42 смештајне јединице, капацитета 70 кревета, односно 88 индивидуалних лежаја.

Једини хотел на територији општине Топола је хотел „Опленац“. Располаже са 38 смештајних јединица, капацитета 51 кревет, односно 66 индивидуалних лежаја. Осим смештајних капацитета, хотел поседује семинар салу, летњу башту, национални ресторан и сувенирницу.

Укупан број кућа је 7: Александровић категорија 4*, Липовац категорија 1*, Липовац бб категорија 1*, Мона Хил категорија 4*, Викендица Александровић категорија 4*, Викендица Meterize категорија 4*, Вила Живановић категорија 4*. Три куће налазе се у селу Липовац, две у Винчи, једна у Топола селу и једна у Топола варошици.

Укупан број апартмана 5: апартман типа „Студио“ 2 категорија 4*, апартман типа „Студио“ 4 категорија 4*, апартман типа „Студио“ 5 категорија 4*, апартман типа „Студио“ 9 категорија 4*, апартман типа „Студио“ 3 категорија 4*. Сви апартмани налазе се у Топола варошици.

Укупан броја соба је 7. Две собе (Стан 1 и Стан 2) су регистроване као предузетник, категорисане са 4* и налазе се у насељу Манојловци. 5 соба се налази у смештајном делу Визиторског центра, установа Туристичка организација „Опленац“. Визиторски центар је саграђен у периоду од 2015-2017. године као мултифункционални објекат за потребе развоја туристичке инфраструктуре и унапређења рецептивног туризма, као и промоције свих туристичких производа Тополе као туристичке дестинације. Са добијеном употребном дозволом званично отворен у септембру 2018. године и на 430 метара квадратних корисне нето површине садржи неколико целина: инфо центар, пословне просторије, конференцијску салу са 40 седећих места и смештајни део који се састоји од 5 соба са 11 лежајева. Све собе су категорисане са 4 звезде.

Укупан број сеоских туристичких домаћинстава је 18. Три се налази у Топола селу, три у Липовцу, два у Овсишту и по једно у насељима Винча, Јарменовци, Крћевац, Жабаре, Шуме, Горња Трнава, Доња Трнава, Божурња, Пласковац и Топола варошица. Највише их је са 4* (9), затим 3* (6), и 3 са 2*.

Коначишта има 4 на територији општине Топола. Два се налазе у Топола варошици са укупним капацитетом 58 (2 x 29) индивидуалних лежаја. Једно је у Јарменовцима са капацитетом од 12 лежаја и једно у Топола селу са капацитетом од 4 лежаја.

У Тополи постоји једно одмаралиште – „Zdravkovac Country Club“ Д.О.О. Топола у Јарменовцима, са капацитетом од 29 индивидуалних лежаја.

Табела 8. Укупан број објеката према врсти са укупним смештајним капацитетима 2023. године

Назив објекта и место	Категорија	Број смештајних јединица	Број кревета	Број индивидуалних лежаја
ВРСТА ОБЈЕКТА - ХОТЕЛ				
Хотел Опленац, Опленац	4*	38	51	66
Укупно/ објеката: 1		38	51	66
ВРСТА ОБЈЕКТА - КУЋА				
Кућа Александровић, Винча	4*	3	6	6
Липовац, Липовац	1*	1	1	2
Липовац бб, Липовац	1*	1	1	2
Мона Hill, Липовац	4*	6	9	12
Викендица Александровић, Топола село	4*	2	2	4
Викендица Meterize, Винча	4*	8	8	12
Вила Живановић, Топола	4*	3	3	6

варошица				
Укупно/ објеката: 7		24	30	44
ВРСТА ОБЈЕКТА - АПАРТМАН				
Апартман типа „Студио“ 2,	4*	1	3	3
Апартман типа „Студио“ 4	4*	1	3	3
Апартман типа „Студио“ 5	4*	1	2	3
Апартман типа „Студио“ 9	4*	1	2	3
Апартман типа „Студио“ 3	4*	1	2	3
Укупно/ објеката: 5		5	12	15
ВРСТА ОБЈЕКТА - СОБА				
Стан “2	4*	1	1	2
Стан 1	4*	1	1	2
Соба 1	4*	1	2	2
Соба 2	4*	1	1	1
Соба 3	4*	1	1	2
Соба 4	4*	1	2	3
Соба 5	4*	1	2	3
Укупно/ објеката: 7		7	10	15
ВРСТА ОБЈЕКТА – СЕОСКО ТУРИСТИЧКО ДОМАЋИНСТВО				
„Ајдемоте“, Топола село	2*	1	1	2
Капетанови виногради, Топола село	4*	4	6	10
Радин кутак, Винча	4*	1	1	2
Glamping resort Јарменовацка река, Јарменовци	2*	1	2	2
Кућа мирне душе, Крћевац	4*	2	2	4
БАИКАЛ 979, Топола село	4*	8	12	20
Апартмани „Чалане“, Жабаре	4*	5	7	10
Гоца Јагодица, Шуме	3*	1	2	2
Данка Јовановић, Липовац	3*	2	2	3
Јовановић, Горња Трнава	3*	1	2	2
Марион Георги, Доња Трнава	4*	1	1	2
Мирјана Павловић, Божурња	4*	2	4	4
Никодијевић, Овсиште	4*	1	2	2

Стари поток, Пласковац	3*	2	3	3
Старо вино, Топола варошица	2*	4	8	9
СТД „Ђорђевић“, Липовац	3*	2	5	5
СТД „МОКА“, Овсиште	4*	3	4	5
СТД „Радисављевић“, Липовац	3*	2	4	4
Укупно/ објеката: 18		43	68	91
ВРСТА ОБЈЕКТА - КОНАЧИШТЕ				
MAGRO COOP, Топола варошица	-	17	29	29
Викендица, Топола село	-	2	2	4
Ресторан и коначиште „Опленац“, Топола, Топола варошица	-	17	18	29
Рудничка долина, Јарменовци	-	5	7	12
Укупно/ објеката: 4		41	56	74
ВРСТА ОБЈЕКТА - ОДМАРАЛИШТЕ				
„Zdravkovac Country Club“ d.o.o. Топола, Јарменовци	-	11	21	29
Укупно/ објеката 1		11	21	29
УКУПНО	43	169	248	334

Извор: Портал eТуриста, општина Топола

4.6. Ресторани на територији општине Топола

На територији општине Топола се 2023. године налази 6 ресторана.

Табела 9. Ресторани на територији општине Топола, 2023. године

Назив	Локација	Категорија	Капацитет – места за седење
Вожд	Топола	Етно ресторан	100 места
Језеро	Топола	Ресторан	700
Стара Каменица	Топола	Ресторан	100
Рудничка долина	Винча	Ресторан	150
Излет	Топола	Ресторан	150-200
Кнежев хан	Топола	Ресторан	100 -180

Извор: Туристичка организација „Опленац“ Топола

Ресторан "Кнежев хан" се издваја по томе што објекат има дугу историју и налази се под заштитом државе. Саграђен ја 1842. године, као летња резиденција кнеза Александра Карађорђевића, на месту где је некада био хан. Његова обнова је почела 2008. и трајала шест година, а током радова водило се рачуна о задржавању аутентичног изгледа, с обзиром на то да је објекат под заштитом државе. Јединственост објекта огледа се у рашко-моравском стилу изградње, који најбоље осликавају лукови на тераси са које се пружа поглед на цркву Пресвете Богородице и Карађорђево град. Ресторан "Кнежев хан" има капацитет 100 места, са терасом 180 места. Мени чине јела домаће кухиње, комбинована са светским специјалитетима. Основ винске карте чине вина из тополског караја.

Сви ресторани, осим ресторана Језеро, су капацитета 100-200 места. Ресторан Језеро се издваја по највећем капацитету од 700 места.

Хотел Опленац такође поседује национални ресторан, са 250 места.

На менију свих ресторана доминира понуда националних јела и пића, док се последњих година акценат ставља на локална вина, а поједини ресторани све више промовишу локалне прехранбене производе.

Пример добре праксе је ресторан Стара Каменица, са производњом хране у оквиру домаћинства које је власник ресторана.

4.7. Анализа људских ресурса у области туризма и угоститељства

У Туристичког организацији Оплепац, Топола, 2023. године запослено је 7 радника. На територији општине има 6 лиценцираних туристичких водича.

У организационој структури локалне самоуправе следеће јединице обављају послове у домену туризма:

Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности – између осталог врши расподелу финансијских средстава корисницима буџета у складу са одобреним апропријацијама за унапређења привредног и инвестиционог амбијента, управљање саобраћајем, комуналне делатности, туризма, културе, заштите животне средине... Врши послове израде одлука и уговора и спровођења прописа из области пољопривреде, шумарства, водопривреде и туризма.

У одсеку „Послови привреде и друштвених делатности“ систематизована су следећа радна места:

37. Аналитичко плански послови за пољопривреду, шумарство, водопривреду и туризам: 1 службеник организује и спроводи годишњи програм заштите уређења и коришћења пољопривредног земљишта; прати прописе из области туризма и обавља послове предвиђене овим прописима;

38. Административни послови из области пољопривреде, предузетништва и туризма: 1 службеник обавља административне послове из области пољопривреде, руралног развоја и туризма.

Одељење за инспекцијске послове и инвестиције

53. Туристички инспектор – ово место је систематизовано, али није попуњено. Према систематизацији један туристички инспектор проверава да ли су испуњени прописани услови за обављање делатности и пружање услуга уређеним законом о туризму, утврђује идентитет запослених код привредних друштава, предузетника, другог правног лица или страног правног лица која обављају делатност и пружају услуге уређене законом, утврђује идентитет лица које обавља угоститељску делатност у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству увидом у личне исправе, врши проверу издатог решења о разврставању у категорију објеката...

55. Управљање и вођење инвестицијама - 1 службеник: обавља послове планирања и реализације инвестиција значајних за општину које се финансирају из буџета или из средстава пренетих од других нивоа власти, планира и прати реализацију буџета за инвестиције, прати извршење уговора који се односе на реализацију инфраструктурних пројеката, прати извршење уговора по основу спровођења јавних набавки везано за вођење инвестиција, ...координира са вишим републичким органима и ресорним министарствима из области инфраструктуре, туризма, привреде и слично.

Категорисаних угоститељских објеката има укупно 38 и 5 који не подлежу категоризацији (4 коначишта и једно одмаралиште).

На територији општине Топола постоје две туристичке агенције:

- Central S travel, Топола (варошица) – делатност: остале услуге резервације и делатности повезане с њима

- Ваша визија – делатност путничких агенција и делатност рекламних агенција

За унапређење квалитета туристичке понуде Тополе, нарочито у руралним срединама, као великом потенцијалу за развој туризма, потребна је учестала едукација заинтересованих страна у руралним срединама. Унапређење људских ресурса би осим квалитету понуде и услуга, допринело и проширењу понуде, нпр. креирању више локалних и микро рута (стаза) на разне теме и садржаје (еко/ зелени туризам, стазе здравља и рекреациони и др.). Већ у првој години спровођења Програма развоја туризма Тополе би требало организовати одвојене обуке незапослених, послодаваца и запослених, како би се унапредила постојећа и стекла нова знања везано за покретање посла и унапређење пословања, стране језике и пружање квалитетнијих и стандардизованих услуга у смештајним објектима, хотелијерству, ресторатерству и сеоским домаћинствима. Потом би требало спровести обуку локалних туристичких аниматора и интерпретатора, а онда и обуке из области промоције и изградње имица туристичке дестинацијске Тополе са Опленцем. Потребно је континуирано радити на подизању компетенција и капацитета за конкурисање за финансијска средства код министарстава, међународних организација и ЕУ фондова.

4.8. Активности на развоју туристичких производа

Општина Топола је Планом развоја општине дефинисала туризам као један од развојних приоритета и дефинисала мере за развој туризма које обухватају инвестиције у туристичку и пратећу инфраструктуру, као и пројекте за грађење и промоцију интегрисаног туристичког производа и брендирање туризма општине Топола. Општина улаже у израду пројектно техничке документације и стварање других услова за капиталне инфраструктурне пројекте који директно доприносе развоју туризма – туристичка инфраструктура и пратећа саобраћајна и комунална инфраструктура као предуслов за даљи развој туризма: Пешачка зона у улици Кнегиње Зорке, Реконструкција главне саобраћајнице Булевар Краља Александра, уређење трга код Визиторског центра, изградња павиљона Краљице Марије и реконструкција Краљеве винарије, фазно.

Туристичка организација и Културни центар заједно организују културне и туристичке манифестације од значаја за општину Топола и на тај начин највише доприносе развоју манифестационог туризма. Осим тога, културне манифестације као што је Ликовна колонија у Липовцу, промовишу се уз понуду сеоског туризма и на тај начин се доприноси, како културном туризму, тако и обогаћивању понуде сеоског туризма. Општина издваја средстава из буџета за пољопривреду и рурални развој, од чега је део намењен за подршку сеоским домаћинствима за категоризацију објеката и развој сеоског туризма.

Један од заједничких пројеката Културног центра и Туристичке организације Оплењак, Топола је и Пројекат: *A digital window into Topola's world of culture*, који је одобрен за финансирање од стране немачке организације за економски развој и сарадњу – ГИЗ.

Туристичка организација Оплењак Топола активно је учествовала и наставља своје ангажовање на пројектима и активностима Регионалне агенције за економски развој Шумадије и Поморавља у циљу креирања и промоције регионалне туристичке понуде и повећања конкурентности региона у сектору туризма: учешће у раду регионалне радне групе на изради регионалног програма развоја туризма, дефинисање модела регионалне дестинацијске менаџмент организације за Шумадију и Поморавље, израда апликације Срце Србије за промоцију регионалне туристичке понуде, израда портала <http://visitsumadija-pomoravlje.rs/>. Покренута је и активност промоције туристичког производа који укључује елементе еко/зеленог туризма, сеоског, тј. спорог туризма као контраста масовном туризму, интензивним турама и брзој храни, као и „здравог“ туризма, као понуде рекреативног туризма са пешачким стазама у природи и интегрисања понуде са општином Аранђеловац, са којом је Топола иначе националном стратегијом развоја туризма препозната као једна од 18 најважнијих туристичких дестинација у Србији. У оквиру Визиторског центра опремљен је простор као центар за промоцију спорог, зеленог и здравог туризма.

У оквиру пројекта Подршка конкурентности и развоју туризма Централне Србије – Шумадије и Поморавља део понуде Тополе укључен у регионалну туру „Гастро традиционал“ – Горња Трнава (Домаћинство Јовановић), Карађорђевог конак и комплекс на Оплењцу.

У оквиру пројекта Унапређење друштвено економског положаја жена у руралним подручјима Шумадијског и Колубарског округа општина Топола и Туристичка организација Оплењак Топола су потписнице Меморандума о разумевању и посвећености дугорочном решавању питања везаних за економски и друштвени положај жена у руралном подручју. Између осталог се предвиђа да ће се у континуитету издвајати средства за подршку женама предузетницама, међу којима су и оне које се баве сеоским туризмом. У оквиру пројекта подржано је 11 корисница гранта од којих се 4 баве сеоским туризмом.

Од 2023. године покренута је иницијатива формализовања постојеће сарадње између општине Топола и општине Аранђеловац на пољу развоја интегрисане туристичке понуде дестинације Топола и Аранђеловац. Почетак сарадње је израда Програма развоја туризма дестинације и дефинисање кључних инвестиција за развој туристичке инфраструктуре и супраструктуре.

5. SWOT анализа туризма

ИНФРАСТРУКТУРА И САОБРАЋАЈ	
Снаге	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - Транзитни положај општине у односу на велике урбане центре - Добра путна инфраструктура - Квалитетна путна мрежа на главним саобраћајницама, повезаност са великим трговинским и индустријским центрима - Близина Београда и аеродрома Никола Тесла - Близина туристичких центара (Крагујевац и Аранђеловац) пружа могућност повезивања неколико засебних туристичких целина. - Близина планина Рудник и Венчац повољна за надоградњу туристичких производа - Изграђена комунална инфраструктура у Тополи - Постојање Просторног плана општине, четири плана генералне регулације за насељена места и већег броја планова детаљне регулације - Развијена мрежа изграђених објеката културе на целом подручју општине, као основ за промоцију културе, нарочито на сеоском подручју (домови културе) - Инвестиције у развој винарства из сопствених средстава предузетника и винара - Инвестиције локалне самоуправе у путну инфраструктуру и електрификацију у сеоским срединама - Реновирана зграда у коју је смештена Библиотека „Радоје Домановић“ у Тополи - Постојећа угоститељска понуда (смештајних и угоститељских објеката) - Постојећа мрежа спортских објеката на градском и на сеоском подручју 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољно развијена супраструктура, која не прати добро развијен и дефинисан туристички производ - Недовољна инфраструктурна опремљеност ван општинског центра - Недовољно паркинга, укључујући и паркинг за аутобусе - Недовољна опремљеност комуналном инфраструктуром: водопривреда, енергетика, телефонија - Не постоје и недостају пешачке зоне - Недостатак смештајних капацитета - Уситњени и „разбацани“ постојећи смештајни капацитети - Низак степен искоришћености смештајних капацитета - Недовољно развијена туристичка сигнализација - Недостатак и запуштеност спортских терена и објеката - Недовољно уређених зелених површина - Нерешени имовинско правни односи (реституција имовине) - Неадекватно управљање чврстим отпадом; постојање великог броја дивљих депонија и неуређена постојећа депонија - Постојећи спортски терени у лошем стању, углавном без пратећих просторија и неограђени - Недостатак затворених спортских објеката - Неискоришћеност простора домови културе на сеоском подручју; објекти у лошем стању - Низак квалитет објеката намењених култури - Недовољна искоришћеност постојећих ресурса (домова културе по месним заједницама, биоскопске сале у Тополи и др.)
Шансе	Претње
<ul style="list-style-type: none"> - Даљи развој саобраћајне, комуналне и туристичке инфраструктуре и супраструктуре - Регионална сарадња и учешће у регионалним пројектима развоја туризма - Изградња пруге Младеновац-Топола-Горњи Милановац – Чачак предвиђена Просторним планом Републике Србије, као приоритетна нова пруга за допуну железничке мреже - Постојање и сарадња институција (Дирекција за изградњу општине Топола, Јавно комунално-стамбено предузеће, Инспектор заштите животне средине и др.) - Постојање стручних кадрова за изградњу и одржавање инфраструктурних и комуналних објеката и заштиту животне 	<ul style="list-style-type: none"> - Мањак финансијске подршке за обнову и реституцију историјских локалитета - Немогућност конкурисања код предприступних и фондова који се тек отварају - Економска криза

средине	
ЉУДСКИ РЕСУРСИ	
Снаге	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - Довољан број квалификованих кадрова у туристичкој организацији, установама културе и сектору привреде, инвестиција и урбанизма у локалној самоуправи - Релативно високо учешће образованог кадра у структури урбаног становништва - Искусни власници сеоских туристичких домаћинства за предузетништво у туризму - Амбициозна удружења грађана (млади, студенти, винари), КУД Оплењак, удружење жена - Искуство Туристичке организације, Културног центра и локалне самоуправе у реализацији пројеката 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољно запослених у туризму са адекватним квалификацијама - Недовољно знања и искуства запослених у туризму у области савремених трендова и стандарда у туризму - Недовољна обученост пружалаца услуга стандардима, трендовима и захтевима туристичког тржишта и циљних група - Депопулација и опадање броја радно способног становништва - Недовољна мотивисаност младих - Одлазак младог и стручног кадра у веће градове; - Недовољно развијен предузетнички дух - Недовољна заинтересованост ученика и младих за културне садржаје - Недовољно програмских активности које би задржале младе у Тополи
Шансе	Претње
<ul style="list-style-type: none"> - Формално и неформално образовање у области туризма - целоживотно учење - Континуирано стручно усавршавање запослених у туризму - Едукације становништва - Подизање свести становништва о туризму као могућности запошљавања и економског раста 	<ul style="list-style-type: none"> - Запостављање неформалног образовања у угоститељству и туризму - Одлив мозга (одлазак младих у веће градове и ван земље)

ТУРИСТИЧКИ ПРОИЗВОДИ	
Снаге	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - Богато културно-историјско и природно наслеђе као потенцијал за развој културног, излетничког, сеоског, манифестационог, винског туризма и туризма посебног интересовања. - Наслеђе традиционалног руралног подручја представља богату основу за динамичан развој руралног туризма - Развијеност културног, винског и сеоског туризма - Позносредњовековни културно-историјски споменици од значаја за туристичку понуду - Близина туристичких центара у ближем и даљем окружењу (Крагујевац и Аранђеловац) пружају могућност повезивања неколико засебних туристичких целина. - Организовање традиционалних културних манифестација „Оплењачка берба грожђа“, „Сабор изворног народног стваралаштва“ и сликарска колонија Липовац као препознатљиви туристички производи ове дестинације - Институције: Задужбина краља Петра I, Библиотека Радоје Домановић и Културни 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољно искоришћени потенцијали за развој туризма - Недовољна заштита, одржавање и унапређење ресурса. - Слаба повезаност садржаја у јединствени туристички производ - Кратко задржавање излетника и туриста у Тополи - Недовољно улагање власника смештајних објеката у побољшање квалитета понуде, стандардизацију, категоризацију и квалитетне додатне садржаје у руралном туризму - Недовољна сарадња са суседним туристичким дестинацијама у смислу повезивања и формирања заједничке, интегрисане туристичке понуде - Недовољно додатних туристичких садржаја и њихова неповезаност - Недовољна сарадња са удружењима ловаца у сврху развоја ловног туризма - Недовољно праћење савремених трендова у туризму од стране већине носилаца активности - Недовољна примена савремених технологија

<p>центар</p> <ul style="list-style-type: none"> - Постојање културно-уметничког друштва „Опленац“ Топола - Висок ниво квалитета винске и задовољавајући ниво квалитета гастрономске понуде - Неговање традиције у пољопривредној производњи као основа за еко туризам и надоградњу производа - Потенцијал за развој ловног туризма – развијено ловство и активности 2 ловачка удружења - Знамените личности овог краја у некадашњем јавном и политичком животу Србије и Југославије – као ресурс за надоградњу производа културног туризма 	<p>у туристичкој понуди а посебно при презентацији културне баштине у вези са пројектом дигитализације културног наслеђа</p> <ul style="list-style-type: none"> - Непостојање понуде културних садржаја у месним заједницама - Неразвијен ловни туризам као интегрисан туристички производ
Шансе	Претње
<ul style="list-style-type: none"> - Регионална сарадња и учешће у регионалним пројектима развоја туризма - Прикључивање винским и културним рутама Европе у циљу повећања конкурентности - Увођење континуираног неформалног образовања кроз обуке, тренинге, радионице за потребе туризма и угоститељства - У складу са препорукама Стратегије развоја туризма 2016-2025. повезивање са туристичком понудом суседних општина у Шумадијском округу у циљу креирања интегрисане туристичке понуде и више заједничких и комплементарних туристичких производа 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољно подршке са националног нивоа - Немогућност конкурисања код предприступних и фондова који се тек отварају - Економска криза

УСКЛАЂЕНОСТ СА ДРУГИМ ДЕЛАТНОСТИМА

Снаге	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - Подршка локалне самоуправе категоризацији сеоских туристичких домаћинстава – издвајање средстава из општинског буџета - Подршка Туристичке организације сеоским туристичким домаћинствима, удружењу жена Оплеца Топола и другим произвођачима локалних производа - Постојање међусекторске сарадње туризма, културе, образовања и привреде - Туристички значај Задужбинског комплекса „Краљ Петар I“ - Регистрована сеоска туристичка домаћинства - Насеља сеоског типа на територији општине са око 3.500 регистрованих пољопривредних газдинстава - Инвестиције у развој винарства из сопствених средстава предузетника и винара 	<ul style="list-style-type: none"> - Низак ниво свести о значају туризма и културног идентитета за развој предузетништва и туризма - Одумирање старих заната - Нефункционисање постојећег удружења приватних предузетника и слаба организованост предузетника - Недовољна укљученост свих заинтересованих страна у формирање туристичке понуде - Неискоришћеност могућности које пружа транзитни туризам

Шансе	Претње
<ul style="list-style-type: none"> - Приступ и боље коришћење ЕУ и других фондова (финансирање активности из донација, страних улагања и фондова међународних организација) - Јачање интерсекторске сарадње - Постојање институција (Дирекција за изградњу општине Топола (одељење за инвестиције), Јавно комунално-стамбено предузеће, Инспектор заштите животне средине и др.) - Постојање стручних кадрова за изградњу и одржавање инфраструктурних и комуналних објеката и заштиту животне средине 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољна ангажованост предузетника у туризму на пољу обезбеђивања субвенционисаних средстава државе услед неинформисаности и предрасуда

МАРКЕТИНГ И ДИСТРИБУЦИЈА	
Снаге	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - Активна Интернет презентација Општине Топола и Туристичке организације - Активности Визиторског центра и сувенирнице - Активна веб страница Културног центра - Профили установа на друштвеној мрежи Фејсбук - Нови вишејезични промотивни материјали - Наступи на сајмовима туризма у земљи 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољан обим новчаних средстава за маркетиншке активности - Скромна сувенирска понуда и начин њеног пласмана - Одсуство препознатљивог сувенира Тополе - Скромна комерцијална туристичка понуда Тополе на ширем туристичком тржишту - Немогућност креирања и пласмана туристичке понуде на Опленцу због лимитирајућих услова службе заштите - Непостојање рецептивних туристичких агенција у Тополи - Непостојање обједињеног система резервације - Недовољна примена дигиталних интерактивних алата у промоцији и маркетингу
Шансе	Претње
<ul style="list-style-type: none"> - Развој целогодишње туристичке понуде - Креирање адекватне понуде у циљу продужетка боравка гостију - Регионална сарадња и учешће у регионалним пројектима развоја туризма - У складу са препорукама Стратегије развоја туризма 2016-2025. повезивање са туристичком понудом суседних општина у Шумадијском округу у циљу креирања интегрисане туристичке понуде и више заједничких и комплементарних туристичких производа 	<ul style="list-style-type: none"> - Мали број рецептивних туристичких агенција у Србији и њихова скромна комерцијална понуда и промоција ове туристичке дестинације у земљи и иностранству - Ниска куповна моћ туриста који посећују ову дестинацију осим у сегменту винског туризма - Даљи пад стандарда и куповне моћи становништва

5.1. Кључни изазови развоја туризма у Тополи

Креирање и надоградња туристичких производа

- У Тополи постоје многе појединачне атракције - интересантни локалитети, винарије, манифестације, објекти културно историјског наслеђа, природно богатство и гастрономска понуда, који међутим нису развијени до нивоа савременог туристичког производа, немају атрактиван садржај и обично нису увезани у интегрисани туристички производ.
- Постоје могућности за развој више различитих интегрисаних туристичких производа, нарочито на подручју где већ постоји критична маса приватне и јавне понуде и туристичке инфраструктуре,

нпр. рурални туризам (вино, ракија, етно), култура и верски туризам, манифестације, а на специфичним локацијама и специјални интереси (лов).

- Већина производа данас се налази у фази развоја; кључни изазови односе се на повезивање и едукацију пружалаца услуга, упознавање са тим шта све дестинација нуди (ни појединачни пружаоци услуга унутар дестинације нису информисани о широј понуди), идентификацију недостатака у понуди, развој квалитетних нових и иновативних садржаја и подизање квалитета услуга до савременог туристичког производа, његово позиционирање и промоцију на циљним тржиштима.

Смештајни и други туристички капацитети/ услуге и иновирање садржаја

- Ниво квалитета услуга постојећих смештајних објеката мора достићи више стандарде. Постоји потреба за едукацијом пружалаца смештајних услуга (нпр. стандарди опремања, комуникација, очекивања гостију, познавање локалне понуде и др.) и њихово повезивање са пратећим услугама и атракцијама (нпр. едукација сеоских туристичких домаћинствима о оближњим локалитетим и објектима градитељског наслеђа, као и о безбедности приступа и укључивање локација у туре у оквиру понуде сеоског домаћинства).
- Укупни смештајни капацитети и њихова структура не одговарају потребама већих група туриста.
- Постоји потреба за развој туристичке инфраструктуре (интерпретацијско-изложбени простори културног и природног наслеђа и др.) истовремено са развојем основне инфраструктуре у сврху унапређења приступа локацијама и услова за туристичке садржаје и манифестације.
- Постоји потреба за развој услуга које пружају додатне садржаје (превоз, водичка служба, аниматори, рецептивне и оутдор агенције и др.).

Брендирање и промоција дестинације

- Топола има неколико симбола и већ препознатих брендова (Опленац, Краљевска винарија и вински подруми, манифестација Опленачка берба), али понуда на тржишту није обједињена јединственим брендом. Због тога је данас представљање на тржишту фрагментирано и није усмерено ка одређеним циљним тржиштима.
- Креирање јединственог бренда и јачање идентитета заједнице представља предуслов за развој одрживог туризма, како би се поред јачања конкурентности туристичког производа истовремено градила свест Тополаца о туризму као могућности запошљавања и бољег животног стандарда.
- Дигитална промоција је на врло ниском нивоу, као и представљање на страним језицима. Покренути су неки пројекти за дигитализацију наслеђа, а потребно је континуирано радити на промотивним материјалима (дигиталним и штампаним) и то не само на енглеском језику, већ и другим страним језицима.

6. Дефинисање кључних туристичких производа општине Топола

Кључни и најразвијенији туристички производи општине Топола су:

1. Културни туризам базиран на материјалном и нематеријалном наслеђу
2. Рурални туризам
3. Манифестације и
4. Вински туризам

Ловни туризам има велики потенцијал за развој, али се тренутно налази у фази развијеног ловства, док поједини предуслови за развој туризма још увек нису задовољени. Уз већ постојећу сарадњу, у наредном програмском периоду општина Топола у сарадњи са Туристичком организацијом и ловачким удружењима ће спроводити активности у циљу развоја овог туристичког производа.

6.1. Културни туризам базиран на материјалном и нематеријалном наслеђу

„Културни туризам подразумева посебан туристички производ који укључује посете туриста мотивисане потребом за културом (историја, уметност, наслеђе и стил живота људи у оквиру локалне заједнице). Ове посете укључују археолошке локалитете, културно наслеђе, градитељско наслеђе, ликовне и уметничке галерије, манифестације, музеје и друге установе културе, тематске руте, стара градска језгра, позоришне представе, концерте, изложбе и конзумирање хране и пића као атрактивности дестинације.

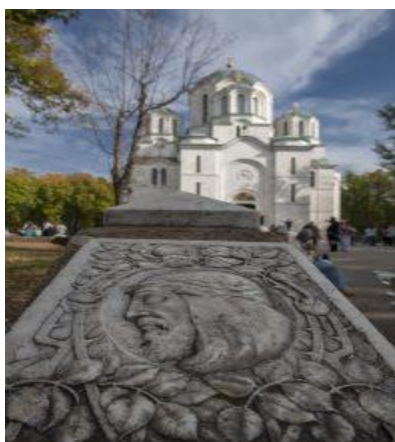
Посета туриста у циљу упознавања са начином живота, традицијом, песмом, игром и музиком, са начином припремања хране и пића, као и свим интерактивним садржајима у вези тим, сматра се културним туризмом базираном на нематеријалном наслеђу.

Осмишљавањем културно- туристичког производа обогаћује се основни производ, креира имиџ туристичке дестинације, повећава потрошња, дужина боравка и задовољство боравком. Културни туризам доприноси повећању атрактивности и квалитета туристичке понуде, степена сатисфакције корисника услуга и прихода локалне заједнице.“

Културни туризам базиран на материјалном и нематеријалном културном наслеђу у општини Топола је најразвијенији туристички производ. Има неколико симбола и већ препознатих брендова, који су углавном везани за културно-историјско наслеђе: Опленачка, Краљевска винарија, манифестација Сабор народног стваралаштва. На том пољу је најразвијенија понуда јавног сектора, са почецима интегрисања приватне понуде у домену традиционалних заната и локалних винарија.

Топола са Опленцем проглашена је 1979. године за споменик културе од изузетног значаја за државу Србију.

Слика бр.2 – Црква Светог Ђорђа



- Истиче се и Виноградарева кућа из 1911. године, у којој је легат сликара Николе Граовца, на улазу у меморијални парк Оплепац.
- Црква Светог Ђорђа, маузолеј династије Карађорђевић, од белог венчачког мермера са пет купола у облику крста, задужбина је краља Петра I Карађорђевића.
- Задужбинском комплексу припадају и летња резиденција краља Петра I из 1912. године (у којој су ликовна галерија и краљевски музеј поклона и реликвија),
- виле краља Александра и краљице Марије и
- краљевски виногради са винским подрумом.

Извор: www.topolaoplenac.org.rs

- За посетиоце је отворен конак – објект у Карађорђевом граду у којем је стална меморијална изложба Вожд Карађорђе, која говори о времену устанка и личности Карађорђа.

Археолошки локалитети - На територији општине Топола постоји велики број археолошких локалитета; према евиденцији Завода за заштиту споменика културе укупно 43. Од њих су обрађени: Врело-антика, Брдо-праисторија, Каменица-праисторија, средњи век и Метеризе- праисторија. Локалитет Ђурине ћелије је 2023. године у обради.

Цркве - Од градитељског наслеђа на територији општине Топола непокретно културно добро од великог значаја је Црква Св. Николе у Доњој Шаторњи, у оквиру манастира Никоље Рудничко. Остале цркве: Стара црква и конак Милутина Георгијевића у Горовичу, Црква Св. Преображења у Жабарима, Црква брвнара у Јарменовцима, Црква талпара у Павловцу.

Табела 10: Културни туризам општине Топола – циљне групе и понуда

Назив интегрисаног туристичког производа: Културни туризам					
Носећи производ					
Културни туризам базиран на материјалном и нематеријалном наслеђу					
Циљна група	Мотиви доласка	Домаће тржиште		Инострано тржиште	
		Постојеће	Циљано	Постојеће	Циљано
1: Породице, пензионери, организоване групе	Упознавање са краљевском историјом, верски туризам	Шумадија	Србија	Словенија	Остале земље ЕУ, земље региона
2: Школске групе	Едукација	-	Србија		
3: Дневни посетиоци (организоване групе, дневни излети, гости који бораве у Београду)	Културно-историјско наслеђе	Београд, Централна Србија	Србија	Француска	Земље региона Земље ЕУ
	ПОСТОЈЕЋА ПОНУДА – шта туриста може данас да користи		Процена квалитета 1-5	КЉУЧНИ НЕДОСТАЦИ У ПОНУДИ	
Атракције (које определене циљне групе највише посећују – пејзаж, гео, еко-био, културне, верске, музејске, друго)	Оплепац Краљевска винарија Карађорђев град Манастири Црква брвнара Црква талпара		3.72	Нерешени имовинско-правни односи Недовољно и селективно инвестирање у објекте културно-историјског наслеђа Недовољно интерпретације –	

			приче и пратећих садржаја Недовољно улагање у археолошке локалитете, градитељско наслеђе и њихову валоризацију
Активности (за циљне групе)	Историјске туре везане за династију Карађорђевић Посете музејима, галеријама, изложбама и културним манифестацијама	3.27	Недовољна међу-општинска сарадња за успостављање историјских тура (са Аранђеловцем, Рачом) - Историјске туре везане за династију Карађорђевић и Обреновић – водећи сегмент у дестинацији Аранђеловац и Топола Нема аниматора на терену Изложбе су застареле Неинтерактивни садржаји Једнолична понуда локалитета Непостојање културних рута
Туристичка инфраструктура (коју циљне групе највише користе)	Визиторски центар Музеј, галерије Културни центар	3	Недостатак финансијских средстава за даљи развој Непостојање биоскопа на отвореном и летњих сцена Неприступачност за особе са инвалидитетом (ОСИ) и старије посетиоце
Манифестације	Сабор изворног народног стваралаштва Топола Сликарска колонија Позоришне представе	4.45	Недовољна препознатљивост културних програма Недовољан маркетинг Потреба за осавремењавањем
Смештај	Хотел Оплепац Објекти домаће радиности Сеоска туристичка домаћинства	1.81	Недовољан број и квалитет смештајних капацитета Низак ниво знања и вештина пружалаца услуга
Храна и пиће (стална и специјална понуда)	Винарије и дестилерије Кафане, ресторани, Сеоска домаћинства Традиционални прехранбени производи (зимница, слатко...)	4.09	Недовољно развијена понуда аутентичних јела нпр. из кухиње Краљевске породице Једнолична понуда У ресторанима се не служе локални домаћи производи
Визиторске услуге (инфо центар, туристички водичи, мапе, систем резервација, промоција,...)	Промоција ТО (Интернет, сајмови, штампани материјали) Кустоси у музејима Визиторски центар Радно време визиторског центра прилагођава се потребама у сезони	4.09	Недовољан број локалних и лиценцираних водича Неефикасна промоција и информисаност Мапе
Симболи који у пејзажу/граду представљају производ	Маузолеј на Опленцу	3.81	Недовољна искоришћеност симболике династије Карађорђевић

<p>Где су доступне специфичне информације о производу?</p>	<p>www.oplenac.rs Специјализоване ТА: https://www.serbia.travel/en http://visitsumadija-pomoravlje.rs/ https://www.serbianadventures.com/sr/adventure /view/354/oplenacka-berba брошуре „Гастро симфонија“, Оплењак - Винарија Александровић, Винча</p>	<p>3.27</p>	<p>Нема инфо-пунктова на локалитетима Нема обједињених брошура о културном туризму</p>
<p>Раздобље</p>	<p>Једнодневни/ неколико дана Стално на располагању - читаву годину</p>		
<p>Управљање производом</p>	<p>Водеће структуре које се баве развојем производа и увезивањем понуде: Туристичка организација, Културни центар, Задужбина Краља Петра I Кога је потребно обавезно укључити у развој производа? Завод за заштиту споменика културе; музеји и галерије; волонтери, млади, туристичке агенције, организатори фестивала</p>		

6.1.1. Кључни недостаци и правци развоја туристичког производа културни туризам

Иако је главна снага и предност за развој културног туризма у општини Топола културно историјско наслеђе династије Карађорђевић, то је недовољно искоришћено као симболика која може ојачати бренд општине као дестинације за „краљевски одмор“ и увезати више туристичких производа у интегрисани производ. То пре свега подразумева интегрисање понуде културног, сеоског и винског туризма и креирање понуде са тематиком краљевског наслеђа. За интегрисање производа неопходно је да се повежу пружаоци услуга (установе културе, уметници појединци, удружења жена/произвођача локалних производа, сеоска туристичка домаћинства) и да разумеју користи интегрисане понуде за сопствени посао и за локалну заједницу (економски раст, атрактивност, препознатљивост на туристичкој и културној мапи Србије и шире). Осим интерног интегрисања понуде међу пружаоцима услуга и производа, организовање тематских тура за групе и индивидуалне посете је један од ефикаснијих начина креирања интегрисане и атрактивне туристичке понуде. Поред тога, ако се организују у време манифестација, потенцијално се продужава боравак туриста. За манифестациони туризам је иначе као једна од слабости идентификован недостатак пратећих садржаја у време великих манифестација, које су у Тополи бројне. Креирање интегрисаних културних тура ће у наредном периоду бити међу приоритетним активностима, а треба их креирати тако да се могу понудити туристима који долазе с мотивом упознавања културе, боравка у сеоској средини, посетиоцима манифестација и винским туристима.

Друго културно наслеђе, археолошки локалитети и градитељско наслеђе недовољно су промовисани и нису довољно препознати ни у локалном становништву ни у понуди културног туризма. Потребно је улагати у њихову ревитализацију, промоцију и укључивање у тематске туре са понудом музеја, као што је на пример „путовање кроз историју“. Интегрисање са понудом сеоског туризма подразумева укључивање обилазак локалитета са културно историјским и градитељским наслеђем у активности посетилаца који бораве у сеоским туристичким домаћинствима. Те активности захтевају најпре улагање у приступачност и уређење локалитета, ревитализацију, а затим и едукацију домаћина сеоских туристичких домаћинствима о локалитетима и причом.

Савремену потражњу у културном туризму карактерише све већа заинтересованост туриста да „живе као локално становништво“, тј. да се укључе у локалне обичаје, активности и начин живота. Нарочито погодан терен за промовисање традиционалне културе (кување, ручни радови, израда предмета старих заната) и укључивања туриста у „живот локалаца“ су сеоска туристичка домаћинства. У креирање овакве понуде потребно је укључити и удружења грађана која негују традиционалну културу. На овај начин се може градити интегрисана понуда културног и сеоског туризма са акцентом на етно елементе и гастрономију.

Симбилику Карађорђевића могуће је користити и у развијању понуда аутентичних јела нпр. „Из кухиње краљевске породице“ која могу бити понуђена како у сеоским туристичким домаћинствима, тако и у локалним ресторанима.

Културне манифестације, као што су Сабор изворног народног стваралаштва, сликарска колонија и Фестивал дуодраме, нису довољно препознате услед неадекватног маркетинга, а постоји и потреба за њиховим осавремењавањем.

Ликовне колоније, уметничке галерије и други културни програми и манифестације треба да буду укључени у понуду тура које представљају Тополу као „ризницу културе“.

Многи културни програми и манифестације у Тополи имају дугу традицију што представља богатство, али с друге стране, дуги низ година се није радило на њиховом обогаћивању и иновирању. Увођење иновација на пољу понуде и промоције културних програма је неопходно, како би били атрактивнији, а културни туризам конкурентнији на тржишту.

Дигитална промоција је на основном нивоу, с напретком последњих пар година када су покренути и реализовани поједини пројекти за дигитализацију наслеђа, као и савременог стваралаштва (дигитализација фондуса уметничких слика насталих током манифестације Ликовна колонија). Потребно је континуирано радити на пољу дигиталне промоције и маркетинга. То подразумева дигитализацију наслеђа, израду виртуелних тура и других интерактивних садржаја, као и маркетинг путем таргетирања специфичних циљних група.

Главни недостатак понуде на пољу туристичке инфраструктуре је недовољно инвестирање у објекте културно-историјског и градитељског наслеђа. Зато је неопходно да општина и установе културе континуирано одређују приоритетне пројекте за инвестирање у ревитализацију објеката. Једна од приоритетних инвестиција је ревитализација Краљеве винарије, која је планирана у фазама и у наредном периоду је потребно усмерити напоре и средства у реализацију пројекта.

На територији општине Топола у 17 села постоје домови културе који у највећем броју нису у функцији и у стању су пропадања. Потребно је дефинисати приоритете за ревитализацију, планирати пројекте и уложити напоре ка привлачењу инвеститора за улагање у реконструкцију домова културе који могу бити вишенаменски и стављени у функцију културног туризма.

Од туристичке инфраструктуре, за културне програме и туре се бележи непостојање летњих сцена (као и биоскопа на отвореном). Недостатак представља и неприступачност програма за особе са инвалидитетом и старије посетиоце, па је у средњорочном периоду потребно планирати ове пројекте.

Топола као део дестинације препознате у националној стратегији развоја туризма мора радити на унапређењу и формализовању сарадње са општином Аранђеловац. Не постоји довољна међуопштинска сарадња, док огроман потенцијал представља историјска основа за успостављање културно туристичких рута на тему династија Карађорђевић и Обреновић, као и коришћење ове теме у креирању других туристичких производа и понуде, како на локалном, тако и међуопштинском нивоу.

Такође је потребно формализовати сарадњу са општином Рача у реализацији међуопштинских пројеката на развоју руте „Путевима Карађорђа“ (Рача, Аранђеловац и Топола) и заједничкој промоцији културно-историјског наслеђа која повезује ове општине.

6.2. Рурални туризам

Овај туристички производ се сматра једним од производа од посебног значаја за развој туризма Републике Србије. Мада је по обиму још увек скроман, овај туристички производ има изузетну перспективу на подручју Тополе са Опленцем и у њега би требало у наредном средњорочном периоду више инвестирати, из разлога што се може очекивати брз повраћај уложених средстава уз запошљавање локалног, првенствено руралног становништва и јачање предузетништва.

Слика бр. 3 – Сеоско туристичко домаћинство



Производи руралног туризма - Сеоска туристичка домаћинства нуде услуге хране, пића и садржаја са имања пољопривредног газдинства или суседних пољопривредних газдинстава са територије исте општине. Услуге смештаја гостију у руралним срединама се пружају и у објектима домаће радиности (собе, апартмани и куће/виле), као и у камповима.

Извор: <https://selo.rs/o/domacinstvo-lukic-1>

Активности у природи у руралним местима подразумевају одмор и рекреацију у природи, излете у сеоске пределе, упознавање и уживање у начину живота на селу.

Етно туризам је боравак у руралним подручјима где услуга уз смештај укључује и посету локалним манифестацијама, фестивалима, интерактивне садржаје у вези са производњом ручних радова, занатских и пољопривредних производа. У овај туристички производ се убрајају и едукативни, гастрономски и етногастрономски, туризам заштићених делова природе, културни туризам итд.

На територији општине Топола 2023. године постоји 18 категоризованих сеоских туристичких домаћинстава. Нека од домаћинстава послују дужи низ година и имају велико искуство у пословању, развијену сарадњу и подршку од стране Туристичке организације Оплепац Топола. Потребно је обезбедити континуирану подршку сеоским туристичким домаћинствима за праћење трендова у руралном туризму и потражњи, а новим домаћинствима за успешно постизање стандарда и даљи развој.

Потенцијал за развој сеоског туризма је далеко већи од садашње искоришћености, нарочито имајући у виду велики број села, очувано природно и културно наслеђе, број произвођача локалних производа и искуство постојећих категоризованих сеоских домаћинстава, као и подршку коју пружају локална самоуправа и туристичка организација. Општина Топола издваја средства из буџета за подршку руралном развоју која су намењена и за регистровање и категоризацију сеоских туристичких домаћинстава. У наредном периоду треба мотивисати нова домаћинства за категоризацију и организовати стручне обуке (курсеви, радионице) за стицање вештина на тему побољшања квалитета и креирања атрактивније понуде у руралном туризму у складу са потребама тражње, ефикасније промоције и обезбеђења ценовне конкурентности.

Табела 11: Рурални туризам општине Топола – циљне групе и понуда

Назив туристичког производа: Рурални туризам					
Циљна група	Мотиви доласка	Домаће тржиште		Инострано тржиште	
		Постојеће	Циљано	Постојеће	Циљано
1: Породице с децом	Активни одмор у сеоским домаћинствима, мир, природа	Београд, Нови Сад	Србија	Словенија	Словенија
2: Активни уживаоци (сениори, групе, ...)	Упознавање са локалним обичајима, дружење, мир, природа	Београд, Нови Сад	Србија	Словенија, Бугарска	Словенија, Бугарска + (Аустрија, Холандија, Италија, Француска, Румунија, Русија, Чешка)
	ПОСТОЈЕЋА ПОНУДА – шта туриста може данас да користи		Процена квалитета 1-5	КЉУЧНИ НЕДОСТАЦИ У ПОНУДИ	
Атракције (које одређене циљне групе највише посећују – пејзаж, гео, еко-био, културне, верске, музејске, друго)	Природне атракције: Рудник, Манастири Културно-историјске атракције: Опленац		3.36	Незадовољавајућа саобраћајна инфраструктура у руралним срединама Недовољно развијен јавни превоз Недовољно развијено управљање отпадом и отпадним водама	
Активности (за циљне групе)	Винске и ракијске туре Етно & еко понуда (традиционални занати и рукотворине, фолклор, активности у руралном домаћинству и пољопривредним радовима, припремање зимнице) (спортско-рекреативне активности у природи - пешачење, бициклизам, риболов, јахање и др.) - Спори, здрави и зелени туризам		3.36	Недовољно валоризовани традиц. занати и рукотворине Неискоришћене могућности за различите радионице (занати, припрема хране...) Недовољан број гостију	
Туристичка инфраструктура (коју циљне групе највише користе)	Локације у руралним срединама Сеоска домаћинства Туристичка сигнализација		2.81	Непотпуна сигнализација у руралним срединама Локални путеви – неуређено Улично осветљење	

			Непокривеност интернетом и сигналом мобилне телефоније Недовољно пешачких и бициклических стаза Недостатак туристичких и планинарских мапа
Манифестације	Опленачка берба – Сабор изворног народног стваралаштва Топола Шумадијски сајам вина Сабори, вашари Сликарска колонија	3.45	Слични програми традиционалних манифестација Недостатак смештаја у току манифестација
Смештај	Сеоска туристичка домаћинства Домаћа радиност Апартмани	2.63	Недовољан број категоризованих смештајних јединица Недовољан квалитет услуге – број звездица Недовољна знања и вештине домаћина - едукација
Храна и пиће (стална и специјална понуда)	Категоризоване смештајне јединице Домаћа храна и рецепти Домаће винарије и дестилерије Природни сокови и производи од воћа	4.18	Недовољно профилисани аутентични локални гастро-специјалитети Повећати промоцију специјални јеловник за одговарајуће посетиоце
Визиторске услуге (инфо центар, тур. водичи, мапе, систем резер. промоција,...)	Промоција ТО (веб сајт, друштвене мреже, сајмови, штампани материјали) www.selo.rs Визиторски центар Топола има туристичке водиче	3.63	Недовољно дигитализоване промоције и информисања, Мапе, Радно време ВЦ Неразвијен систем резервација
Симболи који у пејзажу/граду представљају производ	Аутихтоне сорте вина (Прокупац) Шумадијски чај Традиционална шумадијска кућа... – домаћини дочекују госте са слатком, шљивовицом, вином и храном	3.45	Недовољно развијени симболи
Где су доступне специфичне информације о производу?	Веб страна ТО http://www.tos.rs/srbija-putevi-vina Локални пружаоци услуга: http://www.vinasumadije.com/sr/ ТА: http://www.serbia.travel/destinacije/sela.435.html www.selo.rs Тура „Гастро традиционал“ – Горња Трнава (Домаћинство Јовановић), Карађорђевог конака, Оплепац	3.18	Недовољно брошура и дигиталног промо материјала, недовољно преведеног материјала на друге језике.
Раздобље	- Неколико дана, продужени викенд - Пролеће – лето - јесен		
Управљање производом	Водеће структуре које се баве развојем производа и увезивањем понуде Туристичка организација, градска управа Кога је потребно обавезно укључити у развој производа?		

Удружења жена; Удружење винара Шумадије; Удружење произвођача ракије; најактивнија сеоска домаћинства; Произвођачи традиционалних производа - Анина зимница Овсиште, Домаћинство Лукић, Овсиште, Домаћинство Јовановић, Горња Трнава; Удружење жена Оплепац;

6.2.1. Кључни недостаци и правци развоја туристичког производа рурални туризам

Мада је по обиму још увек скроман, овај туристички производ има изузетну перспективу на подручју Тополе са Оплепацем и у њега би требало у наредном средњорочном периоду више инвестирати. У наредном периоду треба мотивисати нова домаћинства за категоризацију и организовати стручне обуке (курсеви, семинаре и радионице) за стицање вештина на тему побољшања квалитета и креирања атрактивније понуде у руралном туризму у складу са потребама тражње, ефикасније промоције и обезбеђења ценовне конкурентности.

Боравак у руралним подручјима осим услуга смештаја и исхране укључује и посету локалним манифестацијама, фестивалима, интерактивне садржаје у вези са производњом ручних радова, занатских и пољопривредних производа. У овај туристички производ интегрису се гастрономски, културни, рекреативни туризам итд.

Капиталне слабости у понуди руралног туризма на територији општине Топола везују се за област инфраструктуре (саобраћајне, комуналне и туристичке), укључујући следеће проблеме:

- Незадовољавајућа саобраћајну инфраструктуру у руралним срединама
- Недовољно развијен јавни превоз
- Недовољно смештајних капацитета (нарочито у периоду великих манифестација)
- Недовољно развијено управљање отпадом и отпадним водама
- Непотпуна сигнализација у руралним срединама
- Неуређени локални путеви
- Недовољно улично осветљење или потпуно одсуство осветљења
- Непокривеност интернетом и сигналом мобилне телефоније
- Недовољно пешачких и бициклистичких стаза

Континуирано и дугорочно је потребно одређивати приоритете и улагати у унапређење инфраструктуре, саобраћаја и комуникација у сеоским подручјима.

Поред горе наведеног, неопходно је разматрати неискоришћени потенцијал домова културе у селима и планирати улагање у њихову реконструкцију и ревитализацију. Као основу за ове инвестиције општине, као и привлачење других инвеститора, потребно је улагати у развој повољног пословног окружења. То може бити намена за смештајне капацитете, изложбене и пословне просторије, као и неки модерни концепти, као што су просторије за ИТ номаде и друге пословне људе за рад и организовање корпоративних излета и одмора (team building).

Увезивање са понудом регистрованих пољопривредних газдинстава представља усаглашавање са савременом потражњом туриста за здравом локалном храном, а са аспекта економије успостављање кратких ланаца добављача што доприноси јачању локалне економије.

Са аспекта активности за туристе кључне слабости у понуди руралног туризма на територији општине Топола су:

- Недовољно познавање навика и очекивања туриста, нарочито страних, од стране домаћина и њихове вештине за пружање свеобухватне услуге – потреба за едукацијом и тренинзима
- Недовољно валоризовани традиционални занати и рукотворине; неискоришћене могућности за различите радионице (занати, припрема хране...)
- Недовољно интегрисана понуда културног туризма (кућа Радоја Домановића, ликовна колонија, понуде музеја и галерија...)
- Недовољно развијена понуда за различите циљне групе (породице са децом, активни туристи, вински туристи, пословни људи, туристи с мотивом упознавања културе и уметности...)
- Недовољна и/или неадекватна промоција понуде сеоских туристичких домаћинстава и интегрисане понуде

Потребно је континуирано радити на едукацији домаћина о савременим трендовима у потражњи туриста, нарочито из других земаља. Ту спадају едукације о очекивањима, навикама и култури у другим земљама, учење основа комуникације на страним језицима и усавршавања страних језика.

Такође су потребне едукације на пољу стандарда, традиционалних уређења и комбиновања са модерним, као и са потребама разних циљних група (садржаји и мобилијари за децу – породице с децом, опрема и простор за пословне људе, потребе винских туриста и др.)

За активне и „адреналинске“ туристе потребно је обезбедити информације о одговарајућим садржајима у окружењу и обезбедити комуникације и везе. Нека домаћинства могу обезбедити адекватне садржаје, нпр. бицикле, помоћну опрему за пешачење и планинарење, информативне билтене и мапе.

Сеоска домаћинства су главни промотер аутентичне гастрономске понуде, где се истовремено може користити и симболика културно-историјског наслеђа и „краљевских оброка“. За домаћине је могуће обезбедити едукације на теме српске и локалне кухиње кроз векове и јеловнике „краљевских оброка“ (нпр.

„Terra Serbica“ – Monarch diner). У обуке је такође потребно укључити и локалне ресторане, како би се интегрисано усавршавала локална гастрономска понуда. За Тополу је карактеристично и интегрисање понуде винског туризма у понуду гастро, сеоског и културног туризма, на основу историјског наслеђа и традиције винске културе и производње вина. Такође је могуће дефинисати и промовисати специјализоване јеловнике за одговарајуће посетиоце, као и винске туре.

У развој производа је потребно обавезно укључити: Удружења жена; Удружење жена Оплењак, Удружење винара Шумадије; Удружење произвођача ракије; најактивнија сеоска домаћинства; Произвођаче традиционалних производа - Анина зимница Овсиште, Домаћинство Лукић, Овсиште, Домаћинство Јовановић, Горња Трнава и друге, као и установе културе.

6.3. Манифестације

У Тополи се током целе године одржавају бројне културне и туристичке манифестације (13) које окупљају велики број грађана са читаве територије општине Топола као и туристе из земље и света. Манифестација «Оплењачка берба» се налази у рангу 5 најзначајнијих манифестација у Србији, по посећености, континуитету и квалитету садржаја.

Манифестације углавном представљају традиционалну културу, док су неке посвећене савременом стваралаштву и уметности, као што су Ликовна колонија, Фестивал Дуодраме, Велика школска позорница и Рок фест.

Неке манифестације имају изузетно дугу традицију и широко су препознате и посећене. Међутим, приметан је недостатак нових и савремених програма, као и пратећих садржаја током манифестација.

Велики проблем за развој манифестационог туризма такође представља недостатак смештајних капацитета током манифестација.

Табела 12. Туристичке и културне манифестације општине Топола

Назив манифестације	Опис	
Оплењачка берба и Сабор изворног народног стваралаштва	Локација: Топола Година оснивања: 1962. Оплењачка берба је привредно туристичка манифестација у част вина и грожђа, која се налази у рангу 5 најзначајнијих манифестација у Србији, по посећености и по континуитету и квалитету садржаја. Сабор изворног народног стваралаштва деценијама окупља ствараоце народне уметности из Србије и најбоље фолклорне и певачке групе.	
Сликарска колонија	Локација: Липовац Година оснивања: 1973. Ова манифестација је почела са радом на иницијативу љубитеља уметности, радника у установама културе Тополе и сељака из Липовца. Колонија угошћује најеминентније сликаре са ових подручја. Селекција уметника се заснива на квалитету и интегритету уметничког рада, што је резултирало бројним ликовним остварењима која богате фондус.	
«Тополско лето»	Локација: Топола Година оснивања: 2012. Испуњено културним садржајима у трајању од два месеца, обухвата изложбе слика, фотографија, радионице мозаика књижевне вечери, спортскевикенде, сеоске саборе, шаховски турнир, музичке вечери, етно и Садржаји манифестације, који могу бити професионални или аматерски.	

«Етно сајам»

Локација: Топола
 Година оснивања: 2018.
 На етно сајму се представљају излагачи у категоријама: домаћа радиност и рукотворине, цвеће и мед, етно производи, домаћа храна и пиће. На Фестивалу се одржавају наступи реномираних музичких рок састава, џез и блуз музичких група, представљање културно-уметничких друштава, певачких група и инструменталиста из читаве Србије



«Јасенички жубор»

Локација: Доња Шаторња
 Година оснивања: 2005.
 Сабор традиционалног певања, свирања и играња “Јасенички жубор“ одржава се у селу Доња Шаторња на празник Свете Марине када се у селу одржава и вашар. Овај својеврстан сабор народног стваралаштва, организује се на Огњену Марију, 30. јула, у дворишту основне школе.



«Рок фест»

Локација: Топола
 Година оснивања: 2009.
 „Рок Фест“ одржава се током лета, у сарадњи са Мото клубом „Опленац“. У оквиру ове манифестације наступају локални музички састави који имају прилику да стекну афирмацију.



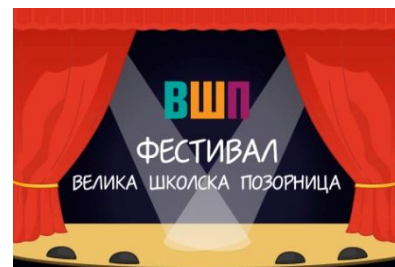
Фестивал дуодраме

Локација: Топола
 Година оснивања: 2013.
 Традиционални фестивал окупља професионална позоришта, позоришне компаније, независне позоришне трупе и остале облике позоришних продукција. Фестивал није жанровски одређен, има такмичарски карактер, награду за најбољу глумицу, награду за најбољег глумца и специјалну награду.



«Велика школска позорница»

Локација: Топола
 Година оснивања: 2016.
 Фестивал „Велика школска позорница“ се бави афирмацијом ученика основних школа у области драмског стваралаштва. Фестивал је такмичарског карактера, окупља ученике основних школа из Србије.



Фестивал шумадјских вина

Локација: Топола
 Година оснивања: 2013.
 Традиционално окупљање љубитеља вина и винара Шумадије- организатори Удружење винара Шумадије



Међународно оцењивање вина и

Локација: Топола
 Година оснивања: 2004.

ракија

Прослава Бадње вечери и Божића

У оквиру Опленачке бербе у октобру

Локација: Топола
Поводом божићних празника, за Бадње вече организује се прослава и додела пакетића деци испред храма Светог Ђорђа на Опленцу.



Велики петак у КУД-у

Локација: Топола
У просторијама културно-уметничког друштва организује се, сваке године, избор за најлепша осликана ускршња јаја.



Петровдански концерт

Локација: Топола
На Петровдан, 12. јула, сваке године, посетиоци Тополе имају јединствену прилику да присуствују концерту традиционалне српске игре из свих крајева наше земље



Дан општине-општинска слава

Локација: Топола
Прослава општинске славе обухвата Литургију у цркви Рођења Пресвете Богородице, литију улицама Тополе, сечење славског колача и свечану седницу СО Топола у сали биоскопа Културног центра.



Извор: Културни центар Топола, Туристичка организација, „Опленец“ Топола

Табела 13: Манифестациони туризам општине Топола – циљне групе и понуда

Назив туристичког производа: Манифестациони туризам					
Циљна група	Мотив(и) доласка	Домаће тржиште		Инострано тржиште	
		Постојеће	Циљано	Постојеће	Циљано
1: Дневни посетиоци (домаћи и страни, дневни излет, организоване групе, туристи који бораве у Београду)	Дружење, дешавање, едукација и упознавање са традицијом	Централна Србија	Цела Србија	Земље региона	Земље ЕУ и шире секундар.тржиште
2. Активни уживаоци (групе пријатеља и породице, активни парови и сениори, млади)	Дружење, дешавање, едукација и упознавање са традицијом, забава	Србија	Србија	-	Земље ЕУ и шире секундар.тржиште
	ПОСТОЈЕЋА ПОНУДА – шта туриста може данас да користи		Процена квалитета	КЉУЧНИ НЕДОСТАЦИ У ПОНУДИ	

		1-5	
Атракције (које одређене циљне групе највише посећују – пејзаж, гео, еко-био, културне, верске, музејске, друго)	Културне и историјске знаменитости Домаћи производи	4.18	Недовољно дефинисаних тура у понуди током манифестација
Активности (за циљне групе)	Културни програми Креативност - сликарство Едукација Организовани обиласци Локалне водичке туре	3.9	Недовољно дефинисаних тура у понуди током манифестација
Туристичка инфраструктура (коју циљне групе највише користе)	Визиторски центар Штандови, изложбени простор Сувенирница Летња позорница	3.45	Инфо излози Бине Парковски мобилијар Туристичка сигнализација Недостатак стаза, видиковаца, осматрачница...
Манифестације	Опленачка берба - Сабор изворног народног стваралаштва Фестивал Шумадијских вина Сликарска колонија Липовац	4.45	Недостатак пратећих садржаја за дужи останак туриста Недостатак средстава за нове манифестације (ловни туризам...)
Смештај	Сеоска домаћинства Објекти домаће радиности	2	Недостатак категорисаног приватног смештаја Недостатак хотелских капацитета и хостела
Храна и пиће (стална и специјална понуда)	Проевропско стално Специјална (стара традиционална кухиња) Специјалитети	4.45	Недостатак традиционалних ресторана Непрофилисана понуда хране и пића
Визиторске услуге (инфо центар, туристички водичи, мапе, систем резервација, промоција,...)	Визиторски центар Туристички водичи	4	Туристичке мапе недостатак туристичких водича и пратилаца
Симболи који у пејзажу/граду представљају производ	Симболи/призори најпознатијих манифестација (виноград, фолклор...)	4.09	Недовољно развијени и препознатљиви симболи, бренд
Где су доступне специфичне информације о производу?	Веб страна ТО https://topolaoplenac.org.rs/kalendar-priredbi/ https://oplenackaberba.com/ Специјализоване веб стране: http://www.srbija.travel/ http://visitsumadija-pomoravlje.rs/	3.9	Недовољно брошура и дигиталног промо материјала, недовољно преведеног материјала на друге језике
Раздобље	- Једнодневни Летњи период (јун-септембар)		

Управљање производом	<p>Водеће структуре које се баве развојем производа и увезивањем понуде: Туристичка организација, локална самоуправа</p> <p>Кога је потребно обавезно укључити у развој производа? Представници сеоских домаћинстава, угоститељи, Удружење жена Оплењца, туристичке агенције</p>
----------------------	--

6.3.1. Кључни недостаци и правци развоја туристичког производа манифестациони туризам

Дуга традиција културних и привредно туристичких манифестација у Тополи учврстила је њихову важност и препознатљивост на локалном и националном нивоу, па и међународном. С друге стране, та чињеница вишедценијског постојања и држања традиције носи ризик од застаревања садржаја и губљења на атрактивности. То се може рећи за старе манифестације у Тополи, укључујући и најпознатије, па је неопходно у најскоријем наредном периоду предузети активности у циљу увођења иновација у саме програме и у начин презентације. Иновације се највише односе на дигиталну промоцију, виртуелне туре и коришћење популарних алата и канала комуникације (друштвене мреже и дигитални маркетинг) за различите циљне групе посетилаца и туриста.

У погледу понуде, један од главних недостатака је непостојање пратећих садржаја у току дана манифестације. Увођење нових и атрактивних садржаја допринело би како обogaћивању понуде и већег задовољства посетилаца и туриста, тако и њиховом дужем боравку. Развој понуде манифестационог туризма захтева и увођење нових извора информисања, као што су инфо излози, с акцентом на дигиталну и интерактивну комуникацију, која укључује водиче, мапе и вишејезичну презентацију.

У оквиру недостатка пратећих садржаја за дужи останак туриста, може се нагласити недовољно дефинисаних тура у понуди током манифестација, као што су гастро, винске и културне тематске туре, са темама прилагођеним специфичној манифестацији. Већ од следеће сезоне манифестација потребно је осмислити туре које интегришу понуду културног, сеоског и винског туризма.

У домену инфраструктуре, неопходно је реализовати пројекте који омогућавају брже и безбедније повезивање са локацијама где се одржавају манифестације, као и обезбеђење паркиралишта. Један од капиталних пројеката је Изградња пешачке зоне улице Кнегиње Зорке, као прве пешачке улице у Тополи. Осим решавања проблема саобраћаја и загађења у центру, овим пројектом омогућавају се и бољи услови за кретање и безбедност посетилаца и туриста.

За реализацију манифестација потребно је обезбедити нове бине, а за пратеће садржаје обезбедити парковски мобилијар, појачати сигнализацију локација и формирати пешачке стазе, видиковце, осматрачнице и слично.

Један од главних изазова за развој манифестационог туризма је недостатак смештајних капацитета, који нарочито долази до изражаја током манифестација које су вишедневне и најпосећеније. То осим недовољно хотелских капацитета и хостела, укључује категорисан смештај у сеоским туристичким домаћинствима, апартманима, коначиштима и друго за веће групе туриста. Приоритетне активности на овом пољу подразумевају континуирано залагање локалне самоуправе на подстицају локалног становништва и привреде, као и привлачењу великих страних и домаћих инвеститора.

Један од капиталних пројеката локалне самоуправе који доприноси унапређењу понуде током манифестација је уређење трга и изградња павиљона Краљице Марије у близини Визиторског центра. У време манифестација трг обезбеђује нови простор за реализацију програма, а изван манифестација простор павиљона има намену за изложбени и продајни простор за уметнике и прозвођаче локалних производа. У оквиру трга и павиљона предвиђене су интерактивне презентације и едукације на теме развоја винарства и презентовања културно-историјског наслеђа. Потребно је планирати више едукација и забавних садржаја како за туристе, тако и локално становништво у коме треба јачати осећај заједништва, припадања важном културно историјском наслеђу, и препознавање могућности у бављењу туризмом.

У развој овог туристичког производа осим туристичке организације и установа културе, неопходно је укључити удружења жена; Удружење винара Шумадије; Удружење произвођача ракије; најактивнија сеоска туристичка домаћинства; произвођаче традиционалних производа, угоститеље и туристичке агенције.

6.4. ВИНСКИ ТУРИЗАМ – потенцијал за развој

Према класификацији Европске Уније предео на Оплењу има чак 24 одсто идеалног земљишта за узгој винове лозе. Стога се на овом простору развио специфичан туристички производ, Оплењачки пут вина, односно, вински пут Шумадија.

Погодна микро клима Оплења, састав и конфигурација земљишта, погодовале су узгоју аутохтоних сорти Прокупац, Вранац и Смедеревка. Традиција краљевског справљања и уживања при дегустацији вина данас је доступна гостима већини винарија. Нуде се и ракије „Јунковчанке“ из Јунковца, подрума „Скерлић“ из Липовца и „Златне капи“ породице Танасијевић из Трнаве.

Слика 4: Берба грожђа



Извор: Туристичка организација
„Опленац“ - Топола

Још 1914. године Краљ Петар I се занимао за виноградарство, па су на опленачким падинама засађене најбоље сорте винове лозе из Европе. Од око 140 хектара запуштених краљевих винограда, последњих година обновљено је преко 11 хектара.

Опленачки подрејон у Шумадијском винском рејону обухвата Космајско, Венчачко, Рачанско и Крагујевачко виногорје.

На простору Опленачког виногорја, а на територији општине Топола вински подруми од значаја за туризам су:

Краљев подрум на Опленцу, који је 1931. године подигао Александар Карађорђевић, син краља Петра I, по узору на француске подруме. Подрум има капацитет 400.000 литара вина са два спрата под земљом. У музеју винарства и виноградарства чува се и део старе опреме увезене из Француске, столица краља Александра, од ораховог дрвета, архивска домаћа вина Опленка, Жилавка, Бели бургундац... Краљев подрум је први објекат у Србији у коме је уграђен лифт који и данас функционише, а користио се за бурад, запремине 4.000 литара. Данас се у Краљевској винарији производе бела вина: Совињон (Sauvignon blanc), Шардоне (Shardonna3) и Пино (Pinot blanc), црвено вино Каберне (Caberne sovignon) и Розе (Rose) вино, које се прави од сорте Хамбург (Hamburg). Чувена вина ове винарију су и Тријумф и Опленка. Овај аутентични амбијент прима до 100 особа. Гостима се поред разгледања музеја и дегустације вина и хране (сир, кајмак, маслинке), нуди обилазак винограда у пратњи туристичког водича. Ову винарију током 2016. године посетило је око 20.000 гостију.

Подрум Александровић у селу Винча, који производи вина Опленец (Risling), Тријумф (Blan sovignon), Варијанта (Muskat hamburg), Харизма (Shardonna3), Еуфорија, Родослов и Тријумф. Изузетно опремљена дегустациона сала има 60 места. У свом туристичком програму подрум на дегустацију нуди 15 врста вина и две врсте ракије уз домаће гастрономске специјалитете (сир, кајмак, проја) и обилазак винограда у пратњи туристичког водича. У 2016. години ову винарију посетило је око 13.000 гостију.

Подрум ПИК „Опленац“, (Нови подрум) из 1952. године, који је подигнут у стилу старих француских подрума. Производе се високо квалитетна вина типа Shardonnaу, Muscat Ottonel, Sauvignon blanc, Pinot Gris, Merlot, Траминац, Италијански и Рајнски ризлиг итд. Производи се и ракија лозовача, а планира се и производња сокова, уља, брикета и пелета. У луксузном простору уз дегустацију вина служе се локални специјалитети овог краја. Ради даљег развоја винског туризма У 2016. години ову винарију посетило је око 10.000 гостију.

Винарија Арсенијевић, Винча, производи: Мерло (Merlot). Најбројнији су гости из Руске Федерације, Пољске, Кине и земаља некадашње Југославије, који уз вино и храну уживају у лепоти крајолика. Укупна производња износи око 18.200. литара годишње. У понуди су винске сорте: Мерло (Merlot) Розе (Rose), Каберне (Caberne), Шардоне (Shardonnae), Мускат (Muskat). У 2016. години ову винарију посетило је око 2.000 гостију.

Винарија ДеЛена д.о.о. у селу Липовац која производи мале количине врхунских вина на пет хектара од само најбољег рода и то: старе сорте Sauvignon blanc, Semillon, и „Gewurtztraminer“ (мирисни траминац) и нове сорте за ово подручје Merlot и Malbec.

Укупно регистрованих винарија има 20; од тога 4 има дегустационе сале, а једна има категоризован смештај.

Осим помоћи државе, винари инвестирају у производњу и удружују се, како би повећали профит и били конкурентнији на тржишту. Ни у једној од винарија се не наплаћују улазнице за обилазак па се тачан број гостију не може утврди. У циљу развоја винског туризма, а посебно у оквиру планова за креирање тематске туристичке руте - Пут вина, неопходно је водити евиденцију о броју посетилаца у свим винаријама. Све већа повезаност винарија и туристичких субјеката за резултат има убрзани развој еногастрономског туризма на територији општине Топола. Међутим, за боље и брже комерцијалне ефекте у развоју овог туристичког производа неопходна је подршка професионалног менаџмента, локалне самоуправе и ТО „Опленац“ Топола.

Циљеви развоја винског туризмасу: повећан број посетилаца (домаћих и страних) и поновне посете; продужена дужина боравка и већа потрошња посетилаца; веће задовољство посетилаца због повећане предузимљивости према туристима; повећана тражња за продају вина “из подрума“.

Очекивања винских туриста:

- доживети и искусити карактер области, храну, начин живота, и културне атракције,
- посета пријатељима и рођацима,
- опуштање и релаксација,
- забава и бег од стреса,
- промена окружења и прилика за романтику.

Вински туристи се могу поделити у три категорије према мотиву и очекивањима:

- Случајни или радознали вински туристи: потребно им је да се осете пријатно на улазу у винарију; да се информишу о вину на забаван и неформалан начин.
- Заинтересовани вински туристи: потребно им је да пронађу вина и информације које не могу добити у локалним продавницама пића код куће. Желе да открију нешто ново и да покажу својим пријатељима.
- Посвећени вински туристи: желе још више информација од Заинтересованих винских туриста; да буду признати као добри познаваоци и да пробају/купе најновија или веома ретка вина

Мотивација и активности винског потрошача, 10 главних разлога:

- дегустација вина,
- стицање знања о вину,
- искуство места где се вино налази (нпр. сусрет са винаром, вински подрум и виноград),
- боравак у руралном окружењу (лепота винограда, учење о пољопривреди и агро-туризму),
- цомелијерство,
- забава (фестивал вина),
- уживање у култури вина (романтика и елеганција),
- упознавање са архитектуром и уметношћу,
- упознавање са зеленим аспектима еко-туризма.

Понуда винарија у Тополи се развија у правцу да обезбеђује све аспекте мотивације винских туриста и потребно је радити на додатном унапређењу. Једини незаступљени елемент је „зелени аспект“ еко туризма, углавном због многих нерешених комуналних проблема, недостатка средстава и неразвијене еколошке свести локалне заједнице.

Табела 14: Вински туризам општине Топола – циљне групе и понуда

Назив туристичког производа: Вински туризам					
Циљна група	Мотив(и) доласка	Домаће тржиште		Инострано тржиште	
		Постојеће	Циљано	Постојеће	Циљано
1: Дневни посетиоци (домаћи и страни, дневни излет, организоване групе,)	Доживљај – култура, вино и храна дегустација; уживање у окружењу дневна или вишедневна рекреација мноштво комплементарних културних, природних и других активности које су доступне у винском региону	Србија Београд	Цела Србија	Регион	земље региона и ЕУ
2. Активни вински туристи	Посета винаријама и виноградима - део оргнизованог путовања Вино и храна - дегустација → осећајно искуство Додатна едукација Куповина вина				

	ПОСТОЈЕЋА ПОНУДА – шта туриста може данас да користи	Процена квалитета 1-5	КЉУЧНИ НЕДОСТАЦИ У ПОНУДИ
Атракције (које одређене циљне групе највише посећују – пејзаж, гео, еко-био, културне, верске, музејске, друго)	Винарије, окружење, Опленец	3.9	Интегрисана понуда у оквиру винских тура
Активности (за циљне групе)	Едукација Организовани обиласци	4.1	Шири опсег тема за едукације, приче, историјат винарства, старе обичаје, виртуелне туре и презентације
Туристичка инфраструктура (коју циљне групе највише користе)	Винарије Визиторски центар	3.2	Инфо излози Туристичка сигнализација
Манифестације	Опленачка бербa Фестивал шумадијских вина	4	Недостатак пратећих садржаја за дужи останак туриста
Смештај	Хотел Приватни смештај	2.45	Недостатак категорисаног приватног смештаја Недостатак хотелских капацитета
Храна и пиће (стална и специјална понуда)	Специјална – упаривање хране са винама	4.54	Недовољно валоризована понуда локалних производа
Визиторске услуге (инфо центар, туристички водичи, мапе, систем резервација, промоција,...)	Визиторски центар Туристички водичи	3.45	Недовољно туристичких водича и пратилаца
Симболи који у пејзажу/граду представљају производ	Симболи/призори најпознатијих манифестација, винограда, винарија...)	3.8	Виногради, Краљевска винарија
Где су доступне специфичне информације о производу?	Веб стране ТО, манифестација, винарија https://topolaoplenac.org.rs/kalendar-priredbi/ https://oplenackaberba.com/ Специјализоване веб стране: http://www.srbija.travel/догађаји/календар-догађаја.284.html	3.54	Недовољно брошура и дигиталног промо материјала, недовољно преведеног материјала на друге језике
Раздобље	- Једнодневни - Летњи период (јун-септембар)		
Управљање	Водеће структуре које се баве развојем производа и увезивањем понуде: приватни		

производом

сектор - винарије

Кога је потребно обавезно укључити у развој производа?

Јавни сектор, угоститељи, Удружење жена, Туристичке агенције

6.4.1. Кључни недостаци и правци развоја туристичког производа вински туризам

Све већа повезаност винарија и туристичких субјеката за резултат има убрзани развој еногастрономског туризма на територији општине Топола. Међутим, за боље и брже комерцијалне ефекте у развоју овог туристичког производа неопходна је подршка професионалног менаџмента, локалне самоуправе и ТО „Опленац“ Топола, посебно у оквиру планова за креирање тематске туристичке руте „Пут вина“.

Циљеви развоја винског туризма су: повећан број посетилаца (домаћих и страних) и поновне посете; продужена дужина боравка и већа потрошња посетилаца; веће задовољство посетилаца због повећане предузимљивости према туристима; повећана тражња за продају вина “из подрума“.

Кључни недостаци у понуди винског туризма у Тополи су:

- Недостатак интегрисане понуде у оквиру винских тура
- Недостатак пратећих садржаја, као што је упознавање са градитељским наслеђем, уметношћу и сл.
- Инфо излози, мапе и туристичка сигнализација за винарије и атракције у окружењу
- Недостатак пратећих садржаја за дужи останак туриста
- Недостатак категорисаног приватног смештаја и хотелских капацитета
- Недовољно валоризована понуда локалних производа

За ефикасније управљање развојем производа, неопходно је водити обједињену евиденцију о броју посетилаца у свим винаријама, њиховим потребама и очекивањима не само од винарија, већ и додатних садржаја и програма. Такве евиденције се сада не воде и не обављају се анализе, које могу бити добра полазна основа за планирање и развој производа. У наредном периоду је потребно приступити креирању база података винских туриста.

Иако је последњих година успостављена сарадња између винарија, удружења винара и туристичке организације, потребно је даље радити на јачању сарадње на пољу презентовања, излагања и пласмана вина, као и заједнички рад на успостављању тематске винске руте „Пут вина“. Успостављањем руте постиже се интегрисана понуда винског туризма, праћена историјским и материјалним и нематеријалним културним наслеђем. Рута треба да буде обележена пуном сигнализацијом винарија и пратећих атракција, као и дигиталним интерактивним инфо центрима и мапама. Надаље је потребно креирати туре које интегришу понуду винског туризма са другим туристичким производима, пре свега руралним и културним туризмом.

За дужи останак туриста потребно је успоставити сарадњу са сеоским туристичким домаћинствима и другим објектима за смештај. Такође је понуду неопходно обогатити пратећим садржајима у складу са интересовањима винских туриста. У постојећој понуди винарија понуда је углавном намењена заинтересованим и посвећеним винским туристима. Потребно је додатно радити на креирању садржаја за случајне и радознале винске туристе, за које је осим основних информација о вину и винаријама потребније више других активности које укључују боравак у природи, културу, уметност и забаву.

Промоцију винског туризма треба прилагодити потребама и интересовањима винских туриста и пласирати је дигиталним маркетингом према специфичним циљним групама.

Потребно је урадити потпуну сигнализацију винарија и атракција у окружењу. Понуду је потребно пласирати и путем инфо пултова и интерактивних панела, и то на више страних језика.

У понуду је потребно интегрисати друге туристичке производе, нарочито сеоског и културног туризма, конкретно смештајне капацитета, гастрономску понуду и културно уметничке програме, као што су изложбе, представе и књижевне вечери.

С друге стране, понуда сеоског туризма треба да обухвати и понуду локалних вина и обиласке винарија, а установе културе могу организовати догађаје за промоцију винске културе и традиције Тополе.

И у овом туристичком производу у Тополи, симболика једног од главних обележја ове дестинације, династија Карађорђевић, није довољно искоришћена за брендирање и препознатљивост туристичких производа и саме дестинације, упркос постојању симбола који су у директној повезаности са винским туризмом (Краљевска винарија, Виноградарева кућа). Један од приоритета у развоју винског туризма је синхронизовано брендирање производа, Опленачког виногорја и планиране винске руте.

6.5. ЛОВНИ ТУРИЗАМ

На територији општине Топола постоје одлични услови за развој ловног туризма, па је стога потребно дугорочни развој туризма усмерити и на развој овог производа.

Фонд различитих врста дивљачи солидна је база за развој ловног туризма и организовање фото сафарија, док се на рекама, потоцима и Тополском језеру може развити спортски риболов. За плански развој ловног туризма потребно је инфраструктурно опремање ловишта, ловно-техничких објеката, реконструкција ловачких домова и специјализација понуде (кућице за псе, изнајмљивање опреме, локални водичи за ловце...).

У Општини Топола постоје и раде два ловачка удружења: Ловачко удружење „Карађорђе“ (ловиште „Каменица“) и Ловачко удружење „Јелен“ (ловиште „Трешњевац“).

Укупна површина два наведена ловишта износи 33.443,0 ha.

Структура површине ловишта:

- Укупна површина ловишта: 33.443,0 ha 100%
- Шуме и шумско земљиште: 3.580,0 ha 10,7%
- Ливаде и пачњаци: 2.925,0 ha 8,8%
- Њиве (оранице): 18.979,0 ha 56,7%
- Воћњаци и виногради: 6.098,0 ha 18,2%
- Остало земљиште (путеви, насеља и сл.): 1.861,0 ha 5,6%
- Ловна површина – 26.000 ha 77,7%
- Неловна површина – 7.443 ha 22,3%.

Слика 5 – Осматрачница - Чека



Календар лова у Србији регулисан је Законом о дивљачи и ловству. Надлежни органи су Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде и локалне ловне управе.

Извор: www.agroinfo.rs

Ловни туризам има велики потенцијал развоја, захваљујући природном наслеђу и активностима које обављају ловачка удружења. Два удружења у сезони имају око 150 ловаца са домаћег и иностраног тржишта, и њихово задржавање (3-7 дана) је дуже од просечне дужине боравка посетилаца и туриста у Тополи.

Тржишту које обезбеђују ловачка друштва је потребно приступити плански и интегрисати осталу понуду у стратешки развој ловног туризма, који је сада више у форми ловства и великог потенцијала за развој туризма. У некој мери, догађаје које организују ловачка друштва посећују и посетиоци који нису ловци, а с друге стране ловци током боравка у поводом лова обилазе у слободно време друге атракције и манифестације у туристичкој понуди Тополе.

6.5.1. Ловачка удружења у општини Топола

Ловачко удружење „Карађорђе“ из Тополе основано је 6. маја 1930. године под називом "Савезно ловачко удружење Топола" и бројало је преко 30 чланова.

Газдује ловиштем „Каменица“ које заузима 75% територије Општине Топола, односно сачињавају га Ловачке секције „Опленац“, „Горња Јасеница“, „Блазнавац“ и „Звезда“ са преко 450 чланова.

Од значајнијих објеката поседује: репро центар за дивље свиње „Звезда“, волијеру за фазане „Топола“, хладњачу за смештај меса дивљачи са највишим стандардима ХАСАП-а (НАССР) и већи број ловно-техничких објеката.

Ловачко удружење је власник објеката у селима Божурња, Липовац, Блазнава, Доња Шаторња, Војковци и Јарменовци где организује активности удружења.

Атракције и догађаји за ловце и туристе

У сезони и на годишњем нивоу ловачко удружење има око 50 ловаца из других градова и земаља: Београд, Крагујевац, Лазаревац, Нови Сад, Крушевац, Чачак, Бачка Топола, земље: Црна Гора, Аустрија, Швајцарска, Федерација БиХ, Немачка. Они остају у Тополи 3 до 7 дана. Ловци из других земаља за смештај углавном користе хотел Опленац, затим апартмане и собе у смештајном делу Визиторског центра. Знаменитости и атрактивне локације које се налазе у близини просторија удружења, а које ловци у слободно време (ван лова) посећују:

Задужбински комплкс Опленац, кућа Радоја Домановић у Овсишту, Винарија Александровић, Краљевска винарија и Стари подрум, винарија ПИК Опленац, и 8 других винарија, Сликарска манифестација „Липовачка колонија“, Манастир Никоље рудничко, Манастир Благовештење, Манастир Света Петка и Манастир Вољавча.

Ловачки и други догађаји и манифестације које организује ловачко удружење:

- Хајке на предаторе – Ловачка забава једанпут годишње, март
- Загорица, задња недеља јануара
- Трнава, прва субота у фебруару
- Овсиште, прва недеља у фебруару
- Жабаре, друга недеља у фебруару

- Винча, трећа недеља у фебруару
- Бор-Липовац, задња недеља у фебруару

Посетиоци и туристи који нису ловци долазе на ловачке забаве које организује ловачко удружење. Ловачко удружење учествује на манифестацијама које организују неке друге организације у Тополи и то: „Трнавачки бесери“ у организацији деце из Горње Тржаве и Кинолошког друштва „Карађорђе“ Топола – Међународна изложба паса.

Удружење сарађује са туристичком организацијом и општином у организацији туристичких догађаја, и то: „Краљевски котлић“ у 2 термина: 12. јул и други викенд октобра „Опленачка берба“.

Програми ловачког друштва нису укључени у неке туристичке туре. Ловачко друштво не организује туре за ловце и друге посетиоце.

Ловачко удружење промовише понуду удружења путем интернета и друштвених мрежа, а у плану је ближа сарадња са ТО Оплењак, Топола.

Ловачко удружење „Јелен-Наталинци“ је основано 1926. године и броји од 160 до 190 чланова. У свом власништву има три објекта које користи за активности удружења и ловаца (укључујући хладњачу и објекат за смештај паса). У сезони и на годишњем нивоу ловачко удружење има око 100 ловаца из других градова и земаља: Италија, Кипар, Аустрија, Данска, Бугарска. Они остају у Тополи у просеку 7 дана.

Атракције и догађаји за ловце и туристе

Знаменитости и атрактивне локације које се налазе у близини просторија ловачког удружења: Стара црква у селу Павловац старости 303 године и Оплењак -Језеро са богатим животињским светом. Ловци у слободно време (ван лова) посећују те локације.

Ловачки и други догађаји и манифестације које ловачко удружење организује:

Међународне изложбе паса и међународне утакмице паса, светска такмичења где учествује 25 земаља, хајке и друге манифестације. Посетиоци и туристи који нису ловци долазе на ловачке забаве које организује ловачко удружење.

Ловачко удружење учествује на манифестацијама које организује Туристичка организација Оплењак и сарађује са туристичком организацијом и општином у организацији манифестација.

Ловачко друштво организује туре за ловце и друге посетиоце, у зависности од тога шта они желе, тј. креира туре у договору са посетиоцима. Не постоји шира промоција тура. Такође локално организује гастро догађаје (дегустације ловачких специјалитета, домаћи локални производи, вино, ракија).

Табела 15: Ловни туризам општине Топола – циљне групе и понуда

Назив туристичког производа: Ловни туризам			
	ПОСТОЈЕЋА ПОНУДА – шта туриста може данас да користи	Процена квалитета 1-5	КЉУЧНИ НЕДОСТАЦИ У ПОНУДИ
Атракције (које одређене циљне групе највише посећују – пејзаж, гео, еко-био, културне, музејске, друго)	Ловачко удружење „Карађорђе“ - Оплењак, кућа Радоја Домановића у Овсишту, винарије Александровић, ПИК Оплењак, Краљевска и друге винарије. Сликарска колонија. Дом Блазнава-манастири Никоље рудничко, Благовештење, Света Петка и Вољевча. Ловачко удружење „Наталинци“: Стара црква у селу Павловац старости 303 године и Оплењак - Језеро са богатим животињским светом.	3.27	Уопштено значајни локалитети немају презентацију и садржаје на нивоу атракције – осим Оплењца
Активности (за циљне групе)	Лов: ловачке забаве, хајке на предаторе Посете значајним локацијама Туристи који нису ловци долазе на ловачке забаве	3.45	Ловачке забаве немају садржаје за шире циљне групе. Нема организованих тура ЛУ Наталинци спорадично организује туре по жељи ловаца

Туристичка инфраструктура (коју циљне групе највише користе)	-	2.9	Туристичка сигнализација Незавршен објекат у Варош Тополи, сива градња
Манифестације	Опленачка берба Липовачка колонија Ловачке забаве Трнавачки бисери, Међународна изложба паса, такмичења паса	3.1	Недовољно пратеће понуде током сезоне лова
Смештај	Хотел Оплењак Објекти домаће радиности Сеоска туристичка домаћинства	2.27	Недостатак категорисаног приватног смештаја Недостатак хотелских капацитета
Храна и пиће (стална и специјална понуда)	Ловачки специјалитети се припремају током манифестације Краљевски котлић	4.45	Слаба промоција специјалитета за шире циљне групе
Визиторске услуге (инфо центар, туристички водичи, мапе, систем резервација, промоција,...)	Визиторски центар	3.54	Недовољно туристичких водича и пратилаца Нема организоване промоције, тура, мапа, система резервација за ловни туризам
Симболи који у пејзажу/граду представљају производ	Симболи/ призори најпознатијих манифестација, локалитета ...)	3.45	Недовољно развијени и препознатљиви симболи
Где су доступне специфичне информације о производу?	Веб страна ТО Оплењак https://topolaoplenac.org.rs/lovni-turizam/ https://www.karadjordje.topola.lu.rs/loviste	3.27	Ловачко удружење Јелен нема своју интернет страницу ни профиле на друштвеним мрежама
Раздобље	- Сезоне лова. Летња и јесења.		
Управљање производом	Водеће структуре које се баве развојем производа и увезивањем понуде: Ловачка удружења, туристичка организација Кога је потребно обавезно укључити у развој производа? ЈЛС, угоститељи и туристичке агенције		

Ловни туризам има велики потенцијал развоја, захваљујући природном наслеђу и активностима које обављају ловачка удружења. Два удружења у сезони имају око 150 ловаца са домаћег и иностраног тржишта, и њихово задржавање (3-7 дана) је доста дуже од просечне дужине боравка посетилаца и туриста у Тополи.

Тржишту које обезбеђују ловачка друштва је потребно приступити плански и интегрисати осталу понуду у стратешки развој ловног туризма, који је сада више у форми ловства и великог потенцијала за развој туризма. У некој мери, догађаје које организују ловачка друштва посећују и посетиоци који нису ловци, а с друге стране ловци током боравка у поводом лова обилазе и друге атракције и манифестације у туристичкој понуди Тополе.

6.5.2. Кључни недостаци и правци развоја туристичког производа ловни туризам

Овај туристички производ је у почетној фази развоја, наине још увек је у фази ловства са великим потенцијалом за развој ловног туризма. Ловачка удружења имају у свом власништву објекте у којима организују активности удружења, међутим нема објеката за смештај посетилаца и туриста. У наредном краткорочном периоду потребно је бавити се овом темом у сарадњи туристичке организације, локалне самоуправе и ловачких удружења. У току је изградња објекта у Варош Тополи, чијим пројектом је планирана једна семинар сала за едукације као и смештај у апартманима за ловце туристе, као и друге

туристе, смештајног капацитета 80 индивидуалних лежаја. Такође је предвиђен и угоститељско пословни простор. Реализација овог пројекта значајно би допринела унапређењу капацитета за развој ловног туризма у општини Топола. Што се тиче активности за туристе изван лова, постоји добра основа за креирање сталне понуде, јер ловачка удружења организују ловачке забаве, гастро вечери и креирају туре у договору са ловцима. Туре се организују спорадично и не постоји њихова шира промоција. У сарадњи са туристичком организацијом, могуће је организовати и континуирано промовисати „ловачке туре“ које могу бити у понуди ловачких удружења и туристичке организације, а које свакако укључују атракције у окружењу објеката ловачких удружења.

Најслабија карика је промоција удружења. Једно удружење нема ни свој веб сајт, а постојеће презентације би требало да буду знатно унапређене, а по формирању сталне туристичке понуде доведене до вишег нивоа дигиталног маркетинга и представљања на страним језицима.

Ловачка удружења је потребно повезати са сеоским туристичким домаћинствима у циљу интегрисања понуде руралног и ловног туризма. Полазна основа може бити обезбеђење смештаја за ловце туристе, која се континуирано треба развијати у правцу интегрисања активности и гастрономске понуде које нуде сеоска туристичка домаћинства.

7. Анализа кључних туристичких тржишта од значаја за развој туризма и маркетинг активности општине Топола

Кључни показатељи туристичког промета у последњих 5 година показују сразмеран однос домаћих и страних туриста у оквиру општих трендова пораста и пада услед пандемије Ковид19. Након сразмерног раста 2017. и 2018. године, наступио је пад нарочито 2020, а затим нагли пораст 2021. и 2022. године. У 2021. години забележен је знатни пораст броја долазака домаћих туриста (2449) и благи повратак страних туриста (укупно долазака домаћих и страних туриста 2915, и укупно ноћења 4989). У 2022. години укупан број долазака туриста (3970) и укупан број ноћења туриста (8121) превазилазе бројеве из 2018. године (3818 односно 6551).

Домаће тржиште покрива госте из целе Србије, нарочито Централне Србије, Београда и Војводине. Страни туристи су углавном из земаља из региона, нарочито из БиХ и Словеније. Ови туристи углавном долазе у посету Опленцу и културно историјском наслеђу, везаним манифестацијама и користе услуге сеоског и винског туризма.

У наредном периоду очекују се организоване групе из Бугарске.

Манифестација Опленачка берба, према проценама Туристичке организације Оплењак, Топола, у три дана програма окупи и до 200.000 посетилаца из целе земље и делом из иностранства.

Према званичним подацима просечна дужина боравка у 2021. години била је 1,7 дана за домаће и 1,5 за стране туристе. То представља пад у односу на године пандемије када је дужина боравка домаћих туриста била 2 дана, а страних 2,1 дана 2020. године и 1,7 дана за домаће и 2 дана за стране 2019. године. У 2022. години се бележи пораст просечне дужине боравка туриста у данима: 2,1 за домаће туристе, што је највише у посматраном периоду и 1,8 за стране туристе, што је више у односу 2021, али мање у односу на године пандемије 2019. и 2020. Овај показатељ је 2018. године био исти – просечна дужина боравка страних туриста 1,8 дана.

7.1.1. Тип дестинације

Топола се примарно представља као дестинација за кратак одмор који се повезује са уживањем, искуством и откривањем историје, културе, гастрономије, природе и свакодневног живота домаћина. Као кратак одмор подразумева се боравак од 2-3 дана на једном или више места у дестинацији, који може да се реализује као продужени викенд или посебан пакет током свих годишњих доба. Свако годишње доба може обогатити кратак одмор са специфичним садржајима (нпр. пролеће и лето – живот са мештанима, ликовне и уметничке колоније; јесен— берба грожђа, винске манифестације, припрема зимнице; зима – радионице традиционалних заната, историје и традиције, музеји итд.).

7.1.2. Циљни сегменти

Топола са својом структуром туристичких производа је усмерена на различите циљне групе. Свака од њих долази из другог разлога и тражи различити тржишни и комуникацијски приступ. Главни сегменти су приказани у табели 16. Туристи које таргетирамо су:

- Људи из урбаних средина, тј. друштвени урбани потрошачи, који могу да припадају свим генерацијама, често путују у друштву, траже пре свега квалитет услуге, добру храну, вино и искуство на кратком излету – уживаоци, њима су интересантне и манифестације и културно-уметнички догађаји.
- Истраживачи/авантуристи, који траже мање развијене дестинације, активни су у природи или посети атракција, образовани, путују индивидуално (често су то и globetrotteri), спремни унапред, прилагодљиви, траже контакт са домаћинима, аутентичност понуде и мир.

Генерално, главни мотиви доласка у Тополу су: 1) откривање и искуство, 2) мир и уживање и 3) транзит.

Табела 16. Циљне групе

Примарне	Специјалне
Активни уживаоци <ul style="list-style-type: none"> Групе пријатеља, рођака, интересна друштва... Активни парови Активни сениори 	Пословне групе <ul style="list-style-type: none"> Подстицајна путовања Team-building
Дневни посетиоци <ul style="list-style-type: none"> Туристи који бораве у Београду Организоване групе Туре (туринг туристи) Дневни излети Транзит 	Породице <ul style="list-style-type: none"> Активни одмор у сеоским домаћинствима
	Нишне циљне групе <ul style="list-style-type: none"> Школске групе Верници Ловци

7.1.3. Тржишта дестинације

Циљна тржишта подељена су у три сегмента:

- Примарна тржишта, из којих већ данас дестинација добија највише гостију (Београд, Србија, регион). Са примарним тржиштима дестинација комуницира сама или заједно са Туристичком организацијом Србије. Већина (око 70 %) тржишних активности треба да се фокусира на примарна тржишта.
- Секундарна тржишта представљају велики потенцијал, нарочито у специјализованим групама. Европска тржишта (Аустрија, Италија, Француска, Немачка) боље познају шири регион и у Тополу ће их привући различити мотиви, пре свега истраживање и искуство нових и нетрадиционалних дестинација. Инострано тржиште привлаче шире дестинације, па интегрисање понуде Тополе у понуду макро дестинације Шумадија и Поморавље представља реални потенцијал за наступ ка секундарном тржишту. Кина и Јапан постају све јача тржишта, где нагло расте број људи који желе да путују. Унутар секундарних тржишта убрајају се и Грчка, Израел, Турска и Иран, земље које су добро доступне (авио превоз, путна мрежа), а њихови туристи за одмор траже свежију климу и зелену околину. Промоција на секундарним тржиштима се врши заједно са ТОС, осим код познатих циљних група и директно као дестинација. Отприлике 20% тржишних акција треба да се фокусира секундарна тржишта.
- Терцијарна тржишта означавамо и као глобално тржиште које генерише он-лине маркетинг и нишне циљне групе (нпр. глобтротери – чести светски путници, који траже нове дестинације у различитим подручјима света).

Табела 17. Циљна тржишта дестинације Топола

Примарна	Секундарна	Терцијарна
Србија (Београд, Нови Сад, Ниш) БиХ (Сарајево, Бања Лука) Словенија (Љубљана и сви већи градови) Бугарска (Софија)	Хрватска (Загреб) Црна Гора Македонија Румунија Аустрија, Италија	Глобално тржиште за специјалне циљне групе (globetrotters)
	Француска, Немачка	
	Кина, Јапан Турска, Иран Грчка, Израел	

7.2. Маркетинг активности

Маркетинг активности везане за представљање Тополе као туристичке дестинације обавља се углавном употребом класичних промотивних алата: веб сајт Туристичке организације, профил на друштвеној мрежи Фејсбук, штампани промотивни материјали и на сајмовима туризма.

Веб сајт Туристичке организације Оплепац Топола је структуриран тако да представља туристичку понуду и атракције, организоване туре, смештајне капацитете, календар догађаја и туристичку мапу Тополе.

Туристичка организација Топола наступа на сајмовима туризма у Србији, заједно са осталим туристичким организацијама општина са територије Шумадије и Поморавља. За сајмове се припремају промотивни материјали, у последње време и на страним језицима, сувенири и неки типични локални производи. Профил туристичке организације на друштвеној мрежи Фејсбук је активан од 2017. године.

Веб сајт општине Топола представља укратко историјат Тополе, династију Карађорђевић и Оплепац који истовремено чине и главна обележја општине и основу културног туризма и препознатљивости Тополе као туристичке дестинације.

Културни центар Топола на свом веб сајту и Фејсбук профили представља културне програме и манифестације од значаја за културни туризам. Сви сајтови и профили су на српском језику и немају интерактивне функционалности.

Ради ефикасног маркетинга циљаног ка специфичним циљним групама и циљаним тржиштима потребно је произвести материјалне – аналогне и дигиталне - на енглеском и другим страним језицима секундарног тржишта. Поредна је атрактивна презентација прилагођена специфичним потребама и навикама циљних група. Дигитални маркетинг и оптимизација сајтова и портала постаје неопходна маркетиншка активност, као и креирање интерактивних портала са могућношћу двосмерне и групне комуникације и лаким повезивањем са оператерима и пружаоцима услуга.

8. Модел управљања туристичком дестинацијом

Организовано и систематично управљање туристичке дестинације данас је важан фактор конкурентности. Управљање дестинацијом је процес вођења, утицања и координације свих аспеката дестинације који доприносе искуству посетиоца, узимајући у обзир потребе посетилаца, локалног становништва, бизниса и животне средине.

Управљање дестинацијом Топола треба организовати и континуирано унапређивати тако да усмерава одрживи раст и помогне да се обезбеди опстанак туристичке индустрије, омогућавајући јој да постане отпорна на спољашње утицаје и промене на динамичном и конкурентном тржишту.

Због тога, класични систем управљања који је базиран на јавном сектору и основном подршком привреди у оквирима обавеза локалне самоуправе, треба континуирано проширивати сарадњом са цивилним и приватним сектором, као и унапређењем комуникације и координације са националним нивоом. При томе је подршку привреди потребно што више усмеравати ка субјектима који су у делатностима које доприносе развоју туристичког производа.

Општина Топола се у протеклим годинама, уз директно ангажовање Туристичке организације определила за улагање у туристичку инфраструктуру и презентовање инвестиционих потенцијала у области туризма (изградња Визиторског центра, израда пројеката за уређење трга и изградњу павиљона Краљице Марије, реконструкција објеката културе и културног наслеђа...). Поред тога, буџет за пољопривреду и рурални развој делом је опредељен и за подстицај оснивању и опремању сеоских газдинстава у сврху категоризације сеоских туристичких домаћинстава. Туристичка организација пружа подршку и промовише сеоска туристичка домаћинства, предвиђени су пројекти којима се унапређује и осавремењава промоција туристичких производа. Локална самоуправа, сектор за инвестиције, последњих година интензивира активности на пољу представљања инвестиционих потенцијала и привлачења инвеститора укључујући и стране инвеститоре. Постигнути су неки видни резултати, као што је изградња хотела високе категорије и других пратећих објеката у оквиру подрумског комплекса ПИК Оплепац. Осим тога, Прва измена и допуна Просторног плана општине Топола урађена је, између осталог и због унапређења услова за развој сеоског туризма, регулисањем могућности грађења објеката на пољопривредном земљишту без пренамене у грађевинско земљиште. То су неки од показатеља да је јавни сектор опредељен за развој туризма као једним од приоритета десетогодишњег плана развоја општине.

Међутим, за унапређење модела управљања развојем туризма, неопходно је успоставити јачу сарадњу са приватним и цивилним сектором. Приватни сектор у развоју туризма по правилу уноси предузетнички приступ на пољу улагања у иновације и пословног ризика који је неопходан за пословне подухвате, као и већу флексибилност и брзину у одлучивању. Јавни сектор је по правилу и систему мало или нимало отворен за ризике и брзо доношење одлука, као и за иновативна решења. Истовремено, цивилни сектор и удружења грађана, обезбеђују неопходну димензију за одрживи развој туризма који подразумева размишљање с аспекта шире заједнице, њеног задовољства и потреба, нарочито кроз интересе различитих старосних и интересних група. Цивилни сектор такође носи потенцијал креативности и праћења модерних трендова.

Поред локалне самоуправе и Туристичке организације Оплепац Топола, остали кључни актери из јавног сектора који су укључени у систем управљања развојем туризма су ЈКСП Топола, установе културе Културни центар, Библиотека и Задужбина Краља Петра I. Потребно је остварити јачу сарадњу са установама образовања.

Главни носиоци приватног сектора у Тополи су истакнуте винарије, као и растући број категоризованих сеоских домаћинстава и угоститеља. Осим подршке локалне самоуправе и Туристичке организације у процесу категоризације и представљања најјачих од њих на сајмовима туризма, потребно је интензивније их укључити у процесе планирања и едукације у смеру праћења савремених стандарда и трендова на

туристичком тржишти и захтевима и очекивањима туриста. У Тополи постоје две туристичке агенције с којима до сада јавни сектор није успоставио јаке везе сарадње, и на томе је потребно радити у наредном периоду.

На територији општине Топола активно је неколико удружења грађана која углавном удружују младе и креативне људе чије учешће у планирању развоја туризма треба да буде интензивирани, нарочито с аспекта сагледавања потреба и могућности шире заједнице, као и укључивања академског сектора у планирање туризма. У овом планском периоду удружења грађана су позвана од стране локалне самоуправе да учествују у изради планских докумената и програма (нпр. План развоја културе), док се у наредном периоду треба осмислити модел ближе континуиране сарадње на заједничким пројектима и даљем укључивању у планирање.

За општину Топола је у наредном периоду важно активно укључивање у формирање и рад Дестинацијске менаџмент организације за Шумадију и Поморавље и представљање понуде у оквиру шире дестинације која је атрактивна за шире тржиште и захтеве страних туриста.

9. Развојни модел, циљеви и пројекције одрживог развоја туризма општине Топола

Визија развоја туризма општине Топола

Аутентична туристичка понуда за краљевски одмор и искуство чини Тополу најатрактивнијом туристичком дестинацијом у Србији, која је призната ризница културе и традиционалних вредности. Туристички производи Тополе су препознатљивог брэнда и географског порекла са зелене дестинације у коју туристи увек поново долазе. Становници Тополе имају јак осећај припадности својој заједници чијем развоју доприносе, а туризам им обезбеђује висок животни стандард.

Мисија

Општина Топола континуирано и прогресивно планира политику и спроводи следеће мере и активности:

- инвестирање у туристичку, саобраћајну и комуналну инфраструктуру и привлачење директних страних и домаћих инвестиција за развој туризма и заштиту животне средине;
- јачање сарадње са туристичком организацијом, установама културе, привредом и цивилним сектором на пољу брендирања територије и локалних производа;
- подстиче јачање локалне економије базиране на предузетништву у области туризма и пратећих услуга, угоститељства и руралне економије;
- успоставља међуопштинску и регионалну сарадњу и партнерства на пројекатима за јачање конкурентности општине на туристичком тржишту

Слоган

Топола – дестинација за краљевски одмор до које се стиже путевима вина, историје и културе

У оквиру Плана развоја општине Топола за период 2021-2031. туризам је дефинисан као један од приоритетних развојних праваца. Формулисан је приоритетни циљ 2.1. „Развити интегрисан и аутентичан туристички производ“ у оквиру кога је дефинисано 4 мере.

Табела 18. Приоритетни циљ и мере из Плана развоја општине Топола за период 2021-2031.

РАЗВОЈНИ ПРАВАЦ	ПРИОРИТЕТНИ ЦИЉ	МЕРЕ
2. Туризам	2.1. Развити интегрисан и аутентичан туристички производ	2.1.1. Развој туристичке инфраструктуре
		2.1.2. Брендирање
		2.1.3. Развој и промоција интегрисаног туристичког производа
		2.1.4. Формирање градског језгра у старом центру Тополе

Извор: <https://topola.rs/dokumenta/>

2.1. Приоритетни циљ: Развити интегрисан и аутентичан туристички производ

Топола је заједно са Аранђеловцем једна од 18 водећих туристичких дестинација у Србији, што је дефинисано Стратегијом развоја туризма Републике Србије 2016-2025. Топола се налази и на винској рути Србије и Шумадије. Међутим, постојећи туристички производи захтевају унапређење и прилагођавање савременим трендовима и потражњом у туризму. Осим побољшања туристичке инфраструктуре и развоја нових аутентичних производа нарочито у сеоском туризму, потребно је интегрисање туристичких производа у јединствену понуду, као и интензивна промоција коришћењем дигиталних и других савремених алата и материјала. Топола је дестинација погодна за кратке посете, тако да акценат треба ставити на развој програма и тура погодних за викенд туризам, засноване на аутентичном културно-историјском наслеђу и вину. Развој људских ресурса и капацитета за ефикасно управљање, контролу и промоцију, важна су компонента циља развоја аутентичног туристичког производа. Потребно је усмерити снаге на стварање услова за категоризацију Тополе као туристичког места, с акцентом на унапређење туристичке супраструктуре и повећања броја ноћења.

Табела 19. Индикатори приоритетног циља 2.1. из Плана развоја општине Топола 2021-2031.

Индикатор	Почетна вредност 2021. год.	Циљана вредност
Број посетилаца манифестација	100.000	10% више до 2025. год. 30% више до 2030. год.
Укупан број долазака туриста	2915	50% више до 2025. год. 70% више до 2030. год.
Укупан број ноћења туриста	4.989	30% више до 2025. год. 50% више до 2030. год.
Приходи од боравишне таксе	315.420,00 РСД	30% више до 2025. год. 50% више до 2030. год.
Број сеоских туристичких домаћинстава	10	20 до 2025. 30 до 2030.
Број нових угоститељских објеката за смештај	-	3 до 2025. године
Пораст броја смештајних јединица у %	-	5% до 2025. 10% до 2030.

9.1. Циљеви, мере и пројекти Програма развоја туризма општине Топола

Општи циљ: **Развити интегрисан и аутентичан туристички производ**

Посебни циљ 1: **Развити туристичку инфраструктуру и супраструктуру**

Према просторном плану општине Топола с верременским хоризонтом до 2025. године, у области туризма основни циљ будућег развоја је просторно-еколошка подршка остваривању концепта одрживог развоја туризма.

Као један од специфичних циљева плана дефинисана је изградња и даље подизање квалитета саобраћајне инфраструктуре у насељеним местима, посебно сеоским у функцији побољшања туристичке понуде и развоја потенцијала сеоског туризма.

Поред тога, на сеоском подручју постоје домови културе различитог карактера и капацитета. То представља базу за развој, јер се неке манифестације и догађаји организују у селима и могу да привуку одређени број туриста. Међутим, сви домови културе у сеоским подручјима су ван функције, јер је неопходно реновирање простора. Планом развоја општине Топола за период 2021-2031. предвиђена је реконструкција једног дома културе у планском периоду.

Просторни план такође посебно обрађује област пешачког и бицикличког саобраћаја, што у перспективи доприноси побољшању услова за даљи развој туризма.

Мера: 1.1. Развој туристичке инфраструктуре – саобраћајнице и сигнализација

План развоја туристичке инфраструктуре базиран је на просторном плану општине Топола и Плану развоја општине за период 2021-2031.

Као један од специфичних циљева плана дефинисана је изградња и даље подизање квалитета саобраћајне инфраструктуре у насељеним местима.

Кроз подручје општине планирана је траса бицикличке руте, која се оријентационо пружа дуж државног пута I реда М23.

Пешачки саобраћај као најраспрострањенији начин кретања условљен је расподелом главних градских функција и простора (центар, аутобуска станица, школе, индустријске зоне). У оквиру централног градског подручја формирана је посебна пешачка зона ослобођена од механизованих видова саобраћаја – ул. Кнегиње Зорке. Спровођењем одређених регулативних захвата у смислу изградње и реконструкције пешачке инфраструктуре као што су тротоари дуж главних уличних коридора у насељу, могуће је квалитетно побољшати овај концепт.

На територији општине Топола не постоји мрежа бицикличких, односно пешачко бицикличких стаза и остале потребне инфраструктуре. Иако тренутне потребе не изискују стварање посебно издвојених коридора, треба очекивати да ће тренд употребе бицикла у транспортне и рекреативне сврхе, који је постао глобални, захватити и Тополу и њене становнике. Унапред створени услови, ће овај процес само убрзати.

У циљу стварања интегрисане туристичке понуде, нарочито сеоског туризма, неопходно је инфраструктурно уређење, сигнализација, категоризација сеоских туристичких домаћинстава и других пружалаца услуге смештаја, као и њихова ефикасна промоција. Пре промоције треба развијати производ, према горе наведеним сугестијама. За све туристичке локалитете треба урадити нову туристичку сигнализацију и обновити постојећу, као и за регистрована сеоска туристичка домаћинства и винарије.

ПРИОРИТЕТНИ ПРОЈЕКТИ И АКТИВНОСТИ

- Постављање нове туристичке сигнализације и обнављање постојеће, укључујући и регистрована сеоска туристичка домаћинства.

- Пројекат: Израда и постављање (преко) 30 нових појединачних табли туристичке сигнализације и 15 великих збирних
- Пројекат: Изградња и сигнализација бициклическе стазе - из правца Арнђеловца дуж магистралних путева према Крагујевцу у дужини од 20,5км.
- Успостављање трасе бициклическе руте, дуж државног пута 1. реда М23 (улагање у сигнализацију, паркинге, опремање, сервисирање и сл). Укључивање у бициклически коридор ради успостављања међурегионалне везе са прикључком.
- Изградња пешачке зоне улице Кнегиње Зорке - прва пешачка улица у Тополи.
- Формирање градског језгра у старом центру Тополе – Изградња трга код визиторског центра и павиљона Краљице Марије
- Реконструкција главне саобраћајнице Булевар Краља Александра
- Постављање елемената урбаног мобилијара дуж Краљевске авеније (осликане клупе, информативне табле, покретне изложбе, фонтана...)

Мера 1.2: Заштита културног наслеђа – реконструкција и валоризација

Културно наслеђе штити се и уређује као развојни ресурс који доприноси успостављању локалног и регионалног идентитета.

Према Генералном плану Топола 2025. наслеђе представља непроцењив ресурс, чији се идентитет мора јасно приказати на начин који граду даје на значају, са аспекта посматрања града кроз његову историју. Културно наслеђе као предуслов за активирање културног туризма Тополе се мора припремити за ту делатност, која у савременом туризму подразумева адекватну припрему зона и објеката кроз улагања у њихову ревитализацију. На адекватан начин представити чињенице које град карактеришу кроз историју, значи створити услове за нова улагања која поред привредног развоја града адекватно прате и његов повратак на културну мапу Србије, која ће га као таквог и ставити на листу приоритета за улагање.

Непокретна културна добра треба штитити интегрално са простором у коме се налазе и третирати их као развојни потенцијал подручја општине Топола. На територији општине Топола налазе се бројна непокретна културна добра и добра која уживају претходну заштиту (валоризовани објекти градитељског наслеђа и археолошки локалитети).

Главна ограничења на пољу заштите непокретних културних добара (НКД) су:

- Не постоји тачан увид у стање градитељског наслеђа у границама захвата просторног плана;
- недовољна финансијска средства за потребе истраживања, одржавања и унапређења НКД
- непостојање Урбанистичких планова који би ближе дефинисали зоне заштите, услове градње, уређења и заштите као и мере унапређења у циљу презентације културно историјских вредности и активног укључења добра у туристичку понуду општине.

ПРИОРИТЕТНИ ПРОЈЕКТИ И АКТИВНОСТИ

- Реконструкција Краљеве винарије
- Реконструкција објекта Даринке Радовић, Рајковац
- Реконструкција оштећених споменика
- Подизање нових споменика: краљу Александру, кнезу Александру као једном од највећих градитеља Тополе, Мајору Радовићу, Мајору Томићу
- Мапирање и анализа стања споменика крајпуташи
- Израда урбанистичких планова који ће ближе дефинисати зоне заштите, услове градње, уређења и заштите као и мере унапређења у циљу презентације културно историјских вредности и активног укључења добра у туристичку понуду општине.

Мера 1.3: Мапирање и анализа стања градитељског наслеђа

Једно од главних ограничења на пољу заштите непокретних културних добара је то што не постоји тачан увид у стање градитељског наслеђа у границама захвата просторног плана Тополе. Зато је неопходно спровести детаљне анализе стања објеката, као основу за пројекте њихове реконструкције и валоризације у циљу заштите и валоризације и интегрисања у понуду културног туризма. Полазна основа су пописи и постојеће анализе Завода за заштиту споменика културе и то у домену јавних чесми, црква и амбијеталних целина у сеоским срединама. Поред тога, потребна су улагања у реконструкцију и стављања у функцију домова културе у сеоским срединама као једног од услова за даљи развој културних догађаја, културног и сеоског туризма.

ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ И ПРОЈЕКТИ

1.3.1. Процена стања јавних чесми и обнова

На територији општине Топола, према попису Завода за заштиту споменика културе, постоји 71 чесми и извора, које представљају изузетно историјско и градитељско наслеђе. Обнова и реконструкција чесми је од изузетне важности за очување наслеђа и традиције, а у огромној мери може допринети атрактивности понуде сеоског и културног туризма, укључивањем објеката и прича у вези са њима у програме и туре. Потребно је мапирати све чесме и изворе, обавити процену стања и радова за обнову и реконструкцију.

Приоритетан пројекат је обнова Карађорђевог чесме на катастарској парцели број 1842 КО Топола (Варош) и простора око ње, са обезбеђивањем адекватног приступа овом простору;

1.3.2. Мапирање цркви и амбијенталних целина у сеоским срединама

Завод за заштиту споменика културе у Крагујевцу установио је простор посебне заштите око старе цркве у Горовичу од 5 м око спољних зидова цркве, као и са предње стране цркве до локалног пута, а у ширини од по 5м са леве и десне стране од бочних зидова цркве. Према условима надлежног Завода забрањено је даље сахрањивање у простору посебне заштите око цркве у Горовичу. Постојећа гробна места у Горовичу постепено измештати на нову локацију која ће бити разрађена кроз урбанистички план. Потребно је обавити процену стања објеката и анализу потребних радова и дефинисати приоритете. За све радове на овим објектима неопходно је претходно прибавити услове и сагласности надлежних Завода.

1.3.3. Реконструкција домова културе

На сеоском подручју делатност културе обављају домови културе различитог карактера и капацитета. У 17 насеља постоји објекат ове намене, а 9 објеката је грађено неменски – у насељима: Доња Шаторња, Наталинци, Доња Трнава, Јунковац, Пласковац, Шуме, Овсиште и Винча, укупне површине око 3.500 м². Остали домови културе (насеља: Блазнава, Горња Трнава, Жабаре, Клока, Крћевац, Светлић, Божурња, Маскар и Рајковац), налазе се у оквиру објеката других намена (задружни домови, месне канцеларије, школе и др.) са површином од око 1620 м².

У складу са Планом развоја општине Топола у периоду 2021-2023 се планира реконструкција једног дома културе.

Посебан циљ 2: : Изградити систем управљања туризмом за одрживи раст

Управљање дестинацијом Топола треба организовати и континуирано унапређивати тако да усмерава одрживи раст и помогне да се обезбеди опстанак туристичке индустрије, омогућавајући јој да постане отпорна на спољашње утицаје и промене на динамичном и конкурентном тржишту.

Мере у оквиру овог циља су: Успостављање механизма за праћење индикатора одрживог туризма, Развој међуопштинске сарадње и развој дестинације и Унапређење људских ресурса – едукације.

Мера 2.1. Успостављање механизма за праћење индикатора одрживог туризма

За управљање туризмом важно је успоставити системе праћења и евалуације остварености циљева и постављених индикатора у оквиру планских докумената и пројеката. Такође је неопходно успоставити базе података о туристима и њиховим потребама, очекивањима и степену задовољства, као основе за даља планирања и унапређење производа и пратећих услуга у циљу повећања задовољства и лојалности туриста, као и пласирања производа.

Класични систем управљања који је базиран на јавном сектору и основном подршком привреди у оквирима обавеза локалне самоуправе, треба континуирано проширивати сарадњом са цивилним и приватним сектором, као и унапређењем комуникације и координације са националним нивоом. При томе је подршку привреди потребно што више усмеравати ка субјектима који су у делатностима које доприносе развоју туристичког производа.

Неопходно је увести критеријуме одрживог туризма у планове и програме, с посебним акцентом на заштиту културног и природног богатства, као и еколошки аспект који је за сада највише занемарен услед недостатка средстава, али и слабо развијене еколошке свести заједнице и свих актера у туризму.

ПРИОРИТЕТНИ ПРОЈЕКТИ И АКТИВНОСТИ

- Успостављање механизма и алата за управљање пројектима у области туризма: планирање, имплементација, праћење и евалуација;
- Укључивање интересних група из јавног, приватног и цивилног сектора у процесе планирања, имплементације и евалуације програма, пројеката и активности развоја туризма;
- Успостављање алата за праћење посетилаца и туриста: Креирање и спровођење анкета, формирање туристичке базе података која садржи демографске, социолошке, географске и особине стила живота корисника услуга у туризму;
- Спровођење истраживања у циљу откривања понашања и сатисфакције корисника услуга;
- Развој система услуга за туристе пре, за време и после посете: информисање, креирање понуде и услуга, продаја, саобраћај, комуникације, достава и др;
- Развој централног резервационог система за комплетну туристичку понуду у оквиру културног туризма (музеји, манифестације, тематске руте, културни програм...), руралног и винског туризма;
- Укључивање у рад регионалне дестинацијске менаџмент организације, заједничко истраживање тржишта, планирање, реализација и евалуација пројеката; постављање индикатора одрживости, праћење постизања индикатора, планирање и спровођење корективних мера;
- Континуирано издвајање из буџета за подршку руралном развоју, субвенције за категоризацију објеката за смештај и домаћу радиност;
- Планирање и реализација активности за привлачење инвеститора – промоција инвестиционих локација у сектору туризма, туристичке инфраструктуре и супраструктуре;

- Постепено увођење критеријума за одрживи туризам и успостављање механизма за праћење индикатора – у складу са дефинисаним индикаторима на националном нивоу

Мера 2.2. Развој међуопштинске сарадње и развој дестинације

За конкурентност Тополе као микро дестинације, а у оквиру шире дестинације препознате националном стратегијом и шире регионалне дестинације Шумадија и Поморавље, потребно је иницирати и реализовати међуопштинске пројекте и моделе сарадње, како би се увећали капацитети и могућности апсорпције фондова и инвестиција у туризам.

Потребе секундарног тржишта карактерише потражња за ширим дестинацијама које су обједињене интегрисаним туристичким производом, инфраструктуром, пратећим услугама и презентацијом. Топола је заједно са Аранђеловцем препозната националном стратегијом развоја туризма као једна од 18 главних туристичких дестинација Србије. Постојећу међуопштинску сарадњу и добру вољу за заједничким развојем туризма на територији дестинације планирано је формализовати међуопштинским пројектима и Програмом развоја туризма дестинације.

ПРИОРИТЕТНИ ПРОЈЕКТИ И АКТИВНОСТИ

- Израда Програма развоја туризма за дестинацију Аранђеловац и Топола,
 - формализација постојеће међуопштинске сарадње и планирање интегрисаних територијалних инвестиција у циљу развоја и унапређења конкурентности дестинације,
- 1) Израда и реализација заједничких пројеката као што су туристичка гондола, туристички возић и слично.
- дефинисање интегрисане туристичке понуде, тематских тура и обједињена промоција:
- 2) Креирање интегрисаног туристичког производа са општинама Аранђеловац и Рача заснованог на природном и културном наслеђу; дефинисање и промоција тематских рута:
 - Креирање руте „Краљевске династије Обреновић и Карађорђевић“ - повезивање локалитета уцртаном рутом, презентовање дигиталним интерактивним алатима и понуда за индивидуална планирања путовања са сопственим аранжманима за путовање и смештај; сигнализација руте.
 - Креирање руте „Путевима Карађорђа“, од Раче, преко Опленца до Орашца – повезивање локалитета уцртаном рутом, презентовање дигиталним интерактивним алатима и понуда за индивидуална планирања путовања са сопственим аранжманима за путовање и смештај; сигнализација руте.

Мера 2.3: Унапређење људских ресурса - едукације

Будући да се тржиште мења релативно брзо, неопходно је образовање прилагодити том тржишту и његовим потребама и у складу с тим и развијати. Потребно је стално унапређење знања кроз целоживотно образовање, разне едукације, која су данас, захваљујући техничким достигнућима, доступне свима.

Стални развој информационих технологија и могућности за коришћење дигитализованих алата за промоцију и управљање, као што су обједињене базе података, захтева континуирано усавршавање запослених у туризму за коришћење тих могућности.

У светлу придруживања Републике Србије Европској унији и усаглашавању регулатива, закона са Европским стандардима, потребно је континуирано се информисати и едуковати о новим захтевима на пољу заштите културног и природног наслеђа, заштите животне средине, коришћења ресурса, одрживог управљања и развоја и обавезама примене одређених критеријума и индикатора за мерење испуњености критеријума.

ПРИОРИТЕТНИ ПРОЈЕКТИ И АКТИВНОСТИ

- Обука за запослене у туристичкој организацији општине Топола, локалној самоуправи и друге сараднике на пољу развоја туризма на теме маркетинга и менаџмента у туризму, одрживости туризма, савременим трендовима и стандардима, и сл.
- Информисање, семинари и едукације на теме одрживог туризма и обавезних критеријума Глобалног савета за одрживи туризам
- Обука за запослене у ресторатерству, хотелијерству, сеоске домаћине и лица која нуде смештај у приватним кућама, собама и апартманима у циљу побољшања квалитета и креирања додатних вредности за пољопривредне производе
- Обука за интерпретацију наслеђа „Storytelling” model - “living history” и „living heritage”
- Обука и укључивање аниматора
- Едукација о руралном туризму оних који почињу и оних који се већ баве овом врстом туризма
- Едукације угоститеља о трендовима у угоститељству
- Мотивисање и едукација за категоризацију смештаја код ресторана и других пружалаца услуге смештаја, као што су куће, апартмани и собе.
- Континуирана едукација нових корисника централног информационог система еТуриста.

Циљ 3: Развој и промоција интегрисаног туристичког производа

У Тополи постоје многе појединачне атракције, културни програми, манифестације, интересантни локалитети, понуда винарија са дегустацијом, сеоска туристичка домаћинства, традиционална гастрономска понуда, производи старих заната и домаће радиности, који обично нису увезани у

интегрисани туристички производ. Топола има највише развојног потенцијала за интегрисање сеоског и културног туризма, а увезивање понуде винарија и појачани маркетинг у време великих манифестација даје додатну тржишну вредност. Потребно је повезати понуђаче и увезати понуду, највише иницијативом туристичке организације, али и укључивањем осталих актера и институција у области развоја туризма, културе и привреде. Једна од кључних активности на пољу грађења интегрисаног туристичког производа је едукација пружалаца услуга у области туризма о разним аспектима умрежавања и повезивања понуде, и бенефитима које даје интегрисање производа.

Поред тога, тренутно у Тополи не постоји рецептивна агенција која би организовала пакете и туре у оквиру којих се може интегрисати понуда. Појединачни носиоци туристичке понуде због тога имају значајне проблеме кад добију захтев за широм понудом у околини, поред оног што нуде сами. Услед непостојања рецептивне агенције, носећа институција у повезивању туристичке понуде до интегрисаног производа и његове промоције на тржишту је туристичка организација Опленец, Топола, као и дестинацијска менаџмент организација у склопу промоције регионалне понуде.

Мера 3.1. Интегрисање туристичких производа

Постоје могућности за развој више различитих интегрисаних туристичких производа, нарочито на подручју где већ постоји критична маса приватне и јавне понуде и туристичке инфраструктуре. Највише простора и неискоришћеног потенцијала за интегрисање производа у Тополи имају културни и сеоски туризам, док вински и манифестациони своју надоградњу могу постићи обогаћивањем и интегрисањем садржаја других производа. Културно историјско наслеђе, нарочито наслеђе династије Карађорђевић је кључна снага туризма у општини Топола, али недовољно искоришћено као симболика која може ојачати бренд општине као дестинације за „краљевски одмор“ и увезати више туристичких производа у интегрисани производ. То пре свега подразумева интегрисање понуде културног, сеоског и винског туризма и креирање понуде са тематиком краљевског наслеђа. Осим обавезног повезивања и умрежавања пружалаца услуга и производа, креирање и понуда тематских тура је један од најефикаснијих начина интегрисања производа и пласирања понуде. Услед непостојања рецептивне агенције у Тополи, главни промотер локалних тура може бити туристичка организација, док их је реализовати могуће за индивидуалне посете, или пројектно екстерним ангажовањем услуга организовања путовања.

За сада је могуће туре организовати пројектно у процесу организовања структура ДМО која ће бити организатор и реализатор тура на широј територији дестинације Шумадије и Поморавља и интегрисати понуду Тополе.

Туре такође могу бити организоване као вид промоције, као туре за новинаре и блогере. Као и Студијске посете туристичких домаћих и страних новинара и туре за тур-оператере и рецептивне туристичке агенције.

- Винске туре:
 - креирање винских тура укључивањем винара и Краљевске винарије у програм посете Опленцу и музејима
 - понуда винских тура у време Опленачке бербе – интегрисање са делом програма манифестације
 - креирање кружних тура на нивоу дестинације Аранђеловац – Топола и регионална промоција тура
- Гастро туре и промотивни догађаји који
- Културно-историјске туре

За повећање препознатљивости и посета постојећу и понуду треба структурисати у туристичке производе за одређене групе туриста (Гастрономија са локалном храном и производима, манастири, културне тематске, винске туре....) Кружне туре могу бити хоризонтални потпорни производи који доприносе свим производима.

Развој ловног туризма од самог старта треба конципирати као интегрисани производ са сеоским и културним туризмом. У сезони лова ловци туристи бораве доста дуже (око 7 до 10 дана) што представља велику шансу за додатни развој сеоског туризма и укључивања понуде културног и винског туризма у понуду ловног за обогаћивање садржаја у време изван лова.

ПРИОРИТЕТНИ ПРОЈЕКТИ И АКТИВНОСТИ

- Повезивање пружалаца услуга (установе културе, уметници појединци, удружења жена/произвођача локалних производа, сеоска туристичка домаћинства
- Идентификација производа и услуга који су најспремнији за интегрисану понуду и пласман, повезивање и креирање обједињене промоције
- Едукације пружалаца услуга о интегрисаном производу и умрежавању и промоцији
- Организовање тематских тура за групе и индивидуалне посете
- Организовање тура и додатних програма у време манифестација
- Креирање програма и радионица за укључивања туриста у „живот локалаца“, нарочито у сеоским туристичким домаћинствима. У креирање овакве понуде потребно је укључити и удружења грађана која негују традиционалну културу

- едукације на теме српске и локалне кухиње кроз векове и јеловнике „краљевских оброка“ (нпр. „Terra Serbica“ – Monarch diner). У обуке је такође потребно укључити и локалне ресторани, како би се интегрисано усавршавала локална гастрономска понуда.

Мера 3.2. Креирање рута

Ова мера у првом програмском подразумева дефинисање рута на основу најразвијенијих туристичких производа (културни и вински туризам), атрактивности локалитета и степена спремности локалитета за комплетну услугу туристима (доступност и инфраструктурна опремљеност, комуникације, водичи, кустоси и др.). Креирање рута прати њихова промоција, највише путем дигиталних алата, као што је креирање интерактивних дигиталних мапа, виртуелних тура и путем дигиталног маркетинга преко друштвених мрежа.

Осим локалних рута, за Тополу је тематски могуће конципирати руте у сарадњи са општинама Рача и Аранђеловац на основу заједничког и повезаног историјског наслеђа. Постоји неформална међуопштинска иницијатива за руту „Путевима Карађорђа“ и потребно је формализовати сарадњу на конкретизацији и операционализацији овог производа.

Од локалних рута у плану је развој културне руте и винске руте „Пут вина Оплепац“.

ПРИОРИТЕТНЕ РУТЕ

1. КУЛТУРНА РУТА ОПЛЕНАЦ ТОПОЛА

Тип руте: За љубитеље културе и историје

Опис руте: Време потребно за обилазак садржаја 4ч 30мин.

Културна рута Оплепац Топола представља спој традиционалних вредности и историје 19. и 20. века.

Односи се на чланове краљевске породице Карађорђевић, са освртом на политичке и личне везе са породицом Обреновић.

План руте:

- Храм Светог Ђорђа, Маузолеј династије Карађорђевић
- Кућа краља Петра
- Виноградарева кућа
- Карађорђево градо
- Краљевска винарија – Краљев подрум

2. Рута: ВИНСКИ ПУТ ОПЛЕНАЦ

Тип: За љубитеље гастрономије

Опис руте: Време потребно за обилазак садржаја 13ч 30мин.

Упознавање са природним лепотама предела, традиције и гастрономије, као и са посебним карактеристикама винородног подручја Оплепацког виногорја.

Винарије у оквиру руте:

- Краљевска винарија – Краљев подрум
- Винарија ПИК Оплепац
- Винарија Александровић
- Винарија Арсенијевић
- Винарија ДеЛена
- Винарија Драганић
- Савић винарија
- Винарија Chateau Prince
- Винарија Змајевац

Локалну винску руту у средњорочној перспективи треба проширити на регионалном нивоу руту Шумадијског виногорја и покренути иницијативу од стране Туристичке организације Оплепац Топола и удружења винара Шумадије ка министарству за прикључење у Балканску руту вина - Iter Vitis Balkan.

3.3. Дигитализација промоције туристичке понуде

Туристички маркетинг се у последње време значајно променио и унутар економије искустава (experience economy) постао комплекснији. Променио се и укус посетилаца. Маркетинг (промоција) територије без јаког, атрактивног и целовитог концепта брендирања дестинације, не постиже очекиване ефекте. Дигитална промоција је на базичном нивоу или не постоји, а такође ни представљање на страним језицима.

Потребно је ангажовати стручне ресурсе на дигиталној промоцији и организованим дигиталним кампањама, које је потребно креирати у складу са циљним групама.

Међутим, не треба изгубити из вида да класичан начин промоције путем штампаног материјала и даље има своју сврху и своје кориснике, и потребно је правилно планирати и распоредити однос класичне и дигиталне кампање. У истраживању задовољства посетилаца, подједнако су даване препоруке и за бољу информисаност преко Интернета, али и за штампаним информативним и промотивним материјалима и то на више светских језика.

ПРИОРИТЕТНИ ПРОЈЕКТИ И АКТИВНОСТИ

- Организовање новинарских тура за промоцију туристичке понуде

- Израда дигиталних промотивних алата:
Увођење интерактивних и звучних табли и мултимедијалне презентације
- Пројекат: Интерактивне табле (2) на Опленцу и код Културног центра – културно-историјско наслеђе
- Пројекат: Израда интерактивних табли за комплекс код Визиторског центра едукативно-промотивне табле на тему виноградарства и винске културе и наслеђа
- Унапређење дигиталног маркетинга: анализа циљних група, истраживање задовољства и потреба посетилаца, креирање маркетиншких кампања у складу са одређеним циљним групама, модернизација дигиталних кампања

Посебан циљ 4: Брендмирање и ребрендмирање

Брендмирање је процес откривања, креирања, развоја и реализације идеја и концепта за (ре)структурисање идентитета дестинације, дефинисање њеног најјачег својства и духа места и истовремено изградње припадности дестинацији. Код брендмирања се стављамо у положај посетилаца и конкурентне дистинкције од конкуренције. Пет принципа успешног развоја и управљања дестинацијским брендом:

- Дистинктивност
- Аутентичност
- Памтљивост
- Заједничко креирање
- Територијални маркетинг

Туристичка организација Оплепац Топола ће у наредном периоду, применом ових принципа, усмерити снаге ка успешном развоју бренда Тополе као туристичке дестинације „за краљевски одмор до које се стиже путевима вина, историје и културе“.

Генерално, постојеће наслеђе династије Карађорђевић, материјално и нематеријално, није довољно искоришћено као симбол и у грађењу бренда Тополе као туристичке дестинације. У наредном периоду биће уложени напори у коришћење симбола историје у грађењу бренда савремене и атрактивне дестинације.

4.1. Креирање имица дестинације

Брендмирање је прича о нама - ко смо ми као дестинација; док се дестинацијски маркетинг бави начином комуницирања на циљим тржиштима о томе ко смо ми и зашто доћи код нас. Маркетинг и креирање имица представља дестинацијски бренд изван дестинације кроз одабране алате: веб-сајт, социјалне мреже, адвертисинг, сајмове, кампање. Ова мера укључује коришћење савремених алата и метода и интегрисање актуелних трендова у надоградњу постојећих и креирање нових производа.

ПРИОРИТЕТНИ ПРОЈЕКТИ И АКТИВНОСТИ

- Креирање имица „дестинације за краљевски одмор“
- Брендмирање Опленачког виногорја
- Креирање имица дестинације са савременом, атрактивном понудом и интерактивним алатима за услуге и презентовање
- Интегрисање савремених трендова у креирање нових производа и надоградњу постојећих производа, нпр. Успостављање хаба за интернет номаде
- Стимулисање развоја нових туристичких производа заснованих на традиционалним занатима, прехранбеним производима, уз развој локалних етикета и брендмирање.
- Стимулисање развоја нових туристичких производа заснованих на традиционалним занатима, прехранбеним производима, уз развој локалних етикета и брендмирање – едукације и промоција.

4.2. Дестинацијски маркетинг

Дестинацијски маркетинг се бави начином комуницирања на циљим тржиштима о томе ко смо ми и зашто доћи код нас.

Примарно тржиште тренутно обухвата углавном посетиоце из Београда и централне Србије – Шумадије, док је циљано примарно тржиште усмерено на целу Србију. Секундарно тржиште, тј. иностране земље тренутно обухвата земље из ширег региона, Словенија и Босна и Херцеговина. Забележене су и посете туриста из Француске, Немачке, Италије, Енглеске, САД, Израела и Јапана. Очекују се повећани доласци туриста из Кине и других земаља са којима постоји добра саобраћајна повезаност авионским превозом.

Терцијално тржиште обухвата глобално тржиште које се достиже посебно дигиталним путем и дигиталним маркетингом. За дигитални маркетинг, као и за класични неопходно је дефинисање и мапирање циљних група и њихових потреба и навика у комуникацији и током путовања и боравка на одређеној дестинацији.

ПРИОРИТЕТНИ ПРОЈЕКТИ И АКТИВНОСТИ

- Континуирано истраживање потреба, навика и задовољства туриста и посетилаца
- Анализа циљних група и тржишних сегмената
- Дигиталне базе туристичких производа, појединачних локалитета, атракција и садржаја
- Дигитални маркетинг туристичких производа

- Креирање интерактивних портала и оптимизација сајтова
- Креирање дигиталних мобилних апликација за андроид и ИОС уређаје

10. АНАЛИЗА И ПЛАН КОНКУРЕНТНОСТИ СА ПРЕДЛОГОМ КЉУЧНИХ ИНВЕСТИЦИОНИХ ПРОЈЕКТА

10.1. Тржишно позиционирање Тополе

Тржишно позиционирање истиче карактеристике дестинације по којима је она препознатљива на туристичком тржишту. Циљ позиционирања нам је да нас наши главни клијенти (тур-оператери и туристи) препознају као јединствену и различиту дестинацију од других конкурентних српских дестинација (нпр. Источна Србија, Западна Србија, Срем-Фрушка Гора), па и од конкурентних сличних дестинација у околним земљама.

Јединствене тржишне вредности дестинације

Неколико кључних специфичних вредности дестинације ће омогућити нов и поузданији маркетинг дестинације и дестинацијских производа. Јединствене тржишне вредности Тополе као туристичке дестинације које је диференцирају од других дестинација су:

- Краљевска династија Карађорђевић: приче које пише историја династије Карађорђевића дочаравају како се живело у прошлим временима, али нас уче и о развоју српске државе.
- Опленец, Црква Светог Ђорђа и Маузолеј - Маузолеј на Опленцу сврставају међу првих неколико у свету по површини и по техници којом је мозаик рађен
- Вино: традиција виниградарстав и производње вина, укључујући и Краљевску винарију, Топола се налази у Шумадијском виногорју и бројне су винарије које производе вина са географским пореклом од аутохтоних сорти (прокупац), а
- Храна и гостопримство - домаћа храна и рецепти, љубазност домаћинске куће.
- Природа и рурални пејзажи: виногради, Рудник, традиционална села

Полазећи од конкурентских предности Тополе као туристичке дестинације, а у складу са временском одредницом програма од 3 године и средњорочним планом општине Топола 2023-2025 (буџет општине и могућности екстерних извора финансирања), општина Топола дефинише приоритете плана конкурентности и капиталне инвестиције за улагање у туристичку инфраструктуру и инфраструктуру која је у директној вези са побољшање услова за развој туризма.

Конкурентне предности Тополе:

- Културно - историјско наслеђе
- Географско саобраћајни положај, на магистралном путу и на раскрсници путева Шумадије
- Шумадијско виногорје – вино и краљева винарија

Приоритети Плана конкурентности за програмски период 2023-2025. године

1. Доступност дестинације, кључних локалитета и манифестација
2. Повећање атрактивности културно-историјског идентита и наслеђа
3. Промоција туризма као могућности запошљавања и економског раста

10.2. Капиталне инвестиције

1) Изградња пешачке зоне улице Кнегиње Зорке

ПЗИ пројекат, издата грађевинска дозвола, вредност пројекта 25.000.000,00+ пдв.

Са измештањем инсталација и новом расветом вредност пројекта је око 70.000.000 рсд

2) Формирање градског језгра у старом центру Тополе

Изградња трга код Визиторског центра и павиљона Краљице Марије.

Партер и павиљон:

- Прва фаза – око 52.000.000,00 рсд
- Друга фаза – око 26.500.000,00 рсд
- Трећа фаза – око 40.500.000,00 рсд
- Четврта фаза – око 33.000.000,00 рсд

Пројекат за измештање инсталација постоји.

- Извођење радова на измештању инсталација – око 22.000.000,00 рсд

Нерешени имовинско правни односи. Решавање је у току.

- Извођење радова на изградњи улице и паркинга – око 16.000.000,00 рсд

3) Реконструкција главне саобраћајнице Булевар Краља Александра

Укупна вредност извођења радова према пројекту је око 113.000.000,00 рсд.

Урађена пројектно-техничка документација.

Пројекат се реализује у фазама. Пројекат финансира Министарство грађевине, саобраћаја и инфраструктуре.

4) Реконструкција Краљевске винарије - Реконструкција, адаптација, санација и ревитализација

Објекат 1 – Задужбина краља Петра I Карађорђевића – Комплекс Краљеве винарије – Краљев подрум По2+По1+Пр, кат. парцела бр. 648/1 К.О Божурња.

Објекат 2 – Задужбина краља Петра I Карађорђевића – Комплекс Краљеве винарије – Административна зграда По+Пр, кат. парцела бр. 648/1 К.О Божурња.

Укупна вредност пројекта 128.652.886,00 рсд

Табела 20. Табеларни приказ капиталних инвестиција у области туристичке инфраструктуре

ПРОЈЕКАТ	НОСИЛАЦ ПРОЈЕКТА/ Партнер	ВРЕДНОСТ ПРОЈЕКТА у РСД	ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА	РОК ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ
Изградња пешачке зоне улице Кнегиње Зорке	Локална самоуправа	25.000.000,00 + пдв 70.000.000,00	Буџет општине	2025.
Изградња трга код визиторског центра и павиљона Краљице Марије, Почетак 1. фазе	Локална самоуправа/ Туристичка организација	52.000.000,00	Буџет општине и донатори	2025.
Реконструкција главне саобраћајнице Булевар Краља Александра	Локална самоуправа	113.000.000,00	Министарство грађевине, саобраћаја и инфраструктуре	2025.
Реконструкција Краљевске винарије	Локална самоуправа/ Задужбина	128.652.886,00	Донаторска средства	2025.

11. АКЦИОНИ ПЛАН реализације Програма развоја туризма за период 2023-2025.

Циљ	Мере	Активности/ Пројекти	Рок и носилац/ партнер	Индикатори	Извори финансирања
1. Развити туристичку инфраструктуру и супраструктуру	1.1 Развој туристичке инфраструктуре – саобраћајнице и сигнализација	<p>Пројекат: Израда и постављање најмање 30 нових појединачних табли туристичке сигнализације и 15 великих збирних</p> <p>Изградња пешачке зоне улице Кнегиње Зорке - прва пешачка улица у Тополи.</p> <p>Формирање градског језгра у старом центру Тополе – Изградња трга код визиторског центра и павиљона Краљице Марије</p> <p>Реконструкција главне саобраћајнице Булевар Краља Александра</p> <p>Постављање елемената урбаног мобилијара дуж Краљевске авеније (осликане клупе, информативне табле, покретне изложбе, фонтана...)</p>	<p>2025.</p> <p>Локална самоуправа/ Туристичка организација</p> <p>Разматрање у наредном средњорочном плану општине Топола</p> <p>Разматрање у наредном средњорочном плану општине Топола</p> <p>Дугорочни план</p>	<p>Постављено 30 појединачних и 15 збирних табли турист. сигнализације</p> <p>Завршена пешачка зона улице Кнегиње Зорке</p> <p>Изграђен трг код визит. центра и павиљон Краљице Марије</p> <p>Реконструисана главна саобраћајница Булевара Краља Александра</p>	Буџет општине Топола, буџет РС, донатори

		<p>Пројекат: Изградња и сигнализација бициклическе стазе - из правца Арнђеловца дуж магистралних путева према Крагујевцу у дужини од 20,5км.</p> <p>Успостављање трасе бициклическе руте, дуж државног пута 1. реда М23 (улагање у сигнализацију, паркинге, опремање, сервисирање и сл). Укључивање у бициклически коридор ради успостављања међурегионалне везе са прикључком.</p>			
	1.2 Заштита културног наслеђа – реконструкција и валоризација	<p>Реконструкција Краљевске винарије</p> <p>Реконструкција објекта Даринке Радовић, Рајковац</p> <p>Мапирање и анализа стања споменика крајпуташи</p> <p>Реконструкција оштећених споменика</p> <p>Подизање нових споменика: краљу Александру, кнезу Александру као</p>	<p>2025.</p> <p>ЛС, Туристичка организација, завод за заштиту споменика културе</p> <p>Разматрање у наредном средњорочном плану општине Топола</p>	<p>Реконструисана Краљевска винарија</p> <p>Реконструисан објекат Даринке Радовић</p> <p>Почетак мапирања споменика</p>	<p>Буџет општине Топола, буџет РС, донатори</p>

		једном од највећих градитеља Тополе, Мајору Радовићу, Мајору Томићу Израда урбанистичких планова који ће ближе дефинисати зоне заштите, услове градње, уређења и заштите као и мере унапређења у циљу презентације културно историјских вредности и активног укључења добра у туристичку понуду општине.			
	1.3 Мапирање и анализа стања градитељског наслеђа	Процена стања јавних чесми Мапирање цркви и амбијеталних целина у сеоским срединама Реконструкција 1 дома културе	2025. Разматрање за наредни средњорочни план општине Топола		Буџет општине Топола, буџет РС, донатори
2. Управљање одрживим туризмом	2.1 Успостављање механизма за праћење индикатора одрживог туризма	Успостављање механизма и алата за управљање пројектима у области туризма: планирање, имплементација, праћење и евалуација; Укључивање интересних група из	2025. и континуирано	Постављене основе за механизам за праћење пројеката, праћење потреба и навика туриста, система услуга за туристе Спроведено најмање једно истраживање – анкета туриста ТО укључена у рад ДМО за Шумадију и Поморавље –	Буџет општине и донатори

		<p>јавног, приватног и цивилног сектора у процесе планирања, имплементације и евалуације програма, пројеката и активности развоја туризма;</p> <p>Формирање туристичке базе података која садржи демографске, социолошке, географске и особине стила живота корисника услуга у туризму;</p> <p>Развој система услуга за туристе пре, за време и после посете – информисање, креирање понуде и услуга, продаја, достава и др;</p> <p>Спровођење истраживања у циљу откривања понашања и сатисфакције корисника услуга;</p> <p>Развој централног резервационог система за комплетну туристичку понуду у оквиру културног туризма (музеји, манифестације, тематске руте, културни програм...), рурални и вински</p>		<p>управни одбор</p>	
--	--	--	--	----------------------	--

		<p>туризам, кружне туре;</p> <p>Укључивање у рад ДМО за Шумадију и Поморавље, заједничко истраживање тржишта, планирање реализација и евалуација пројеката</p> <p>Постављање индикатора одрживости, праћење индикатора, планирање и спровођење корективних мера;</p> <p>Субвенције за подршку руралном развоју за категоризацију СТД и домаћу радиност;</p> <p>Мапирање и промоција инвестиционих локација у сектору туризма</p>			
	2.2 Развој међуопштинске сарадње и развој дестинације	<p>Сарадња на развоју дестинације Аранђеловац и Топола:</p> <p>Израда програма развоја туризма за дестинацију Аранђеловац и Топола;</p> <p>Формализација постојеће</p>	2025. и континуирано	<p>Усвојен програм развоја туризма дестинације Аранђеловац и Топола</p> <p>Идентификован најмање 1 међуопштински инвестициони пројекат</p> <p>Дефинисана најмање 1 међуопштинска тематска рута – „Путевима Карађорђа“</p>	Буџет општине

		<p>међуопштинске сарадње и планирање интегрисаних територијалних инвестиција у циљу развоја и унапређења конкурентности дестинације;</p> <p>Дефинисање интегрисане туристичке понуде, тематских рута и обједињена промоција</p>			
	<p>2.3 Унапређење људских ресурса - едукације</p>	<p>Обука за запослене у ЛТО, ЛС и сараднике на пољу туризма на теме маркетинг и менаџмент у туризму, савремени трендови и стандарди и сл;</p> <p>Информисање, семинари и едукације на теме одрживог туризма и критеријума Глобалног савета за одрживи туризам;</p> <p>Обука за запослене у ресторатерству, хотелијерству, СТД и домаћу радиност:</p> <p>Креирање додатне вредности за пољопривредне производе;</p> <p>Едукације угоститеља о трендовима у</p>	<p>До 2025. и континуирано</p>	<p>Реализована најмање 1 обука</p> <p>Реализоване најмање 3 обуке за запослене у ресторанима, хотелијерству;</p> <p>Реализована најмање 1 обука за сеоска туристичка домаћинства;</p> <p>Едуковани сви корисници система еТуриста о процедурама и коришћењу портала.</p>	<p>Буџет општине и донатори</p>

		<p>угоститељству;</p> <p>Обука за интерпретацију наслеђа „Storytelling” model - “living history” и „living heritage”;</p> <p>Обука и укључивање аниматора;</p> <p>Едукација о руралном туризму оних који почињу и оних који се већ баве овом врстом туризма;</p> <p>Мотивисање и едукација за категоризацију смештаја код ресторана и других пружалаца услуге смештаја, као што су куће, апартмани и собе;</p> <p>Континуирана едукација нових корисника централног информационог система еТуриста</p>			
3 Развој и промоција интегрисаног туристичког производа	3.1 Увезивање понуде и промоција кроз туре	<p>Увезивање производа кроз туре:</p> <p>- Винске туре:</p> <p>укључивање винарија у програм посете Опленцу и музејима;</p> <p>понуда винских тура у време Опленачке</p>	2025. и континуирано	<p>Креирано најмање 3 програма тура које увезују сеоски, културни и вински туризам;</p> <p>Едуковани и мотивисани домаћини сеоских туристичких домаћинстава (најмање 3) за интегрисање понуде традиционалних заната,</p>	Буџет општине, буџет РС и донатори

		<p>бербе – интегрисање са делом програма манифестације;</p> <p>креирање кружних тура на нивоу дестинације Аранђеловац – Топола и регионална промоција тура;</p> <p>Гастро туре и промотивни догађаји: сеоски туризам, традиционални занати, традиц. јела и локални производи;</p> <p>- Промовисање ловства и интегрисање туристичких производа ловни туризам, сеоски и културни туризам и активни одмор</p>	Средњорочни план	<p>рукотворина и кухиње у понуду;</p> <p>Успостављени програми сарадње између СТД, угоститеља, ТО и установа културе.</p>	
	3.2 Креирање рута	<p>- Креирање рута, сигнализација и промоција путем дигиталних маркетиншких алата</p> <p>1. Културна рута Опленац Топола</p> <p>2. Винска рута Пут вина Опленац</p> <p>- Покретање</p>	До 2025. и континуирано	<p>Креиране најмање 2 локалне руте</p> <p>Креиран промотивни материјал за 2 локалне руте (дигитално и аналогно)</p> <p>Креирана међуопштинска рута „Путевима Карађорђа“</p> <p>Средњорочно:</p> <p>Покренута иницијатива за Балканску руту – Туристичка организација и Удружење</p>	Буџет општине, буџет РС, донатори

		<p>иницијативе за прикључење винске руте Пут Опленца у Балканску руту вина - Iter Vitis Balkan).</p> <p>- креирање тематске руте са општинама Рача и Аранђеловац „Путеви Карађорђа“</p>		<p>винара Шумадије ка Министарству</p> <p>Израђени пројекти сигнализације рута</p> <p>Комплетирана сигнализација рута</p>	
	3.3 Дигитализација туристичке понуде и промоције	<p>Израда дигиталних промотивних алата:</p> <p>- Увођење интерактивних и звучних табли и мултимедијалне презентације</p> <p>- Пројекат: Интерактивне табле (2) на Опленцу и код Културног центра – културно-историјско наслеђе</p> <p>- Пројекат: Израда интерактивних табли за комплекс код Визиторског центра едукативно-промотивне табле на тему виноградарства и винске културе и</p>	2025. и континуирано	<p>Израђен и функционалан 1 интерактивни портал – презентација културног наслеђа до 2025.</p> <p>Постављене најмање 2 интерактивне табле до 2025.</p> <p>Унапређена презентација понуде ловачких удружења на веб сајту ТО и ловачког удружења Јелен до 2025.</p> <p>Обављено 1 истраживање задовољства туриста и анализа циљних група до 2025.</p>	Буџет општине, буџет РС и донатори

		<p>наслеђа</p> <ul style="list-style-type: none"> - Диг. промоција ловног туризма <p>Унапређење дигит. маркетинга:</p> <ul style="list-style-type: none"> - анализа циљних група, - истраживање задовољства и потреба посетилаца, - креирање маркетиншких кампања у складу са одређеним циљним групама 			
4 Брендирање и ребрендирање	4.1 Креирање имица дестинације	<ul style="list-style-type: none"> - Креирање имица „дестинације за краљевски одмор“ и промоција - Брендирање Опленачког виногорја - Стимулисање развоја нових туристичких производа заснованих на традиционалним занатима, прехранбеним производима, уз развој локалних етикета и брендирање. <p>Интегрисање савременух трендова</p>	2025. и континуирано	<p>Формиран тим за рад на грађењу бренда</p> <p>Укључене интересне групе и удружења, нарочито млади и креативни људи</p>	Буџет општине, буџет РС и донатори

		у креирање нових производа и надоградњу постојећих производа, нпр. Успостављање хаба за интернет номаде			
	4.2 Дестинацијски маркетинг	<p>Дигиталне кампање за туристичке производе и манифестације</p> <p>Креирање интерактивних портала и оптимизација сајтова</p> <p>Креирање дигиталних мобилних апликација за андроид и ИОС уређаје</p> <p>Израда дигиталног и аналогног промо материјала за специфичне циљне групе</p>	2025. и континуирано	<p>SEO – реализована оптимизација сајтова и портала до 2025.</p> <p>Дизајнирани промотивни материјали за најмање два производа и циљне групе – дигитални и штампани до 2025.</p>	Буџет општине и донатори (ЕУ и други фондови)

12. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Иако је Топола увршћена у приоритетне туристичке дестинације Србије, туризам у Тополи се налази у фази стагнације са производима који нису више довољно атрактивни и данас се не могу такмичити са конкурентним производима или дестинацијама на страним тржиштима.

Стога је приоритетно радити на повећању атрактивности постојећих локалитета и понуде, осавремењивању и обogaћивању понуде пратећим садржајима и унапређењем промоције, како алата за промоцију тако и прилагођавањем специфичним циљним групама.

Потребно је улагање у знање, иновативност, дигитализацију и компетентности кључних кадрова у туризму у циљу превазилажења конкурентских дестинација у Србији и региону.

Други приоритет је брендирање и циљана промоција. Брендирање Тополе као туристичке дестинације је процес откривања, креирања, развоја и реализације идеја и концепта за структурисање идентитета дестинације, дефинисање њеног најјачег својства и „духа места“ и истовремено изградње припадности дестинацији. Симбол краљевске династије Карађорђевић је могуће много више користити у креирању и промоцији интегрисаног производа и Тополе као „дестинације за краљевски одмор“.

Постојећа понуда, поред тога, није довољно обједињена у интегрисан и јединствен туристички производ. Највише потенцијала за креирање интегрисаног туристичког производа има рурални, културни и вински туризам уз интензивно интегрисање локалних производа, нарочито гастрономије, као дела културног наслеђа.

Трендови се мењају набоље и покрећу се нове иницијативе у области дигитализације и презентације понуде, заштите наслеђа, сеоског и винског туризма, паралелно са недавним развојем основне и туристичке инфраструктуре.

Активно учешће у раду дестинацијске менаџмент организације за макро дестинацију Шумадија и Поморавље и повезивање са општином Аранђеловац у циљу развоја дестинације Аранђеловац и Топола отвара нову перспективу у развоју одрживог туризма и грађење конкурентности на домаћем и страном тржишту.

Упоредо са активностима међуопштинске и регионалне сарадње (пројеката) и инвестицијама у инфраструктуру и супраструктуру, неопходно је радити на унапређењу унутрашњег система управљања и успостављања механизма за праћење индикатора одрживог туризма. Систем управљања туризмом треба бити заснован на сарадњи јавног, приватног и цивилног сектора општине Топола, као и јачој сарадњи институција у решавању кључних изазова туризма.

13. Попис табела и графикана

Табела 1. Општи подаци, Топола 2022. године

Табела 2. Полна и старосна структура становништва према попису 2022. године

Табела 3. Запосленост у општини Топола, према општини рада, 2018-2022.

Табела 4. Структура незапослених лица, 2018-2022.

Табела 5. Значајни туристички локалитети

Табела 6. Анализа перформанси дестинације Аранђеловац и Топола

Табела 7. Кључни показатељи туристичког промета за период 2018-2022. године

Табела 8. Укупан број објеката према всти са укупним смештајним капацитетима 2023.

Табела 9. Ресторани на територији општине Топола, 2023. године

Табела 10. Културни туризам општине Топола – циљне групе и понуда

Табела 11. Рурални туризам општине Топола – циљне групе и понуда

Табела 12. Туристичке и културне манифестације општине Топола

Табела 13. Манифестациони туризам општине Топола – циљне групе и понуда

Табела 14. Вински туризам општине Топола – циљне групе и понуда

Табела 15. Ловни туризам општине Топола – циљне групе и понуда

Табела 16. Циљне групе

Табела 17. Циљна тржишта дестинације Топола

Табела 18. Приоритетни циљ и мере из Плана развоја општине Топола 2021-2031.

Табела 19. Индикатори приоритетног циља 2.1. из Плана развоја општине Топола

Табела 20. Табеларни приказ капиталних инвестиција у области туристичке инфраструктуре

14. Коришћена литература и извори података

- 1) Стратегија развоја туризма Републике Србије за период 2016 – 2025.
- 2) План развоја општине Топола 2021-2031.
- 3) Програм развоја туризма општине Топола 2017-2021.
- 4) Просторни план општине Топола - Прва измена и допуна просторног плана општине Топола (Службени гласник СО Топола 16/2023).

- 5) Стратешки мастер план одрживог развоја планине Рудник од 2014. до 2024. године
- 6) Стратегијски маркетинг план туризма Републике Србије до 2025. године
- 7) Програм развоја туризма Шумадије и Поморавља са планом развоја туристичких производа:
https://drive.google.com/file/d/1ZIzHC1dm-x8_DpU1FHmc_WIJaSh56DJd/view?pli=1
- 8) Пројекат транснационалне сарадње „Интегрисане стратегије спорог, зеленог и здравог туризма“ – INSiGHTS
- 9) Закон о туризму Републике Србије

15. ОБЈАВЉИВАЊЕ И СТУПАЊЕ НА СНАГУ

На основу члана 12. Закона о туризму („Службени гласник Републике Србије“, број 17/2019), члана 32. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“ бр. 129/2007 и 83/2014 – др.закон, 101/16 и 47/18), члана 15. Статута општине Топола (“Службени гласник СО Топола”, број 2/2019), а у складу са Стратегијом развоја туризма Републике Србије за период од 2016. до 2025. године Скупштина општине Топола на седници одржаној _____, 2023. године доноси Одлуку о усвајању Програма развоја туризма општине Топола за период 2023 - 2025. године

Чланом 15. Статута општине Топола дефинисано је да „ Општина, преко својих органа, у складу са Уставом и законом 1) доноси статут, буџет и завршни рачун, просторни и урбанистички план и план развоја Општине, као и стратешке планове и програме локалног економског развоја;... 6) стара се о развоју и унапређењу туризма, занатства, угоститељства и трговине“

Чланом 12. Закона о туризму („Службени гласник Републике Србије“, број 17/2019) прописано је да аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, у оквиру својих надлежности утврђених законом којим се уређује локална самоуправа и посебним законом, доносе програм развоја туризма. Програм се доставља Министарству надлежном за туризам на претходно мишљење.

Програм развоја туризма представља кључан плански документ за позиционирање општине Топола на туристичкој мапи Србије и других циљних тржишта, као и локалног туристичког сектора као важне привредне гране.

Приликом израде Програма развоја туризма општине Топола разматрани су постојећи национални и локални развојни документи. Кључни документи чији су налази коришћени као смернице за израду Програма су: Стратегија развоја туризма Републике Србије 2016-2025.године, План развоја општине Топола за период 2021-2031, Програм развоја туризма општине Топола 2017-2021, Стратегија пољопривреде и руралног развоја 2017-2027, Просторни план општине Топола – Прва измена и допуна Просторног плана општине Топола, Стратешки мастер план одрживог развоја планине Рудник од 2014. до 2024. године и Стратегијски маркетинг план туризма Републике Србије до 2025. године.

У складу са процедурама локалне самоуправе, нацрт документа се ставља на јавни увид у трајању од десет дана.

Документ ступа на снагу осам дана након објављивања у Службеном гласнику општине Топола.

16. Прилози

1. Упитник за Програм развоја туризма
<https://docs.google.com/forms/d/1guWU4C-RKd0DnEsyFqa6SQeI0WjEZg8EuQxYEanBDsk/edit>
2. Аналитика Упитника за Програм развоја туризма
3. Истраживање задовољства туриста на територији општине Топола, 2018. год.


Република Србија
МИНИСТАРСТВО ТУРИЗМА И
ОМЛАДИНЕ
Сектор за туризам
Број: 332-02-472/2023-03
Датум: 01.11.2023. године
Београд



ОПШТИНА ТОПОЛА
Канцеларија за локални економски развој

Господин Милан Вукићевић

Предмет: Мишљење на „Програма развоја туризма општине Топола за период од 2023. до 2025“

Веза: Ваш електронски допис од 31. октобра 2023. године

Поштовани,

Обавештавамо Вас да се Сектор за туризам Министарства туризма и омладине упознао са садржајем документа „Програм развоја туризма општине Топола за период 2023-2025“ који нам је достављен ради давања мишљења на исти.

С тим у вези, констатовано је да је садржај истог усаглашен са одредбама Правилника о садржини и начину израде програма развоја туризма („Службени гласник РС“, број 86 од 19. јуна 2020).

Имајући у виду горе наведено, Сектор за туризам Министарства туризма и омладине нема примедби ни додатних сугестија.

С поштовањем,



-2-

На основу члана 86. став 4. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“ број 129/2007, 83/20014-други закон, 101/2016-други закон, 47/2018 и 111/2021-др.закон) и члана 67. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“ број 2/2019), члана 60. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“ број 15/2016 и 88/2019), Уредбе о утврђивању елемената годишњег програма пословања за 2024. годину, односно трогодишњег програма пословања за период 2024-2026. године јавних предузећа и других облика организовања који обављају делатност од општег интереса („Службени гласник РС“ број 89/2023 и 104/2023), члана 67. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“ бр. 2/2019), члана 3. и 36. Пословника о раду Привременог органа („Службени гласник СО Топола“ број 34/2023) и Одлуке о буџету општине Топола за 2023. годину („Службени гласник СО Топола“ број 17/2022, 16/2023, 24/2023 и 35/2023) и

Привремени орган општине Топола, на седници одржаној дана 5.12.2023. године, донео је

ОДЛУКУ
о смерницама за израду Годишњег програма пословања
за 2024. годину
ЈКСП „Топола“ из Тополе

Члан 1

У годишњем програму пословања за 2024. годину, укупни расходи запослених, односно маса за исплату зарада запослених у ЈКСП „Топола“, ово јавно комунално предузеће може да планира са растомод највише 17,8 % у односу на масу планирану за 2023. годину, под условом да после тог увећања масе, просечна планирана зарада старозапослених и новозапослених у 2024. години, у односу на просечну зараду из 2023. године, није повећана за више од процентуалног увећања минималне цене рада у Републици Србији од 17,8%.

Члан 2

Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а биће објављена у „Службеном гласнику СО Топола“.

Образложење

Уредбом о измени и допуни уредбе о утврђивању елемената годишњег програма пословања за 2024. годину, односно трогодишњег програма пословања за период 2024-2026. године јавних предузећа и других облика организовања који обављају делатност од општег интереса, број 110-11503/2023-1 од 23.11.2023. године, предвиђено је да јединица локалне самоуправе, предложи јавним предузећима и друге смернице, које су од значаја за њихово пословање, односно другарчије смернице у погледу расхода за зараде запослених, с тим да се просечна зарада старозапослених и ново запослених не може увећати више од процентуалног увећања минималне цене рада.

Имајући у виду увећање минималне цене рада за 17,8%, остваривање права запослених, као и постојећи просек зарада у једином јавном предузећу у општини Топола, предложена је смерница, као у диспозитиву ове одлуке, којом се избегава угрожавање исплате минималних зарада, права и материјалног статуса запослених.

ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-862/2023-05-I

Дана: 5.12.2023. године

ПРЕДСЕДНИК

ПРИВРЕМЕНОГ ОРГАНА

Драган Јовановић, с.р.

-3-

На основу члана 32. став 1. тачка 8. и 86. став 4. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, број 129/2007, 83/2014-др. закон, 101/2016, 47/2018 и 111/2021), члана 40. став 1. тачка 9. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број 2/2019), члана 3. и 36. Пословника о раду Привременог органа општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број 34/2023),

Привремени орган општине Топола, на седници одржаној дана 20.11.2023. године, донео је

О Д Л У К У

о отпису потраживања

- I. Отписује се потраживање општине Топола према ЈКСП „Топола“ из Тополе у износу од 314.250,00 динара по фактури број 167/2020 од 23.12.2020. године.
- II. Овлашћује се председник Привременог органа да у поступку реализације ове Одлуке спроведе све потребне правне радње и потпише сва потребна акта.
- III. Ову Одлуку објавити у „Службеном гласник СО Топола“.

Образложење

Дана 17.11.2023. године, ЈКСП „Топола“ Топола обратио се захтевом Привременом органу општине Топола за отпис потраживања, који је заведен на писарници Општинске управе под бројем 401-648/2023-05-I.

На основу закључка Општинског већа општине Топола број 020-372/2020-05-III од 17.12.2020. године, одлучено је да се на име трошкова по Пресуди Привредног суда у Крагујевцу П.191/2017 од 24.01.2019. године, уплати на рачун општине Топола износ од 634.250,00 динара. ЈКСП „Топола“ је дана 29.12.2020. године, исплатио део по предметном рачуну у износу од 320.000,00 динара. Преостали износ по предметном рачуну је 314.250,00 динара.

Обзиром да је ЈКСП „Топола“ Топола у процесу консолидације, Привремени орган општине Топола, одлучио је као у диспозитиву ове Одлуке.

ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН

ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 401-648/2023-05-I

Датум: 20.11.2023. године

ПРЕДСЕДНИК

ПРИВРЕМЕНОГ ОРГАНА

Драган Јовановић, с.р.

-4-

На основу члана 86. став 4. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“ број 129/2007, 83/20014-други закон, 101/2016-други закон, 47/2018 и 111/2021-др.закон) и члана 67. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“ број 2/2019) и члана 3. и 36. Пословника о раду Привременог органа („Службени гласник СО Топола“ број 34/2023),

Привремени орган општине Топола, на седници одржаној дана **28.11.2023. године** донео је

ОДЛУКУ

о прихватању преноса права јавне својине над покретним стварима

1. Привремени орган општине Топола је сагласан да се у својину општине Топола пренесе из јавне својине Републике Србије право над покретним стварима које чине 20 лаптоп рачунара марке HP 250 G7, са пратећом опремом, коју чини миш, пуњач и торба.

2. Председник општине Топола је својим потписом оверио примопредајни записник којим се преноси право јавне својине из тачке 1. ове Одлуке.

3. Након достављања акта виших нивоа власти о испуњености услова за укњижење, Општина Топола ће извршити укњижење рачунарске опреме у књизи основних средстава.

4. Саставни део ове Одлуке је Записник о извршеној примопредаји рачунарске опреме број 401-273/2023-05-II од 10.07.2023. године (код Министарства државне управе и локалне самоуправе број I-130-401-01-29-0001/2023 од 10.07.2023. године) и попуњени образац ПФЕ.

5. Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику СО Топола“.

Образложење

Министарство државне управе и локалне самоуправе Републике Србије доставило је рачунарску опрему Општини Топола за потребе унапређења рада кроз повећање ефикасности, делотворности и

економичности рада и поједностављења поступака и процедура, што ће даље омогућити смањење административног оптерећења, уштеде времена и новца, као и функционисање управе као сервиса грађана.

У складу са наведеним, донета је одлука као у диспозитиву.

ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-858/2023-05-I

Дана: 28.11.2023. године

ПРЕДСЕДНИК

ПРИВРЕМЕНОГ ОРГАНА

Драган Јовановић, с.р.

-5-

На основу члана 46. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС“, број 129/2007, 83/2014-др.закон, 101/2016-др.закон, 47/2018 и 111/2021), члана 60. Статута општине Топола („Сл. гласник СО Топола“, број 2/2019), члана 10. и 17. Одлуке о општинском већу општине Топола („Сл. гласник СО Топола“, број 3/2019 и 5/2019-исправка), члана 31. Пословника Општинског већа општине Топола („Сл. гласник СО Топола“, број 5/2019), члана 19. став 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Сл. Гласник РС“, бр. 41/2009, 53/2010, 101/2011, 32/2013 - одлука УС, 55/2014, 96/2015 - др. закон, 9/2016 - одлука УС, 24/2018, 41/2018, 41/2018 - др. закон, 87/2018, 23/2019 и 128/2020 - др. закон), на предлог Савета за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима на територији општине Топола,

Општинско веће општине Топола на седници одржаној дана 13.10.2023. године, доноси

ПРВУ ИЗМЕНУ ПРОГРАМА

за рад Савета за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима на територији општине Топола за 2023. годину

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Програмом за рад Савета за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима на територији општине Топола за 2023. годину (у даљем тексту: Програм) утврђују се циљеви, мере и активности у оквиру кључних области рада, рокови, финансијска средства и одговорни субјекти за спровођење истих, предвиђени законским и подзаконским прописима о безбедности саобраћаја на путевима у циљу унапређења безбедности саобраћаја на путевима.

Члан 2.

У складу са чланом 17, 18. и 19. Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Сл. Гласник РС“, бр. 41/2009, 53/2010, 101/2011, 32/2013 - одлука УС, 55/2014, 96/2015 - др. закон, 9/2016 - одлука УС, 24/2018, 41/2018, 41/2018 - др. закон, 87/2018, 23/2019 и 128/2020 - др. закон), средства за реализацију Програма биће предвиђена Одлуком о буџету локалне самоуправе Топола за 2023. годину у висини од 8.912.887,00 динара, од чега 8.912.887,00 динара од наплаћених новчаних казни за прекршаје и привредне преступе предвиђене прописима о безбедности саобраћаја на путевима, 0,00 динара из буџета јединице локалне самоуправе, 0,00 динара од поклона или прилога покровитеља датих јединици локалне самоуправе, 0,00 динара на основу осталих прихода, и биће усмерена на спровођење мера и активности у оквиру кључних области рада које представљају саставни део овог Програма.

Члан 3.

Коришћење наведених средстава из члана 2. овог Програма биће засновано на принципу финансирања програмских задатака из реалних извора и у динамици која обезбеђује реализацију расхода по утврђеним приоритетима Савета за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима на територији општине Топола до нивоа реализованих прихода.

Члан 4.

Уколико се приходи не остваре у планираном износу, планиране активности реализују се према степену приоритета које одреди Савет за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима на територији општине Топола.

Члан 5.

У складу са чланом 9. ставом 2. тачком 15. Закона о безбедности саобраћаја на путевима и чланом 30. Правилника о раду савета за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима („Сл. гласник РС“, бр. 8/2020) координатор доставља Програм Агенцији на сагласност путем ИСА апликације (уколико Агенција за безбедност саобраћаја не да другачије инструкције).

II РЕАЛИЗАЦИЈА МЕРА И РАСПОДЕЛА СРЕДСТАВА

Члан 6.

Средства за реализацију дефинисана у члану 2. Програма, сходно одредбама Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Сл. Гласник РС“, бр. 41/2009, 53/2010, 101/2011, 32/2013 - одлука УС, 55/2014, 96/2015 - др. закон, 9/2016 - одлука УС, 24/2018, 41/2018, 41/2018 - др. закон, 87/2018, 23/2019 и 128/2020 - др. закон) и Правилника о раду савета за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима („Сл. Гласник РС“, бр. 8/2020), користиће се за мере и активности описане у табелама.

Област рада: Унапређење саобраћајне инфраструктуре						
Р. бр.	Мера	Активност	Рокови	Финансијска средства	Извори финансирања (*)	Одговорни субјекти
1.	Извођење радова по Пројекту саобраћаја и саобраћајне сигнализације уређења зоне школе у насељу Овсиште у зони издвојеног одељења ОШ „Карађорђе“ Топола	Извођење радова по Пројекту	Септембар-Децембар	790.000,00	НК	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности, Одељење за инспекцијске послове и инвестиције Одељење за комуналне делатности, грађевинско-урбанистичке, имовинско-правне и послове евиденције и управљања имовином
2.	Извођење радова по Пројекту саобраћаја и саобраћајне сигнализације уређења зоне школе у насељу Белосавци у зони ОШ „Сестре Радовић“ Белосавци	Извођење радова по Пројекту	Септембар-Децембар	1.580.000,00	НК	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности, Одељење за инспекцијске послове и инвестиције Одељење за

						комуналне делатности, грађевинско-урбанистичке, имовинско-правне и послове евиденције и управљања имовином
3.	Извођење радова по Пројекту саобраћаја и саобраћајне сигнализације постављања техничких средстава за успоравање саобраћаја у зоне средње школе „Краљ Петар I“ у Турђевданској улици у Тополи	Извођење радова по Пројекту	Септембар-Децембар	700.000,00	НК	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности, Одељење за инспекцијске послове и инвестиције Одељење за комуналне делатности, грађевинско-урбанистичке, имовинско-правне и послове евиденције и управљања имовином
4.	Извођење радова по Пројекту саобраћаја и саобраћајне сигнализације постављања техничких средстава за успоравање саобраћаја и вертикалне сигнализације за означавање зоне школе на општинском путу Л-8 у зони издвојеног одељења О.Ш. „Милан	Извођење радова по Пројекту	Септембар-Децембар	600.000,00	НК	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности, Одељење за

	Благојевић“ Наталинци у МЗ Горович					инспекцијске послове и инвестиције Одељење за комуналне делатности, грађевинско-урбанистичке, имовинско-правне и послове евиденције и управљања имовином
5.	Извођење радова по Пројекту саобраћаја и саобраћајне сигнализације постављања техничких средстава за успоравање саобраћаја и вертикалне сигнализације за означавање зоне школе на путевима у зони издвојеног одељења О.Ш. „Милан Благојевић“ Наталинци у МЗ Клока	Извођење радова по Пројекту	Септембар-Децембар	700.000,00	НК	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности, Одељење за инспекцијске послове и инвестиције Одељење за комуналне делатности, грађевинско-урбанистичке, имовинско-правне и послове евиденције и управљања имовином
6.	Услуга стручног надзора над извођењем радова радова по	Стручни надзор над извођењем радова	Септембар-Децембар	86.443,50	НК	Одељење за буџет, финансије,

	пројектима саобраћаја и саобраћајне сигнализације у зони школе у МЗ Клока и МЗ Горович					привреду и друштвене делатности, Одељење за инспекцијске послове и инвестиције
--	--	--	--	--	--	---

***-користити скраћенице: за наплаћене новчане казне за прекршаје –НК, из буџета јединице локалне самоуправе – БЈЛС, поклони или прилози покровитеља – ППК, остали приходи – ОП**

Област рада: Рад савета						
Р. бр.	Мера	Активност	Рокови	Финансијска средства	Извори финансирања (*)	Одговорни субјекти
1.	Накнада за рад члановима савета (Присуство и учешће на седницама и раду Савета)	Присуство и учешће на седницама и раду Савета	Јануар - Децембар	30.000,00	НК	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности, Одељење за инспекцијске послове и инвестиције
2.	Рад координатора - члана савета	Кореспонденција са агенцијом за безбедност саобраћаја, израда извештаја, предлога програма, записника, позива и др.	Јануар - Децембар	128.676,00	НК	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности, Одељење за инспекцијске послове и инвестиције

3.	Учешће чланова савета на стручним скуповима из области безбедности саобраћаја	Учешће чланова савета на стручним скуповима	Јануар-Децембар	97.767,50	НК	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности, Одељење за инспекцијске послове и инвестиције
4.	Трошкови набавке основних средстава за рад Савета	Набавка штампача	Септембар-Децембар	120.000,00	НК	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности, Одељење за инспекцијске послове и инвестиције
*-користити скраћенице: за наплаћене новчане казне за прекршаје –НК, из буџета јединице локалне самоуправе – БЈЛС, поклони или прилози покровитеља – ППК, остали приходи – ОП						
Област рада: Унапређење саобраћајног образовања и васпитања						
Р. бр.	Мера	Активност	Рокови	Финансијска средства	Извори финансирања (*)	Одговорни субјекти
1.	Израда публикација, флајера (припремање, штампање, оглашавање)	Штампање публикација, флајера, оглашавање	Јануар-Децембар	40.000,00	НК	Одељење за абуџет, финансије, привреду и друштвене делатности, Одељење за инспекцијске

						послове и инвестиције
2.	Учешће и спровођење кампања из безбедности саобраћаја АБС-а („Пажљивкова смотра“, и др.)	Учешће и спровођење кампања из безбедности саобраћаја АБС-а	Јануар - децембар	40.000,00	НК	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности, Одељење за инспекцијске послове и инвестиције
3.	Кампања усмерена ка младим возачима (Пројекат лична прича особе настрадале у саобраћајној незгоди – „Још увек возим“ и сл...)	Набавка услуге и спровођење кампање усмерена ка младим возачима (Пројекат лична прича особе настрадале у саобраћајној незгоди – „Још увек возим“ и сл...)	Септембар-Децембар	40.000,00	НК	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности, Одељење за инспекцијске послове и инвестиције
*-користити скраћенице: за наплаћене новчане казне за прекршаје –НК, из буџета јединице локалне самоуправе – БЈЛС, поклони или прилози покровитеља – ППК, остали приходи – ОП						

Област рада: Превентивно-промотивне активности из области безбедности саобраћаја						
Р. бр.	Мера	Активност	Рокови	Финансијска средства	Извори финансирања (*)	Одговорни субјекти
1.	Набавка дечјих ауто седишта за децу са пребивалиштем на територији општине Топола	Набавка дечјих ауто седишта за децу са пребивалиштем на територији општине Топола по поднетим захтевима до шест месеци старости од рођења детета	Јануар-Фебруар Март-децембар	900.000,00	НК	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности,

		Подела дечијих ауто седишта				Одељење за инспекцијске послове и инвестиције
2.	Услуга обуке правилне употребе дечијих ауто седишта	Набавка услуге Спровођење обуке	Јануар-Фебруар Март-децембар	120.000,00	НК	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности, Одељење за инспекцијске послове и инвестиције
3.	Набавка светло-рефлектујућих ранчева за ученике I разреда основних школа школске 2022/2023	Набавка ранчева Подела ранчева	Мај Јун-август	600.000,00	НК	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности, Одељење за инспекцијске послове и инвестиције
4.	Кампања усмерена ка возачима трактора (набавка ротационог светла, ознаке за спора возила, светлоодбојни прскук и др.)	Набавка ротационог светла, ознаке за спора возила, светлоодбојни прскук и др. Спровођење кампање и подела ротационог светла, ознаке за спора возила, светлоодбојни прскук и др.	Септембар-Октобар Октобар-Децембар	50.000,00	НК	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности, Одељење за инспекцијске послове и инвестиције

						<p>ПС Топола</p> <p>Месне заједнице</p>
5.	<p>Кампања усмерена ка возачима мотоцикала и мопеда (рефлектујући прслук, мајице са поруком кампање и др.)</p>	<p>Набавка рефлектујућих прслука, мајица са поруком кампање и др</p> <p>Спровођење кампање и подела рефлектујућих прслука, мајица са поруком кампање и др</p>	<p>Август</p> <p>Септембар</p>	50.000,00	НК	<p>Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности,</p> <p>Одељење за инспекцијске послове и инвестиције</p> <p>ПС Топола</p> <p>Мото удружења</p>
6.	<p>Кампања усмерена ка лицима старијим од 65 (набавка светло-одбојних прслука, цегера, качкета, мајица, кишобрана...)</p>	<p>Набавка светло-одбојних прслука, цегера, качкета, мајица, кишобрана...</p> <p>Спровођење кампање и подела светло-одбојних прслука, цегера, качкета, мајица, кишобрана...</p>	<p>Септембар</p> <p>Октобар</p>	50.000,00	НК	<p>Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности,</p> <p>Одељење за инспекцијске послове и инвестиције</p> <p>ПС Топола</p> <p>Удружење панзионера</p>

7.	Кампања усмерена ка бициклистима (светло за бицикл, звонце, рефлектујући прслук, мајице и др...)	Набавка светла за бицикл, звонца, рефлектујућих прслука, мајице и др... Спровођење кампање и подела светла за бицикл, звонца, рефлектујућих прслука, мајица и др...	Август Септембар	50.000,00	НК	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности, Одељење за инспекцијске послове и инвестиције ПС Топола
8.	Кампања усмерена ка возачима и путницима у путничким аутомобилима	Набавка промотивног материјала (држачи за мобилни, привесци, јелкице и др.) Подела промотивног материјала	Септембар Октобар	50.000,00	НК	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности, Одељење за инспекцијске послове и инвестиције ПС Топола
*-користити скраћенице: за наплаћене новчане казне за прекршаје –НК, из буџета јединице локалне самоуправе – БЈЛС, поклони или прилози покровитеља – ППК, остали приходи – ОП						
Област рада: Научно-истраживачки рад у области безбедности саобраћаја						
Р. бр.	Мера	Активност	Рокови	Финансијска средства	Извори финансирања (*)	Одговорни субјекти
1.	Независна оцена утицаја пута на настанак саобраћајних незгода са погинулим лицима на локалним путевима општине	Набавка услуге	Јануар	50.000,00	НК	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности,

						Одељење за инспекцијске послове и инвестиције ПС Топола
2.	Одржавање локалне базе о обележјима безбедности саобраћаја	Одржавање локалне базе о обележјима безбедности саобраћаја	Јануар-Децембар	250.000,00	НК	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности, Одељење за инспекцијске послове и инвестиције ПС Топола
*-користити скраћенице: за наплаћене новчане казне за прекршаје –НК, из буџета јединице локалне самоуправе – БЈЛС, поклони или прилози покровитеља – ППК, остали приходи – ОП						

Област рада: Опремање јединица саобраћајне полиције и других органа надлежних за послове безбедности саобраћаја						
Р. бр.	Мера	Активност	Рокови	Финансијска средства	Извори финансирања (*)	Одговорни субјекти
1.	Одржавање постојећег система видео надзора за аутоматску детекцију саобраћајног прекршаја – пролазак на црвено светло	Набавка услуге отклањања кварова по исказаној потреби	Јануар - децембар	1.650.000,00	НК	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности, Одељење за инспекцијске послове и инвестиције

						ПС Топола
2.	Набавка административног материјала за функционисање постојећег система видео надзора за аутоматску детекцију саобраћајног прекршаја – пролазак на црвено светло	Набавка административног материјала за функционисање видео надзора (папир, коверте, тонери и др.)	Јануар - децембар	140.000,00	НК	Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности, Одељење за инспекцијске послове и инвестиције ПС Топола
*-користити скраћенице: за наплаћене новчане казне за прекршаје –НК, из буџета јединице локалне самоуправе – БЈЛС, поклони или прилози покровитеља – ПШК, остали приходи – ОП						

Област рада	Финансијска средства	Процент по областима
Унапређење саобраћајне инфраструктуре	4.456.443,50	50%
Рад савета	376.443,50	4,22%
Унапређење саобраћајног образовања и васпитања	120.000,00	1,34%
Превентивно-промотивне активности из области безбедности саобраћаја	1.870.000,00	20,98%
Научно-истраживачки рад у области безбедности саобраћаја	300.000,00	3,37%
Опремање јединица саобраћајне полиције и других органа надлежних за послове безбедности саобраћаја	1.790.000,00	20,09%
УКУПНО:	8.912.887,00	100%

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНСКО ВЕЋЕ
ОПШТИНА ТОПОЛА
Број: 020-779/2023-05-III
Дана: 13.10.2023. године
Т О П О Л А

Председник Општинског већа
Владимир Радојковић, с.р.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Према члану 17. Закона о безбедности саобраћаја на путевима ("Сл. Гласник РС", бр. 41/2009, 53/2010, 101/2011, 32/2013 - одлука УС, 55/2014, 96/2015 - др. закон, 9/2016 - одлука УС, 24/2018, 41/2018, 41/2018 - др. закон, 87/2018, 23/2019 и 128/2020 - др. закон) извори средстава за унапређење безбедности саобраћаја су: буџет Републике Србије, буџет јединице територијалне аутономије и буџет јединице локалне самоуправе; наплаћене новчане казне за прекршаје и привредне преступе предвиђене прописима о безбедности саобраћаја на путевима; поклони или прилози покровитеља дати Републици, јединици територијалне аутономије или јединици локалне самоуправе; и остали приходи.

Чланом 18. Закона о безбедности саобраћаја на путевима ("Сл. Гласник РС", бр. 41/2009, 53/2010, 101/2011, 32/2013 - одлука УС, 55/2014, 96/2015 - др. закон, 9/2016 - одлука УС, 24/2018, 41/2018, 41/2018 - др. закон, 87/2018, 23/2019 и 128/2020 - др. закон), дефинисано је да средства од новчаних казни у висини од 70% припадају буџету Републике Србије, а средства у висини од 30% припадају буџету јединице локалне самоуправе на чијој територији је прекршај учињен. Од 30% средстава која припадају буџету јединице локалне самоуправе, **50% средстава се користи за поправљање саобраћајне инфраструктуре** јединице локалне самоуправе на чијој територији је прекршај учињен. Преосталих **50% средстава користи се за рад Савета за координацију послова безбедности саобраћаја** на путевима на територији општине Топола, унапређење саобраћајног васпитања и образовања, превентивно – промотивне активности из области безбедности саобраћаја на путевима, научно-истраживачки рад у области безбедности саобраћаја и техничко опремање јединица саобраћајне полиције и других органа надлежних за послове безбедности саобраћаја.

Чланом 19. став 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима ("Сл. гласник РС" број 41/2009, 53/2010, 101/2011, 32/2013 – одлука УС, 55/2014, 96/2015 - др. закон, 9/2016 - одлука УС, 24/2018, 41/2018 и 41/2018 - др. Закон, 87/2018, 23/2019 и 128/2020 - др. закон) регулисано је да се средства за финансирање унапређења безбедности саобраћаја користе према Програму који доноси извршни орган јединице локалне самоуправе, на предлог тела за координацију.

Првом изменом Програма за рад Савета за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима на територији општине Топола за 2023. годину, измењен је део намењен за поправљање саобраћајне инфраструктуре, јер јпш увек није добијена сагласност Дирекције полиције за систем видео надзора за аутоматско препознавање регистарских таблица и детекцију саобраћајног прекршаја – прекорачење задате лимитиране брзине кретања возила на државном путу IB реда у насељеном месту Топола (варош) (раскрсница „Прокин гроб“). У том делу је изменом предвиђено извођење радова по Пројекту саобраћаја и саобраћајне сигнализације уређења зоне школе у насељу Овсиште у зони издвојеног одељења ОШ „Карађорђе“ Топола у износу од 790.000,00 динара, извођење радова по Пројекту саобраћаја и саобраћајне сигнализације уређења зоне школе у насељу Белосавци у зони ОШ „Сестре Радовић“ Белосавци у износу од 1.550.000,00 динара, извођење радова по Пројекту саобраћаја и саобраћајне сигнализације постављања техничких средстава за успоравање саобраћаја у зоне средње школе „Краљ Петар I“ у Ђурђевданској улици у Тополи у износу од 700.000,00 динара, као и издвојена средства за извођење радова по Пројекту саобраћаја и саобраћајне сигнализације постављања техничких средстава за успоравање саобраћаја и вертикалне сигнализације за означавање зоне школе на путевима у зони издвојеног одељења О.Ш. „Милан Благојевић“ Наталинци у МЗ Клока повећана са 350.000,00 динара на 600.000,00 динара и за звођење радова по Пројекту саобраћаја и саобраћајне сигнализације постављања техничких средстава за успоравање саобраћаја и вертикалне сигнализације за означавање зоне школе на путевима у зони издвојеног одељења О.Ш. „Милан Благојевић“ Наталинци у МЗ Клока повећана са 420.000,00 динара на 700.000,00 динара јер опредељена средства по спровођењу набавке нису била довољна за реализацију предвиђених мера.

У делу превентивно–промотивних активности износ средстава за набавку дечијих ауто-седишта са 300.000,00 динара повећан је на износ од 900.000,00 динара из разлога што су средства планирана програмом за 2023. годину утрошена за набавку 51 седишта и иста су подељена, а постоји потреба за реализацијом још 80 тренутно поднетих захтева, а такође се очекује и још захтева до краја 2023. године.

У делу опремања саобраћајне полиције извршена је измена опредељених средстава такође из разлога јер још увек није добијена сагласност Дирекције полиције, па се одустаје од мера под тачком 1., 2. и 3. Програма, а планира се увећање износа предвиђеног за одржавање постојећег система видео надзора са 500.000,00 на 1.650.000,00 динара из разлога застарелости камера и неподржавања постојећег софтверског решења, такође и увећање средстава за набавку администартивног материјала за функционисање система видео надзора са 40.000,00 на 140.000,00 динара.

Планиране активности из Програма за 2023. годину које су овим предлогом измењене, биће планиране Програмом за 2024. годину.

У складу са напред наведеним, Савет за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима на територији општине Топола припремио је Предлог прве измене програма за рад Савета за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима на територији општине Топола за 2023. годину и исти доставља надлежном извршном органу локалне самоуправе на усвајање.



Република Србија
Агенција за безбедност саобраћаја

ОПШТИНА ТОПОЛА
ОПШТИНСКА УПРАВА
20. 11. 2023
04 343-33

Булевар Михајла Пупина 2
11000 Београд
тел: 011/214-5089
факс: 011/214-5407
www.abs.gov.rs
abs@abs.gov.rs
lokalnesamouprave@abs.gov.rs

На основу члана 9. става 2. тачке 15. Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“, број 41/2009, 53/2010, 101/2011, 32/2013 – одлука УС, 55/2014, 96/2015 – др. закон, 9/2016 – одлука УС, 24/2018, 41/2018, 41/2018 – др. закон, 87/2018, 23/2019 и 128/2020 – др. закон, 76/2023) и члана 30. става 2. Правилника о раду савета за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“, број 8/2020), Агенција за безбедност саобраћаја доноси

САГЛАСНОСТ

на Измену програма за рад савета за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима на подручју локалне самоуправе Топола за 2023. годину

ИСА број: С753-1/2023-4

ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ на Измену програма за рад савета за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима на подручју локалне самоуправе Топола за 2023. годину, број: П753-1/2023-4.

в.д. директора

Бранко Стаматовић



ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Координатор за сарадњу са Агенцијом за безбедност саобраћаја (у даљем тексту: Агенција) доставио је дана 02.08.2022. године путем електронске поште Предлог програма за рад савета за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима на подручју локалне самоуправе Топола за 2023. годину (у даљем тексту: Предлог програма). Комисија Агенције је за исти издала Негативно мишљење дана 22.09.2021. године.

Након усклађивања са коментарима из Негативног мишљења, Агенцији је електронском поштом дана 13.09.2022. године достављен кориговани Предлог програма, за који је комисија Агенције издала Позитивно мишљење дана 13.09.2022. године.

Програм који је усвојен од стране надлежног органа локалне самоуправе Топола достављен је путем електронске поште дана 22.11.2022. године и исти по својој садржини одговара Предлогу програма за који је комисија Агенције издала Позитивно мишљење. Сагласност на Програм издата је 28.11.2022. године.

Дана 09.08.2023. године Агенцији је путем електронске поште достављен Предлог измене програма за 2023. годину, за који је комисија Агенције издала Позитивно мишљење дана 22.08.2023. године.

Програм који је усвојен од стране надлежног органа локалне самоуправе Топола достављен је путем електронске поште дана 26.10.2023. године и исти по својој садржини одговара Предлогу измене програма за који је комисија Агенције издала Позитивно мишљење.

Програм локалне самоуправе Топола за 2023. годину за који се даје сагласност од стране Агенције за безбедност саобраћаја чини саставни део овог акта и налази се у прилогу.

Београд, 30.10.2023. године

-6-

На основу члана 46. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“ бр. 129/2007, 83/2014-др. Закон, 101/2016-др. Закон и 47/2018), члана 67. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“ бр. 2/2019), члана 3. и 36. Пословника о раду Привременог органа општине Топола („Сл. гласник СО Топола“ бр. 34/2023), у склопу разматрања Измене и допуне Програма рада зимске службе за 2023/2024 годину,

Привремени орган општине Топола на седници одржаној дана **20.11.2023. године** донео је

РЕШЕЊЕ

1. Даје се сагласност на Измену и допуну Програма рада зимске службе за зимско одржавање улица, општинских и некатегорисаних путева на територији општине Топола за 2023/2024 годину број 3575/1.1.1 од 17.11.2023. године, као у тексту подносиоца – Јавног комуналног стамбеног предузећа „Топола“ Топола.
2. Решење ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Службеном гласнику СО Топола“.

ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ ТОПОЛА

ПРЕДСЕДНИК

Број: 352-64/2023-05-I

ОРГАНА

Дана: 20.11.2023. године

с.р.

ПРИВРЕМЕНОГ

Драган Јовановић,

ИЗМЕНА И ДОПУНА ПРОГРАМА РАДА ЗИМСКЕ СЛУЖБЕ (2023/2024 ГОДИНА) ЗА ЗИМСКО ОДРЖАВАЊЕ УЛИЦА

ОПШТИНСКИХ И НЕКАТЕГОРИСАНИХ ПУТЕВА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ТОПОЛА

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Члан 8. Програма мења се и гласи: „Извођач радова на зимском одржавању путева и улица на територији општине Топола је предузеће ЈКСП „Топола“ из Тополе на основу Одлуке о зимском одржавању улица, општинских и некатегорисаних путева на територији општине Топола.

Извођач радова ће послове на зимском одржавању изводити са подизвођачима на основу одлуке о додели уговора број 3176/1.4.3 од 23.10.2023. године и то:

- за партију I Занатско трговинска радња”Л.А.КОП”, Белосавци,

- за партију II ЗГР „Дејан Станковић“ из Винче,

и одлуке о додели уговора број 3319/1.4.3 од 06.11.2023. године.

- за партију III са Радња за превоз робе и извођење радова у грађевинарству „Гавриловић Момир“ из Горње Трнавe“.

Члан 2.

Члан 11. став 2 Програма „Руководилац зимске службе испред Подизвођача је:

- **Александар Луковић, за партију I, број мобилног телефона: 065/3233-232**

- **Дејан Станковић, за партију II, број мобилног телефона: 063/8022-827**

мења се и гласи:

„Руководилац зимске службе испред Подизвођача је:

- **Александар Луковић, за партију I, број мобилног телефона: 065/3233-232**

- **Дејан Станковић, за партију II, број мобилног телефона: 063/8022-827**

- **Момир Гавриловић, за партију III, број мобилног телефона: 063/618-894**

Члан 3.

Члан 14. Програма мења се и гласи:

„Пунктови подизвођача радова на зимском одржавању путева и улица налазе се у седиштима њихових предузећа и то:

- ЗТР „Л.А.КОП” Белосавци, кога заступа Александар Луковић, пункту Тополи, улица Николе Тесле бр. 1

- ЗГР „Дејан Станковић“ из Винче, пункт у Винчи.

- РПРИГ „Гавриловић Момир“ из Горње Трнавe кога заступа Момир Гавриловић, пункт у Тополи, Пилота Зорана Томић бб.

Члан 4.

Члан 18. Програма мења се и гласи:

„Преглед минимум расположиве механизације за рад зимске службе дат је у следећој табели“:

	Камион	Скип	Утовари вач (УЛТ)	Грејде р	Епох а	Но ж	Трактор	Ауточистилица ножем
ЈКСП „Топола	1	2			2	3	1	1
ЗТР,, Л.А. КОП.“ Белосавци	1	2			1	1		
ЗГР „Дејан Станковић“, Винча		1				2	2	
Радња за превоз робе и извођење радова у грађевинарству „Гавриловић Момир“, Горња Трнава	2	1	1	1	1	2		
УКУПНО:	4	6	1	1	4	8	2	1

Члан 5.

Све остале одредбе Програма остају непромењене.

ОБРАЂИВАЧ

Милена Дикић, с.р.

ПРЕДСЕДНИК НАДЗОРНОГ ОДБОРА

Душан Жупљанић, с.р.

-7-

На основу члана 46. и 86. став 4. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, број 129/2007, 83/2014-др.закон и 101/2016-др.закон, 47/2018 и 111/2021), члана 67. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број 2/2019), члана 3. и 36. Пословника Привременог органа општине Топола („Сл. гласник СО Топола“ бр. 34/2023),

Привремени орган општине Топола на седници одржаној дана 5.12.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

о образовању Комисије за доделу дечијих аутоседишта

1. Образује се Комисија за доделу дечијих аутоседишта на подручју општине Топола.
2. У Комисију из тачке 1. Решења именује се:
ЗА ПРЕДСЕДНИКА
- Добрица Сремчевић, члан Привременог органа,
ЗА ЧЛАНОВЕ
- Јасна Миљковић, запослена у општинској управи општине Топола,
- Весна Павловић Костић, запослена у општинској управи општине Топола,
- Марија Обрадовић, запослена у општинској управи општине Топола,
- Јелена Јанићијевић, запослена у општинској управи општине Топола.
3. Задатак Комисије је да састави и објави јавни позив за прикупљање захтева заинтересованих родитеља, старатеља, хранитеља или усвојитеља са подручја општине Топола за доделу дечијих аутоседишта, прикупи и изврши административну проверу приложене документације и изради предлог Одлуке за доделу дечијих аутоседишта.
4. О правима и обавезама која проистекну из рада Комисије из тачке 1. Решења одлучује се у складу са актима Општине Топола-Општинске управе.
5. Ово Решење ступа на снагу даном доношења, а престаје да важи Решење број 020-347/2023-05-I од 06.04.2023. године.

ОПШТИНА ТОПОЛА
ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН
Број: 020-872/2023-05-I
Дана: 05.12.2023. године

ПРЕДСЕДНИК
ПРИВРЕМЕНОГ ОРГАНА
Драган Јовановић, с.р.

На основу члана 40. став 1. тачка 45. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број 2/2019) и члана 3. и 36. Пословника о раду Привременог органа општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број 3/2019),

Привремени орган општине Топола на седници одржаној дана **13.12.2023.** године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

I Даје је се сагласност на Програм пословања Јавног комуналног стамбеног предузећа „Топола“ Топола за 2024. годину, број 3664/1.4.18 који је донео Надзорни одбор ЈКСП „Топола“ Топола на седници одржаној дана 1.12.2023. године

II Ово Решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола“.

**ПРИВРЕМЕНИ ОРГАН
ОПШТИНЕ ТОПОЛА**
Број: 020-861/2023-05-I
Дана: 13.12.2023. године

**ПРЕДСЕДНИК
ПРИВРЕМЕНОГ ОРГАНА**
Драган Јовановић, с.р.

С А Д Р Ж А Ј

1.	Одлука о усвајању Плана развоја туризма Општине Топола за период 2023-2025 година и Програм развоја туризма општине Топола	Страна 1.
2.	Одлука о смерницама за израду Годишњег програма пословања за 2024. Годину ЈКСП „Топола“ из Тополе	Страна 67.
3.	Одлука о отпису потраживања	Страна 68.
4.	Одлука о прихватању преноса права јавне својине над покретним стварима	Страна 68.
5.	Прва измена програма за рад Савета за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима на територији општине Топола за 2023. Годину и сагласност на Измену програма за рад савета за координацију послова безбедности саобраћаја на путевима на подручју локалне самоуправе Топола за 2023. годину	Страна 69.
6.	Решење о давању сагласности на Измену и допуну Програма рада зимске службе за зимско одржавање улица, општинских и некатегорисаних путева на територији општине Топола за 2023/2024 годину и Измена и допуна Програма рада зимске службе (2023/2024 година) за зимско одржавање улица, општинских и некатегорисаних путева на територији општине Топола	Страна 83.
7.	Решење о образовању Комисије за доделу дечијих седишта	Страна 84.
8.	Решење о давању сагласности на Програм пословања Јавног комуналног стамбеног предузећа „Топола“ Топола за 2024. годину	Страна 85.



Оснивач и издавач: Скупштина општине Топола
СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК ОПШТИНЕ ТОПОЛА, Топола, Булевар краља Александра I бр. 9.
Тел: 034/6811-017, Факс: 034/6811-771
Главни и одговорни уредник: Исидора Николић, инжењер информатике
За издавача: Председник привременог органа Општине Топола, Драган Јовановић
Лист је уписан у регистар средстава јавног информисања који се води у Министарству за информисање Републике Србије, под бројем 2376.
Текући рачун: 840-135640-26
Компјутерска припрема и обрада: Општинска управа општине Топола
Штампа: Општинска управа општине Топола